

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBAR 2020. GODINE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 – 3
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA	4
KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	5
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA	6
KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	7
KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	8 – 9
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	10 - 169
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Raiffeisen banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Grupa“), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembar 2020. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2020. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Grupe u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Grupe

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju, ali ne uključuje konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Republike Srbije.

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa konsolidovanim finansijskim izveštajima sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Republike Srbije u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahteva bi moglo uticati na prosuđivanja doneta na osnovu ovih ostalih informacija.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Grupe (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u konsolidovanim finansijskim izveštajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa konsolidovanim finansijskim izveštajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumevanja Grupe stečenih u reviziji, izvestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i Odbora za reviziju za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške.

U sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja (nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezan obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza u vezi sa finansijskim izveštajima entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe kako bi izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Takođe, mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

U Beogradu, 16. aprila 2021. godine

Danijela Mirković
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U hiljadama RSD	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata	6, 3(b)	10.217.367	10.568.447
Rashodi kamata	6, 3(b)	(298.921)	(233.820)
<i>Neto prihod po osnovu kamata</i>		<u>9.918.446</u>	<u>10.334.627</u>
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c)	6.056.946	6.420.362
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c)	(1.811.749)	(1.816.617)
<i>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</i>		<u>4.245.197</u>	<u>4.603.745</u>
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	121.653	135.649
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	463.499	147.187
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	(378.186)	(42.402)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a)	2.646.137	2.272.738
Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(1.749.869)	(342.776)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	74.434	(306.892)
Ostali poslovni prihodi	10	50.356	145.340
<i>Ukupan neto poslovni prihod</i>		<u>15.391.667</u>	<u>16.947.216</u>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(3.388.901)	(3.490.882)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(1.226.217)	(1.128.305)
Ostali prihodi	12.1	256.510	204.457
Ostali rashodi	12.2	(4.699.476)	(5.419.611)
<i>Dobitak pre oporezivanja</i>		<u>6.333.583</u>	<u>7.112.875</u>
Porez na dobitak	13, 3(i)	(866.945)	(900.439)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	172.492	(18.929)
<i>Dobitak nakon oporezivanja</i>		<u>5.639.130</u>	<u>6.193.507</u>
<i>Dobitak koji pripada matičnom entitetu</i>		<u>5.639.130</u>	<u>6.193.507</u>
<i>Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole</i>		<u>-</u>	<u>-</u>

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 16. april 2021. godine

 Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora

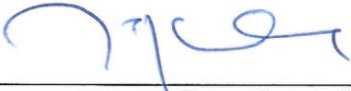

 Petar Jovanović
 Zamenik predsednika Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U hiljadama RSD	Napomene	2020.	2019.
Izveštaj o ostalom rezultatu			
Dobitak perioda	28	5.639.130	6.193.507
Ostali rezultat perioda			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>			
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		251.590	321.897
Promena fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju			
Dobici / (gubici) po osnovu instrumenata namenjenih zaštiti od rizika novčanih tokova		(13.975)	(49.704)
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	13.3	(35.642)	(40.829)
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda		201.973	231.364
Ukupan pozitivan rezultat perioda		5.841.103	6.424.871
Ukupan pozitivan rezultat koji pripada matičnom entitetu		5.841.103	6.424.871
Ukupan pozitivan rezultat koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		-	-

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 16. april 2021. godine

 Zoran Petrović Predsednik Izvršnog odbora	 Petar Jovanović Zamenik predsednika Izvršnog odbora
---	--

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
na dan 31. decembar 2020. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	86.432.095	69.905.262
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	51.496	21.442
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	70.342.791	54.502.443
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	20.846.672	8.679.161
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	200.362.155	184.786.356
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	13.211	152.072
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	21, 3(p)	856.227	753.804
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	6.161.485	6.249.125
Tekuća poreska sredstva	3(i)	3.474	28.834
Odložena poreska sredstva	22, 3(i)	455.115	318.264
Ostala sredstva	23	1.003.945	896.601
Ukupno aktiva		386.528.803	326.293.501
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	2.014	18.516
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24, 3(s)	13.285.110	11.388.728
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25, 3(s)	303.752.087	251.813.778
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	498.508	234.945
Rezervisanja	26, 3(t)	2.272.312	1.894.165
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	28.452	-
Ostale obaveze	27	2.943.372	3.037.516
Ukupno obaveze		322.781.855	268.387.648
Akcijski kapital	28, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	28, 3(v)	12.434.064	6.794.942
Rezerve	28, 3(v)	23.846.726	23.644.753
Ukupno kapital		63.746.948	57.905.853
Ukupno pasiva		386.528.803	326.293.501

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 16. april 2021. godine

 Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora

 Petar Jovanović
 Zamenik predsednika Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

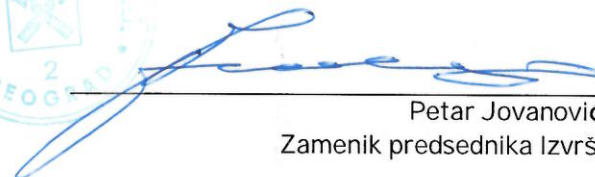
U hiljadama RSD	Akcijski i ostali kapital	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacije rezerve (potražni saldo)	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2019. godine	27.466.158	23.353.465	59.924	7.229.643	58.109.190
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	231.364	-	231.364
Dobitak tekuće godine	-	-	-	6.193.507	6.193.507
Isplata dividendi	-	-	-	(6.628.208)	(6.628.208)
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(6.628.208)	(6.628.208)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	27.466.158	23.353.465	291.288	6.794.942	57.905.853
Početno stanje na dan 1. januara 2020. godine	27.466.158	23.353.465	291.288	6.794.942	57.905.853
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	201.973	-	201.973
Dobitak tekuće godine	-	-	-	5.639.130	5.639.130
Ostalo	-	-	-	(8)	(8)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	27.466.158	23.353.465	493.261	12.434.064	63.746.948

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Beograd, 16. april 2021. godine

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

Petar Jovanović
Zamenik predsednika Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U hiljadama RSD	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16.924.821	18.178.472
Prilivi od kamata	9.936.773	10.274.297
Prilivi od naknada	6.105.920	6.320.964
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	882.128	1.583.211
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(11.594.454)	(11.040.813)
Odlivi po osnovu kamata	(216.019)	(151.444)
Odlivi po osnovu naknada	(1.728.046)	(1.692.998)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(3.454.476)	(3.442.731)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(696.688)	(1.063.338)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(5.499.225)	(4.690.302)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	5.330.367	7.137.659
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	56.319.499	27.036.158
Smanjenje potr. po osnovu fin. derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer. vred. stavki koje su predmet zaštite od rizika	138.861	-
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	55.917.055	26.860.888
Povećanje drugih finansijskih obaveza	-	11.557
Povećanje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	263.583	163.713
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(58.282.554)	(39.821.192)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(41.984.811)	(30.538.980)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(16.281.241)	(9.207.519)
Povećanje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	(74.693)
Smanjenje finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i fin. Obaveza namenjenih trgovanju	(16.502)	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	3.367.312	(5.647.375)
Plaćeni porez na dobit	(795.767)	(959.813)
Isplaćene dividende	-	(6.296.798)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.571.545	(12.903.986)

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine (nastavak)

U hiljadama RSD	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	7.047.402	16.264.692
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	6.961.310	16.254.981
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	2.092	9.711
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	84.000	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(8.315.285)	(12.043.381)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(6.987.170)	(10.574.570)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(1.243.115)	(1.401.811)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(85.000)	(67.000)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(1.267.883)	4.221.311
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	11.310.173	10.817.974
Prilivi po osnovu uzetih kredita	11.310.173	10.817.974
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(12.875.844)	(9.329.370)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(12.875.844)	(9.329.370)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.565.671)	1.488.604
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	91.601.895	72.297.296
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(91.863.904)	(79.491.367)
NETO (SMANJENJE)POVEĆANJE GOTOVINE	(262.009)	(7.194.071)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE		
(Napomena 14.2)	44.258.319	51.206.527
POZITIVNE / (NEGATIVNE) KURSNE RAZLIKE	171.035	245.863
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA		
(Napomena 14.2)	44.167.345	44.258.319

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 16. april 2021. godine

	
Zoran Petrović	Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora	Zamenik predsednika Izvršnog odbora

1. OSNOVNI PODACI

Osnovni podaci o Banci

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 8 filijala i 6 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa 9 filijala i 5 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 4 ekspozitura) Regionalni centar Sever (sa 2 lokalne filijale, 7 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Zapad (sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i Regionalni centar Jug (sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijale, 5 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 1.496 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 1.595 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2020 godine ima 15 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 15 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.-

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljan penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2020. godine Fond ima ukupno 36.012 članova (31. decembar 2019. godine: 35.517 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 5.876.636 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 5.459.935 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2020. godine Fond Euro Future ima ukupno 4.652 člana (31. decembar 2019. godine: 4.485 člana) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 290.182 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 225.000 hiljada).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo ima 13 zaposlenih (31. decembar 2019.: 13).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2020. godine, Društvo upravlja sa tri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011.godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011.godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Otvoreni investicioni fond UCITS Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2020. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 2.669 članova (2019.: 2.495 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 16.184.362 hiljada (2019.: 16.286.801 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda UCITS Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Otvoreni investicioni fond UCITS Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine otvoreni investicioni fond UCITS Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu *Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond* koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2020. godine Raiffeisen World ima ukupno 2.145 članova (2019.: 2.202 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 1.292.858 hiljade (2019.: 1.380.287 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda UCITS Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Otvoreni investicioni fond UCITS Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2020. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 4.189 člana (2019.: 4.396 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 17.971.891 hiljada (2019.: 14.437.831 hiljada).

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine. Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2020. godine Raiffeisen Leasing ima 62 zaposlenih (2019.: 69).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Izjava o usklađenosti

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji (u daljem tekstu: konsolidovani finansijski izveštaji ili finansijski izveštaji) Grupe, sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu MSFI ili IFRS).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017 i 38/2018) izuzev izveštaja o ostalom rezultatu u kom je dodata linija za efekte promena fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon". "Sl. glasnik RS". br. 62/2013, 30/2018). Grupa, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja. izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor").

Računovodstvene politike prikazane u nastavku. konzistentno su primenjivane u svim obračunskim periodima prikazanim u ovim finansijskim izveštajima.

(b) Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije, koje se vrednuju po fer vrednosti:

- derivatni finansijski instrumenti,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ukupni rezultat (primenljivo nakon 01. januara 2018. godine)
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju (primenljivo pre 01. januara 2018. godine) i
- finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara ("RSD"), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Svi finansijski podaci su iskazani u hiljadama dinara osim ako nije drugačije naznačeno.

(d) Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(d) Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.1. su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Grupe.

(e) Promene računovodstvenih politika

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Grupe od 1. januara 2020. godine:

- **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje**
Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izveštavanje, uvođenje standarda, smernice potrebne onima koji pripremaju dosledne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumeju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine.
- **MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmena)**
Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene u Definiciji biznisa (Izmene u MSFI 3) sa ciljem rešavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izveštajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.
- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmene)**
Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izveštava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH
IZVEŠTAJA (nastavak)

(e) Promene računovodstvenih politika (nastavak)

- Reforma referentnih kamatnih stopa - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmene)
U septembru 2019. godine IASB je objavio izmene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izveštavanje. Objavljene izmene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izveštavanje u periodu pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahteve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i merenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmene su osigurale privremene olakšice, primenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvesnosti pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama.
Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja u vezi dodatnih obelodanjivanja oko neizvesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primenjivati retrospektivno. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izveštavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zameni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- **Izmena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja:** Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva
Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.
- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene)**
Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao predlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmena odloži do 1. januara 2023. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.
- **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Izmene)**
Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:
 - MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmene) ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmene) zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspeha.
 - MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmene) navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
 - Godišnja poboljšanja 2018-2020 dovode do manjih izmena na MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Izmena)
Izmena je na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posledica COVID-19 pandemije. Datom izmenom se obezbeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupa, prilikom prihvatanja bilo kakvih promena u zakupninama, koje su rezultat olakšica usled COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promenu u okviru MSFI 16, ako promena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:
 - Promene lizing plaćanja dovode do promene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno pre nastanka promene.
 - Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospela na dan ili pre 30 juna 2021.
 - Nema suštinskih promena ostalih uslova zakupa.

Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

- Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmene)
U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktičnu izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Dalje, dopune MSFI 4 osmišljene su tako da osiguravajućim kompanijama koje još uvek primenjuju MRS 39 omoguće da dobiju iste olakšice kao one predviđene izmenama MSFI 9. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

(g) Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

(h) Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Grupa je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Grupe na dan 31. oktobar 2020. godine. Iznos neusaglašenih potraživanja iznosi RSD 38.143 hiljada, dok iznos neusaglašenih obaveza iznosi RSD 782 hiljada.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(i) Konsolidacija

Grupa obuhvata matično pravno lice sa svim svojim zavisnim pravnim licima.

Zavisna pravna lica su privredna društva koje su pod kontrolom matičnog pravnog lica. Kontrola postoji ako matično pravno lice ima moć, neposrednu ili posrednu, da upravlja finansijskom i poslovnom politikom privrednog društva u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Matično pravno lice ili njegovo zavisno pravno lice može biti investitor u pridruženo pravno lice ili u zajednički kontrolisano pravno lice.

Finansijski izveštaji zavisnih preduzeća su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe od dana početka kontrole.

Konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju aktivnosti matičnog pravnog lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i sledećih povezanih pravnih lica:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća	Metod konsolidacije
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	100	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd	100	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd	100	Direktno	Metod pune konsolidacije

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Grupa je u obavezi da sastavlja pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Grupa je sastavila pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI pod istim datumom. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe predstavljaju sub-konsolidovne finansijske izveštaje, budući da matična kompanija Banke priprema konsolidovane finansijske izveštaje Grupe (Napomena 2.a).

U skladu sa članom 42. Zakona o računovodstvu, Grupa je odlučila da izvrši spajanje pojedinačnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i konsolidovanog izveštaja o poslovanju u jedan izveštaj. U skladu sa navedenim. Grupa kao matično lice se odlučila da godišnji pojedinačni izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj, koji će sadržati informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Grupa konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima. Osnovne računovodstvene politike primenjene kod sastavljanja računovodstvenih izveštaja za 2020. godinu navedene su dalje u tekstu.

(a) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na način utvrđen propisima Narodne banke Srbije. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazane su u bilansu uspeha Grupe kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Potencijalne obaveze Grupe u stranoj valuti na dan bilansa, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute, koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

Valuta	31.12.2020.	31.12.2019.
CHF	108,4388	108,4004
USD	95,6637	104,9186
EUR	117,5802	117,5928

(b) Prihodi i rashodi kamata

(i) Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stope predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, Grupa pri proceni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i ECL. Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

Naknade koje se uključuju u obračun efektivne kamatne stope obuhvataju:

- Naknade za odobrenja primljene od strane Grupe pri emitovanju ili sticanju finansijskog sredstva. Takva naknade uključuju plaćanja za procenu finansijskog stanja dužnika, procenu i registrovanje garancija, kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, pregovaranje o uslovima instrumenata, pripremu i procesiranje dokumenata i zatvaranje transakcije. Ove naknade su integralni deo procesa odobrenja finansijskog instrumenta;
- Naknada primljena od strane Grupe za preuzetu obavezu za nepovučeni kredit, kada preuzeta obaveza za nepovučeni kredit nije vrednovana po FVTPL i postoji mogućnost da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman. Ove naknade predstavljaju kompenzaciju za kontinuirano angažovanje u procesu akvizicije finansijskog instrumenta. Ako preuzeta obaveza za nepovučeni kredit istekne, a Grupa nije odobrila kredit, ova naknada se priznaje kao prihod po osnovu isteka preuzete obaveze komitovanja;
- Naknade odobrenja plaćene pri emitovanju finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti. Ove naknade su integralni deo procesa kreiranja ili kontinuiranog angažovanja u vezi sa finansijskom obavezom. Grupa razlikuje naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope za finansijsku obavezu od troškova odobrenja i transakcionih troškova koji se odnose na pravo pružanja usluga, poput usluga upravljanja investicijama.

Sve naknade koje se uključene u obračun efektivne kamatne stope se priznaju u bilansu uspeha uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope, izuzev kod finansijskih instrumenata koji nemaju predefinisani anuitetni plan, kao što su okvirne linije, kreditne kartice i overdraft, gde se za priznavanje prihoda od naknada koje čine deo efektivne kamatne stope koristi proporcionalni metod.

Naknade koje nisu deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i priznaju se u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- Naknade za servisiranje kredita;
- Naknada za preuzetu obavezu za nepovučeni deo kredita primljena od strane Grupe, kada se pružena obaveza za nepovučeni kredit vrednuje po FVTPL, i mala je verovatnoća da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman;
- Naknade za sindicirane kredite, primljene od strane Grupe koja organizuje kreditiranje, i ne zadržava ni deo kreditnog posla za sebe (ili zadržava deo po istoj efektivnoj kamatnoj stopi za uporedive rizike kao i drugi učesnici).

(ii) Amortizovana vrednost i bruto knjigovodstvena vrednost

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstava iznos po kome je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeću i, za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak (ili obezvređenje nastalo u periodu pre 1. januara 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva je amortizovana vrednost finansijskog sredstva pre umanjenja za očekivani kreditni gubitak.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

(iii) Obračun prihoda i rashoda kamata

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primenjuje na bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvređeno) ili amortizovanu vrednost obaveza. Efektivna kamatna stopa se revidira i po osnovu promene fer vrednosti hedža na datum kada počinje amortizacija promene fer vrednosti hedža.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvređena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvređeno, obračun prihoda od kamate se ponovo vrši na bruto bazi tj, kamata se obračunava primenom efektivna kamatna stopa na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamate se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik sredstva poboljša.

Detaljno objašnjenje kada se finansijsko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim je dato u okviru napomene 3 (k) (viii).

(iv) Prezentacija

Prihod od kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Kamatu na finansijska sredstva i obaveze koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- Kamatu na dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu fer vrednosti rizika promene kamatnih stopa.

Rashodi kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata.

Prihodi i rashodi kamata po osnovu finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovini se javljaju u ograničenim i izolovanim slučajevima, pa se prikazuju zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza namenjenih trgovanju u okviru neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

Prihodi i rashodi od kamata na ostala finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prikazuju u okviru neto prihoda od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamate uz primenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Grupa obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u stranoj valuti i u dinarima, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena.

(d) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namenjenih trgovanju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(e) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu efekata promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika.

(f) Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(g) Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kada se ustanovi pravo Grupe da primi dividendu. Prihod od dividendi se iskazuje u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(h) Lizing

Na datum početka ugovora, Grupa procenjuje da li ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing. Ugovor je lizing ili sadrži lizing, ukoliko se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja konkretnog sredstva za određeni period vremena u zamenu za naknadu.

(i) Grupa kao korisnik lizinga

Grupa primenjuje jedan model priznavanja i vrednovanja za sve lizing transakcije, izuzev za kretkoročni lizing i lizing sredstava male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga i pravo korišćenja sredstva.

Pravo korišćenja sredstva

Grupa priznaje pravo korišćenja sredstva na datum početka lizinga (tj. datum kada je odnosno sredstvo raspoloživo za korišćenje). Pravo korišćenja sredstva se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje iznos priznate obaveze po osnovu lizinga, inidijalne direktne troškove, plaćanja na datum ili pre datuma početka lizinga, procenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja u prvobitno stanje, umanjeno za primljene podsticaje.

Naknadno vrednovanje prava korišćenja vrši se korišćenjem modela nabavne vrednosti, pri čemu se pravo korišćenja sredstva iskazuje u visini nabavne vrednosti umenjenje za amortizaciju i obezvređenje, korigovano za efekte ponovnog vrednovanja obaveze po osnovu lizinga.

Pravo korišćenja sredstva se amortizuje pravolinijski tokom lizing perioda.

Pravo korišćenja sredstva je iskazano u okviru napomene 20 na bilansnoj poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obezvređenje prava korišćenja sredstvase vrši u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 3(s) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine.

Obaveze po osnovu lizinga

Na datum početka lizinga, Grupa priznaje obaveze po osnovu lizinga koje se vrednuju u visini neto sadašnje vrednosti budućih lizing plaćanja tokom lizing perioda. Lizing plaćanja uključuju fiksna plaćanja (umanjena za podsticaje), varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu garantovanu rezidualnu vrednost. Lizing plaćanja uključuju i cenu korišćenja opcije otkupa, ukoliko postoji razumna verovatnoća da će ova opcija biti korišćena, kao i penale za prevremeni raskid ugovora, ukoliko je lizing period određen na bazi pretpostavke da će ugovor biti prevremeno raskiut. Varijabilna lizing plaćanja koja ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao troškovi u periodu kada su se desile okolnosti koje su uslovile takva plaćanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope.

(ii) Grupa kao davalac lizinga

Lizing je klasifikovan kao operativni u slučaju kada koristi i rizici koji proističu iz vlasništva nad predmetom lizinga nisu preneti na korisnika lizinga. Prihodi od zakupa koji proističu iz ugovora o operativnom lizingu se priznaju u bilansu uspeha ravnomerno pravolinijski, tokom perioda trajanja lizinga.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(i) Porezi i doprinosi

(i) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog Poreza na dobit je prikazan u Napomeni 13. Prilikom obračuna poreza na dobit za 2020. godinu primenjena je stopa poreza na dobit od 15% (2019.: 15%).

Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu, se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha. Za utvrđivanje oporezive dobiti Grupa je izvršila usklađivanje rashoda i prihoda, koji su prikazani u bilansu uspeha, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

(ii) Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez obračunava se korišćenjem metoda utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike nastale iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se prenosi poreski gubitak i krediti mogu umanjiti. Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa ponovno procenjuje priznata odložena poreska sredstva i umanjuje ih za iznos za koji ne postoji verovatna oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Grupa ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva i priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2020. godine. odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15% (31. decembar 2019. godine: 15%). Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha. osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentira direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti

(i) Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po fer vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

(ii) Klasifikacija

MSFI 9 sadrži novu klasifikaciju i pristup vrednovanju finansijskih sredstava koji reflektuje poslovni model za upravljanje sredstvima i karakteristike tokova gotovine finansijskih sredstava.

Banke finansijska sredstva klasifikuje u sledeće četiri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AC),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (obavezno po FVTPL) i
- Finansijska sredstva koja se opciono vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (opciono po FVTPL).

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ako su ispunjena oba sledeća uslova i sredstva nisu označena kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih tokova gotovine;
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume tokova gotovine koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu.

Cilj poslovnog modela može biti držanje finansijskih sredstava u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova, čak i kad se dese, ili se očekuju neke prodaje finansijskih sredstava. MSFI 9 daje sledeće primere prodaje koje mogu biti konzistentne sa poslovnim modelom "držanje radi naplate";

- Prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva;
- Prodaje su retke (čak i ako su značajne), ili su beznačajne pojedinačno i u sumi (čak i ako su česte);
- Prodaja se sprovodi blizu roka dospeća finansijskog sredstva i priliv od prodaje približno odgovara naplati preostalih ugovorenih tokova gotovine.

Ukoliko Grupa proda više od 10% portfolia (knjigovodstvene vrednosti) tokom trogodišnjeg perioda, to se smatra "više nego retkim", osim ako su te prodaje nematerijalne same po sebi.

"Blizu dospeća" se tumači slično kao u slučaju uputstva definisanih MRS 39 u pogledu prodaje finansijskih sredstava koja se drže do dospeća. Dospeće kraće od 3 meseca se može posmatrati kao „blizu dospeća“.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao FVOCI, ako pripada poslovnom modelu čiji ciljevi su i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava; i ugovoreni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume, pri čemu se tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice.

Pri inicijalnom priznavanju vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju da naknadne promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu. Ovaj izbor se sprovodi za svaku pojedinačnu investiciju posebno i suštinski se primenjuje na strategijska ulaganja koja se ne konsoliduju metodom pune konsolidacije.

Sva druga finansijska sredstva – t.j. finansijska sredstva koja ne ispunjavaju kriterijume klasifikacije koja podrazumevaju naknadno vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI se klasifikuju kao finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje promene fer vrednosti u bilansu uspeha. Dodatno, Grupa ima opciju da prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva nepozivo opredeli to finansijsko sredstvo kao FVTPL, ako to eliminiše ili značajno umanjuje nekonzistentnost prilikom vrednovanja i priznavanja – t.j. “računovodstveno neslaganje” – koje bi u suprotnom nastalo usled vrednovanja sredstava i obaveza, odnosno priznavanje dobitaka i gubitaka, na drugoj osnovi.

Finansijsko sredstvo će se klasifikovati u jednu od napred navedenih kategorija pri inicijalnom priznavanju.

Identifikovanje poslovnog modela

Grupa poslovni model utvrđuje na nivou grupe finansijskih sredstava, budući da ovakav pristup najbolje odražava način upravljanja finansijskim sredstvima i način informisanja ključnog rukovodstva Banke.

Sledeći se razmatra kao dokaz kada se određuje koji poslovni model je relevantan:

- Kako se ocenjuju performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog modela) i kako se izveštava ključno rukovodstvo;
- Rizici koji utiču na performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog poslovnog modela) i način na koji se upravlja ovim rizicima;
- Kako se nagrađuju menadžeri – npr. da li se nadoknade određuju na bazi fer vrednosti sredstava kojima se upravlja ili na bazi naplate ugovornih tokova gotovine;
- Učestalost, vrednost i vreme prodaje finansijskih instrumenata u prethodnom periodu, razlozi za takvu prodaju i očekivanja Grupe o prodaji u budućnosti i
- Da li su prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih tokova gotovine regularni ili incidentalni za poslovni model (“hold-to-collect” vs “hold and sell” poslovni model).

Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona kojima se upravlja i čije performance se vrednuju po fer vrednosti, se vrednuju kao FVTPL.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Analize karakteristika ugovorenih tokova gotovine

Kada Grupa odredi da je poslovni model za određeni portfolio držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine (ili i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaje finansijskih sredstava), potrebno je proceniti da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume koji predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice. Za ovu svrhu, glavnica je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja. Kamata je definisana kao naknada za vremensku komponentu vrednosti novca i za kreditni rizik za preostali deo glavnice tokom određenog perioda vremena, druge osnovne rizike i troškove u vezi za kreditiranjem, kao i profitnu margin. Ova analiza se sprovedi na nivou pojedinačnog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva.

Prilikom analize da li se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate, Grupa razmatra ugovorne uslove instrumenata. Ovakva analiza podrazumeva ocenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorne uslove koji mogu da promene vreme ili iznos ugovorenog novčanog toka, koji uslovljavaju kršenje uslova da se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate. Grupa razmatra:

- Budući događaji koji menjaju iznos i vreme novčanih tokova;
- „Leverage“;
- Prevremene otplate, produženje roka instrumenta,
- Da li je naplata potraživanja je uslovljena specifičnim sredstvima ili tokovima gotovine (npr. tzv. „non-recourse“ krediti);
- Klauzule koje modifikuju vremensku vrednost novca (npr. perioično resetovanje kamatne stope);
- Ugovorne klauzule koje vezuju vrednost instrumenta za određenu varijablu (u nastavku: „contractually linked“ instrumenti).

„Non-recourse“ krediti – U nekim slučajevima, krediti plasirani od strane Grupe koji su obezbeđeni kolateralom dužnika limitiraju pravo Grupe na novčani tok koji proističe iz kolaterala koji služi kao obezbeđenje. Grupa koristi procenu pri oceni da li ovi krediti zadovoljavaju SPPI test. Pri ovoj proceni, Grupa razmatra sledeće informacije:

- Da li ugovorni uslovi precizno definišu iznos i rokove naplate kredita;
- Odnos fer vrednosti kolaterala i iznosa kolateralizovanog finansijskog sredstva;
- Mogućnost i nameru dužnika da izvrši ugovorena plaćanja, bez obzira na pad vrednosti kolaterala;
- Da li je dužnik regularno pravno lice ili pravno lice sa posebnom namenom (special-purpose entity);
- Izloženost Grupe riziku gubitka sredstva u poređenju sa kreditom sa pravom na naplatu ukupnog potraživanja (full-recourse);
- Step en do koga kolateral predstavlja ukupan ili značajan deo sredstava dužnika; i
- Da li će Grupa imati koristi od povećanja vrednosti kolaterala.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

„Contractually linked“ instrumenti – Svaki od ovih instrumenata ima subordinirani rang koji određuje redosled kojim se novčani tokovi generisani od strane pool-a investicija raspoređuju na instrument. Takav instrument zadovoljava SPPI test samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Ugovorni uslovi instrumenta su takvi da daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test, bez potrebe da se analizira relevantni pool finansijskih instrumenata;
- Relevantni pool finansijskih instrumenata (i) sadrži jedan ili više instrumenata daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; i (ii) može sadržati instrumente, kao što su derivati, koji redukuje varijabilnost novčanih tokova instrumenata pod (i) i kombinovani novčani tokovi (instrumenata pod (i) i (ii)) daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; ili usaglašava novčane tokove „contractually linked“ instrumenta sa novčanim tokovima pool-a relevantnih instrumenata pod (i), koje proističu iz razlike da li je kamatna stopa fiksna ili varijabilna ili valute ili roka za novčani tok; i
- Izloženost kreditnom riziku „contractually linked“ instrumenta je jednaka ili manja nego izloženost kreditnom riziku relevantnog pool-a finansijskih instrumenata.

U 2018. godini, IASB je izdao izmenu MSFI 9 koji se odnosi na prevremene otplate sa negativnom naknadom. Negativna naknada nastaje kada ugovorni uslovi dopuštaju dužniku da isplati instrument pre njegove ugovorne dospelosti, ali iznos prevremene otplate može biti niži od preostalog iznosa glavnice i kamate. Da bi se kvalifikovao za merenje po amortizovanoj vrednosti, negativna naknada mora biti „razumna kompenzacija za prevremeno raskidanje ugovora“. U suprotnom, finansijski instrumenti se vrednuju bavežno po FVTPL.

Modifikacija vremenske vrednosti novca i Benchmark test

Vremenska vrednost novca je element kamate koji se odnosi samo na protok vremena (MSFI 9.B4.1.9A) tj. ne uzima u obzir druge rizike (kreditni, likvidnost itd.) ili troškove (administrativni itd.) povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

U nekim slučajevima, vremenska vrednost novca može biti modifikovana. To će biti slučaj, na primer, ako se kamatna stopa finansijskog sredstva periodično menja, ali učestalost promene se ne poklapa sa periodom kamatne stope. U ovom slučaju, Grupa mora proveriti da li ugovoreni tokovi gotovine i dalje predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate tj. da modifikacija ne menja značajno tokove gotovine u odnosu na tokove gotovine „perfektnog“ referentnog instrumenta. Ova procena nije opcija predviđena računovodstvenim politikama i ne može biti izbegnuta zaključkom da će instrument, u odsustvu takvog vrednovanja, biti vrednovan po fer vrednosti. Za sledeće navedene glavne ugovorne karakteristike, koje mogu potencijalno modifikovati vremensku vrednost novca, primenjuje se benchmark test:

- Frekvencija resetovanja kamatne stope se ne poklapa sa periodom kamatne stope,
- “Lagging” indikator,
- “Smoothing” klauzula,
- Grejs period,
- Stopa prinosa sa sekundarnog tržišta.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Reklasifikacija

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon inicijalnog priznavanja, izuzev u periodima nakon promene poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima od strane Grupe.

(iv) Modifikacija ugovornih uslova

Finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva modifikovani, Grupa procenjuje da li su novčani tokovi od modifikovanog sredstva značajno različiti od inicijalno ugovorenih.

Ukoliko su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da je ugovorno pravo na novčane tokove koji proističu iz originalnog finansijskog instrumenta isteklo. U tom slučaju, dolazi do prestanka priznavanja originalnog finansijskog sredstva (napomena 3 (k) (iii)), a novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti uvećanoj za kvalifikovane transakcione troškove. Naknade primljene kao deo modifikacije ugovora se računovodstveno evidentiraju na sledeći način:

- Naknade koje su uzete u obzir pri utvrđivanju fer vrednosti novog sredstva i naknade koje predstavljaju nadoknadu kvalifikovanih transakcionih troškova se uključuju u inicijalno vredovanje sredstava; i
- Ostale naknade se evidentiraju u bilansu uspeha kao deo dobitaka ili gubitaka na prestanku priznavanja.

Ukoliko se novčani tok modifikuje kod dužnika koji je u finansijskim poteškoćama, onda je često cilj modifikacije maksimiranje naplate originalnog ugovorenog novčanog toka, a ne izdavanje novog finansijskog sredstva sa značajno različitim uslovima. Ukoliko Grupa planira da modifikuje finansijsko sredstvo na način koji će rezultirati u oprostu dela duga, Grupa prvo razmatra da li deo finansijskog sredstva treba da bude otpisan pre modifikacije. Ovaj pristup utiče na rezultat kvalitativne procene kriterijuma za modifikaciju i najčešće rezultira ishodom da kvantitativni kriterijumi za prestanak priznavanja nisu ispunjeni u ovakvim slučajevima.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova (nastavak)

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva koje se vrednuje po amortizovanoj vredosti ili FVOCI ne rezultira u prestansku priznavanja finansijskog sredstva, Grupa rekalkuliše bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijska sredstva sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao

deo procesa modifikacije koriguju bruto knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovanog finansijskog sredstva.

Ukoliko se modifikacija vrši zbog finansijskih teškoća dužnika, onda se dobici ili gubici priznaju zajedno sa rashodima po osnovu obezvređenja. U ostalim slučajevima, ovi dobici ili gubici se priznaju kao prihod od kamate uz korišćenje metode efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze

Grupa prestaje sa priznavanjem finansijske obaveze kada su ugovorni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze se značajno razlikuju od inicijalno ugovorenih. U ovom slučaju, nova finansijska obaveza, na bazi modifikovanih uslova, se priznaje po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti obaveze koja se isknjižava i plaćene nadoknade se priznaje u bilansu uspeha. Plaćena nadoknada uključuje preneto nefinansijsko sredstvo, ukoliko postoji, i procenjenu obavezu, uključujući novu modifikovanu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze ne rezultira u prestansku priznavanja finansijske obaveze, Grupa rekalkuliše amortizovanu vrednost finansijske obaveze diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovane finansijske obaveze i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovane finansijske obaveze putem rekalkulacije efektivne kamatne stope instrumenta.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo u slučajevima kada Grupa ima pravni osnov za netiranje priznatih iznosa i kada namerava da plaćanje i naplatu sprovede na neto bazi ili pak da zatvori sredstvo i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo ukoliko je to dozvoljeno određenim MSFI-a, ili pak za dobitke i gubitke koji proističu iz grupe sličnih transakcija, kao što je slučaj sa transakcijama sa finansijskim instrumentima namenjenim trgovanju.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(vi) Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja vrednost koja se dobija kada se inicijalna vrednost finansijskog sredstva ili obaveze umanju za otplatu glavnice i uveća, odnosno umanju za akumuliranu amortizaciju, obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća, umanjena za obezvređenje.

(vii) Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije na datum transakcije. Fer vrednost obaveza odslikava rizik nemogućnosti izmirenja.

Fer vrednost se određuje primenom kotiranih cena na aktivnom tržištu za određeni finansijski instrument na dan izveštavanja. Tržište se smatra aktivnim tržištem ukoliko transakcije sa sredstvima i obavezama imaju takvu frekvenciju i obim da omogućavaju informacije o cenama na kontinuiranoj osnovi.

Ukoliko tržište za određeni finansijski instrument nije aktivno, fer vrednost se utvrđuje na bazi dostupnih tržišnih informacija i modela vrednovanja koje Grupa koristi. Cilj korišćenja modela vrednovanja je da se utvrdi cena po kojoj bi se redovna transakcija prodaje sredstva ili transfera obaveza sproveda između učesnika na tržištu na dan vrednovanja po trenutno važećim tržišnim uslovima. Tri najčešće korišćena modela vrednovanja su tržišni model, troškovni model i prihodni model. U nekim slučajevima može se koristiti samo jedan model vrednovanja, dok je u nekim slučajevima neophodno korišćenje više različitih modela vrednovanja. Ukoliko se za procenu fer vrednosti koristi više različitih modela vrednovanja, rezultati (tj. indikativni iznosi za fer vrednost) se ocenjuju uzimajući u obzir prihvatljivost raspona vrednosti dobijenih primenom tih modela. Fer vrednost se utvrđuje kao iznos u okviru dobijenog raspona koja na najbolji način odražava fer vrednost u datim uslovima. Inputi koji se koriste pri primene modela vrednovanja predstavljaju tržišna očekivanja i odražavaju kombinaciju rizika i prinosa koji su svojstveni određenom finansijskom instrumentu. Grupa prilagođava modele vrednovanja i testira njihovu adekvatnost korišćenjem cena ostvarenih u tržišnim transakcijama za isti instrument ili pak na bazi drugih raspoloživih tržišnih informacija.

Najbolji indikator fer vrednosti finansijskog instrumenta kod inicijalnog priznavanja je cena koja proističe iz same transakcije tj. fer vrednost dobijene ili date naknade, izuzev u slučaju kada je fer vrednost instrumenta određena na bazi cena postignutih u drugim transakcijama na tržištu za isti taj instrument (tj. bez modifikovanja ili prilagođavanja) ili na bazi modela vrednovanja koji koriste isključivo tržišne podatke.

Grupa priznaje transfer između različitih nivoa hijerarhije fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda tokom koga se navedena promena desila.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje

Grupa priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučanih kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Grupa primenjuje trostepeni model obezvređenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obezvređen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Ako se identifikuje značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obezvređenim. Ako je finansijski instrument obezvređen, onda se premešta u Stage 3.

12-mesečni ECL je deo ECL koji proističe iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć u roku od 12 meseci nakon izveštajnog datuma. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat 12-mesečni ECL predstavljaju „Stage 1“ finansijske instrumente.

Life-time ECL je ECL koji rezultira iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat life-time ECL, ali koji nisu kreditno-bezvređeni, predstavljaju „Stage 2“ finansijske instrumente.

Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 1 obračunavaju se u iznosu koji je jednak delu očekivanih životnih kreditnih gubitaka, koji se mogu rezultovati default-om u narednih 12 meseci. Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 2 ili 3 se obračunavaju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tokom celog perioda trajanja finansijskog instrumenta, odnosno njegovog životnog veka. Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je razmotriti informacije koje se odnose na budućnost. Kupljeni ili plasirani kreditno-bezvređeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-bezvređena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta (Stage 3).

Grupa obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Sa stanovišta praktične primene, u Grupi se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih ehternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA–BBB (Standard's & Poor's, Fitch) i Aaa–Baa (Moody's). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalenti interni rejtingi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da pođe od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa.

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Za Grupu kreditni rizik potiče od rizika finansijskog gubitka, ukoliko bilo koji od naših korisnika, klijenata ili ugovornih strana na tržištu ne ispunjava svoje ugovorne obaveze prema nama. Kreditni rizik proizilazi uglavnom od međuGruparskih, komercijalnih i potrošačkih kredita i potraživanja, kao i kreditnih obaveza koje proizilaze iz takvih kreditnih aktivnosti, ali mogu takođe proizaći iz vanbilansnih obaveza kao što su finansijske garancije, akreditivi i akceptni nalozi.

Grupa je takođe izložena drugim kreditnim rizicima koji proizilaze iz investicija u dužničke hartije od vrednosti i druge izloženosti koje proizilaze iz aktivnosti trgovanja ("trading exposures"), uključujući portfolio finansijske aktive namenjene trgovanju i derivate, kao i poravnanja sa tržišnim ugovornim stranama i revers repo ugovore.

Procena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahteva korišćenje modela, jer se izloženost menja sa promenama tržišnih uslova, očekivanih tokova gotovine i protoka vremena. Procena kreditnog rizika za određeni portfolio podrazumeva dodatne procene u vezi s verovatnoćom neizvršenja obaveza, odnosnih stopa gubitaka i korelacije default-a drugih ugovornih strana. Grupa meri kreditni rizik koristeći verovatnoću default-a (PD), izloženost (EAD) i gubitak po defaultu (LGD). Ovo je preovlađujući pristup koji se koristi u svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Merenje očekivanih gubitaka (nastavak)

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- *Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvredjena na izveštajni datum:* kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- *Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvredjena na izveštajni datum:* kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- *Preuzete obaveze za nepovučene kredite:* kao sadašnja vrednost razlike između ugovoreni novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- *Izdane finansijske garancije:* očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Grupa očekuje da nadoknadi.

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno isknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. isknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestanka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvredjena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Grupa procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvredjeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvredjeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvredjeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- Kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Grupa dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja kreditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- Postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- Nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki discount, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Grupa smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Grupa koristi kvantitativne kriterijume kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Grupa poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Stepenn poboljšanja ili pogoršanja zavisice od nivoa početnog kreditnog rejtinga.

S obzirom na različitu prirodu proizvoda retail i non retail klijenat, metod za procenu kreditnog rizika se malo razlikuje. Kod non retail klijenata, da bi se dve krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve

U opštem slučaju, smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Za izloženosti prema stanovništvu, preostali kumulativni PD se upoređuje sa razlikom između „lifetime“ PD krive na datum obračuna i „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika kada je ova razlika iznad određenog praga. Nivoi pragova se izračunavaju odvojeno za svaki portfolio koji je pokriven pojedinačnim PD modelima zasnovanim na rejtingu. Uobičajneo, smatra se da je do značajnog povećanja kreditnog rizika došlo ukoliko je relativno povećanje PD-a od 150% - 300% u zavisnosti od vrste portfolia.

Gore pomenuti pragovi predstavljaju „okidače“ za prelazak finansijskog instrumenta u Stage 2.

Kvalitativni kriterijumi

Grupa koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene ugovornih uslova;
- Promene pristupa upravljanju;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- „Forbearance“ mere;
- Default-ni status druge izloženosti istog klijenta;
- Holistički pristup – primenljivo u slučajevima kada nove informacije koje se odnose na budućnost postaju dostupne za segment ili deo portfolia, a još uvek nisu obuhvaćene u sistem ocenjivanja. Nakon identifikovanja takvih slučajeva, procenjuje se portfolio sa očekivanim kreditnim gubicima za ceo život trajanja (kolektivna procena);

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

Ograničavajući faktor – „Backstop“

Smatra se da je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika ako je dužnik u docnji više od 30 dana. U nekim ograničenim slučajevima, pretpostavka da finansijsko sredstvo sa docnjom dužom od 30 dana treba da bude prikazano u Stage 2 može biti opovrgnuta. Ovi slučajevi se odnose na situacije kršenja praga od 30 dana kašnjenja, kada se za smatra da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za finansijski instrment. Budući da je ovo osporiva pretpostavka, nema automatskog transfera u Stage 2, ali se vrši ažuriranje rejtinga dužnika od strane Odeljenja za kreditnu analizu, odnosno Odeljenja za upravljanje kreditnim rizikom u poslovima sa malim preduzećima. Nakon pregleda rejtinga, da li je potreban transfer u Stage 2 će se odrediti na bazi kvantitativnih kriterijuma. Ukoliko se provera rejtinga ne izvrši do sledećeg izveštajnog perioda, izloženost će biti preneti u Stage 2.

Definicija statusa neizmirenja obaveza („default“) i kreditno obezbjeđenog sredstva

Grupa definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezbjeđenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Klijent je u docnji više od 90 dana u odnosu na ugovorene uslove plaćanja. Ova pretpostavka nije osporiva, finansijsko sredstvo kod kojeg postoji docnja preko 90 dana biće svrstano u Stage 3.

Kvalitativni kriterijumi

Klijent neće biti u stanju da izmiri obaveze pravovremeno i/ili u celosti, što ukazuje na to da je klijent u značajnim finansijskim poteškoćama. Ovo su neki od pokazatelja:

- Klijent je u dugoročnom restrukturiranju;
- Klijent je preminuo;
- Klijent je nesolventan;
- Klijent ne poštuje finansijske uslove;
- Aktivno tržište za to finansijsko sredstvo je nestalo zbog finansijskih poteškoća;
- Ustupci su odobreni usled finansijskih poteškoća;
- Izgledno je da će klijent ući u stečaj;
- Finansijska sredstva se prodaju sa značajnim popustima („deep discount“) koji odražavaju nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Gore navedeni kriterijumi primenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Grupa i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Banke.

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kredito-bezbjeđenim. Ekonomske informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benčmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Grupe o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasičekovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranih slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default ("EAD"))

EAD je zasnovan na iznosu koji Grupa očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving proizvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obezvređene na inicijalnom priznavanju tj. POCL, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u dve različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Kreditiranje stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određen očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Grupa je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomske varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Ove ekonomske varijable i njihov uticaj na verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza se razlikuju po kategorijama. U ovom procesu je takođe korišćeno i ekspertsko mišljenje. Predviđanja ovih ekonomskih varijabli („osnovni ekonomski scenario“) obezbeđuju se kvartalno od strane Raiffeisen Research-a, što obezbeđuje najbolji predviđeni pogled na ekonomske prilike za naredne tri godine. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomske varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomske varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti. Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

Pored osnovnog ekonomskog scenarija, Raiffeisen Research obezbeđuje i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti uhvaćene. Grupa je utvrdila da tri scenarija odgovarajuće opisuju nelinearnosti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezbjeđenje (nastavak)

Ponderisani scenario je utvrđen kombinacijom statističkih analiza i ekspertskog mišljenja, uzimajući u obzir čitav spektar mogućih ishoda koje svaki scenario opisuje. Verovatnoćom ponderisani očekivani kreditni gubitak se utvrđuje tako što se svaki scenario provuče kroz odgovarajući model za očekivani kreditni gubitak i na kraju pomnoži sa odgovarajućim ponderima iz samog scenarija. U osnovnom ekonomskom scenariju, kao i u najboljem i najgorem mogućem scenariju, metodologija je prilagođena usled pandemije COVID 19.

Kao i sa svakim ekonomskih predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Grupa smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Grupi.

Post-model prilagođavanja

„Post-model“ prilagođavanja (zasnovana na MSFI 9.B5.5.16 i EBA / GL / 2017/06) za očekivane procene ispravki vrednosti kreditnih gubitaka su prilagođavanja koja se koriste u okolnostima kada postojeći ulazni podaci, pretpostavke i tehnike modela ne obuhvataju sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu inkorporirani u trenutne parametre, interne migracije ocena rizika ili informacije koje gledaju u budućnost primer su takvih okolnosti. Banke RBI Grupe koriste *post-model* prilagođavanja za model ispravki vrednosti za očekivane kreditne gubitke samo kao privremeno rešenje. Sva materijalna prilagođavanja su odobrena od Group Risk Committee-a.

Opravedani razlozi za *post-model* prilagođavanje kao privremeno rešenje uključuju:

- prolazne okolnosti (poput prirodnih katastrofa, bolesti, oružanih sukoba);
- nedovoljno vremena za uključivanje relevantnih novih informacija u postojeći proces ocenjivanja i modeliranja kreditnog rizika koji se materijalizovao, ali još uvek nije obuhvaćen parametrima modela;
- ponovna segmentacija postojećih grupa izloženosti pri čemu je za ažuriranje parametara potrebno više vremena da bi se obuhvatili svi efekti;
- situacije u kojima izloženosti reaguju na faktore ili događaje drugačije nego što se inicijalno očekivalo.

Post-model prilagođavanja moraju zadovoljiti sledeće karakteristike, kako bi se umanjila potencijalna pristrasnost:

- Privremenost: Prilagođavanja su privremene prirode i uglavnom ne važe u periodu dužem od 1-2 godine;
- Upravljanje: Nadležni odbori za upravljanje rizicima odobravaju *post-model* prilagođavanja uzimajući u obzir nivo uticaja;
- Dokumentovanost: razlozi za prilagođavanja, a u vezi sa makroekonomskim prognozama, pokretačima kreditnog rizika, detaljnim proračunom i očekivanim trajanjem;
- Sanacija: Izrađuje se realan plan kako se nove informacije uključuju u modele i primenjuju u bliskoj budućnosti;
- Doslednost: prilagođavanja usklađena sa informacijama o budućim kretanjima;
- Pregled: Odluke o holističkom rezervisanju preispituju se kvartalno i vrši se kvalitativno „testiranje unazad“;
- Kontrola: uspostavljene dokumentovane kontrole i procesi kako bi se osigurala usklađenost.

Grupa je prilagođavanja sproveda u portfoliju velikih, srednjih i malih privrednih društava („non-retail“) i portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća („retail“).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“)

Kako efekte COVID krize nije moguće u potpunosti uključiti u statističke IFRS9 modele već u 2020. godini, a prelazak u Stage 3 je odložen merama državne pomoći i moratorijumima, neophodno je sprovesti *post-model* prilagođavanja u cilju realnijeg priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka.

Grupa je u portfoliju privrednih društava sprovela sledeća *post-model* prilagođavanja:

-Uveden je tzv. „PreWorkout COVID“ status kojim su klijenti iz određenih industrijskih sektora koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje). Pri dodeli PWO COVID statusa, osim industrijskog sektora, analizirano je i finansijsko stanje dužnika, kupci/dobavljači, zahtevi za odlaganjem plaćanja i ostale dostupne informacije, da bi se realno sagledali efekti poremećaja u potražnji, poremećaju lanca snabdevanja kao i primeni regulatornih mera.

-Za klijente rejtingovane Corporate i SMB rejting modelom, koji su u statusu Workout ili Pre-Workout sa identifikovanim poteškoćama u likvidnosti i nisu u PWO COVID statusu, određena je dodatna ispravka vrednosti kao procenat izloženosti po primeni konverzionih faktora i/ili primeni sredstava obezbeđenja.

-Nakon primene novih makroekonomskih očekivanja u četvrtom kvartalu 2020. godine koji bi usloveli umanjeње ispravke, a u uslovima kad ostali parametri nisu do kraja obuhvatili efekat krize (pre svega PD parametar – fin. izveštaji klijenata koji će u potpunosti obuhvatiti efekat krize će biti dostupni tek u 2021. kada će biti i dodeljeni interni rejtingi zasnovani na ovim izveštajima), izvršeno je *post-model* prilagođavanje koje je obezbedilo da se održi adekvatan nivo ispravke na nivou portfelja pravnih lica. Efekat je alociran na potraživanja koja nisu uključena u *post-model* prilagođavanje iz alineje druge.

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Grupa je u portfoliju fizičkih lica sprovela sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom (zbog povećane mogućnosti smanjenja zarade i/ili gubitka posla) i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja su korisnici paketa pomoći Republike Srbije koja se ogledala u subvencionisanju 3 mesečne zarade u iznosu od RSD 30,000 tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima kod kojih, zbog ograničenja sistema i/ili kvaliteta podataka nije moguće identifikovati u kom industrijskom sektoru posluje tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

- Klijenti koji su se prijavili za Moratorijum 3 tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

Grupa je u portfoliju mikro preduzeća i preduzetnika sprovela sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).

- Klijenti koji usmeravaju manje od 30% prometa preko računa u Raiffeisen banci tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

- Klijenti koji su se prijavili za Moratorijum 3 tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovalo rast ispravke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - o Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Cene nekretnina

Prezentacija

Ispravka vrednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sledeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, ispravka vrednosti umanjuje bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva;
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvredjenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za delimično povučene kreditne linije, gde Grupa ne može odvojeno da identifikuje ECL, očekivani kreditni gubici bi trebalo da budu zajedno iskazani, kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrednosti povučenih kreditnih linija. Rezervisanje se evidentira u meri u kojoj kombinovani ECL premašuje bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva;
- Za dužničke instrumenti koji su klasifikovani kao FVOCI ispravka vrednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrednosti. Međutim, ispravka vrednosti je obelodanjena i priznata u okviru revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Otpis

Kredit i dužničke hartije od vrednosti se otpisuju, u celosti ili parcijalno, kada se to sredstvo ili njegov deo smatra nenaplativim. Generalno, otpis se vrši kada Grupa utvrdi da dužnik ne poseduje sredstva ili izvor očekivanih prihoda koji bi mogli generisati dovoljne novčane tokove da se izvrši naplata otpisanog dela finansijskog sredstva. Ova procena se vrši za svako pojedinačno finansijsko sredstvo.

Naplata otpisanih potraživanja se evidentiraju u okviru pozicije obezvredjenja finansijskih sredstava u bilansu uspeha ili u ostalom ukupnom rezultatu.

Otpis može da nastupi pre nego što je okončan sudski postupak prema dužniku ili drugi izvršni postupci, koji se sprovode u cilju usklađivanja sa procedurama za naplatu dospelih potraživanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka na kojima nema bilo kakvih ograničenja i ostala novčana sredstva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

(l) Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju

Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su finansijska sredstva i obaveze koje se drže radi trgovanja. Finansijski instrumenti se klasifikuju u ovu kategoriju ukoliko su pribavljeni prvenstveno radi prodaje u kratkom roku ili predstavljaju deo portfolija kojim se zajedno upravlja u cilju sticanja profita u kratkom roku.

Finansijska sredstva i obaveze namenjene trgovanju se inicijalno priznaju i naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje transakcionih troškova direktno u bilansu uspeha. Finansijska sredstva namenjena trgovanju se nakon početnog priznavanja ne reklasifikuju iz ove pozicije, osim nederivatnih sredstava namenjenih trgovini koja nisu inicijalno priznata po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koja mogu biti reklasifikovana iz kategorije po fer vrednosti kroz bilans uspeha tj. kategorije namenjene trgovanju ukoliko više nisu namenjena prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. pod uslovom da su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- ukoliko sredstvo zadovoljava definiciju kredita i potraživanja, onda može biti reklasifikovano van kategorije po fer vrednosti kroz bilans uspeha, ukoliko Grupa ima nameru ili sposobnost da drži to finansijsko sredstvo u doglednoj budućnosti ili do dospeća;
- ukoliko sredstvo ne zadovoljava definiciju kredita i potraživanja, onda može biti reklasifikovano van kategorije po fer vrednosti kroz bilans uspeha samo u izuzetnim okolnostima.

Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(m) Derivati koji su predmet zaštite od rizika

Derivati koji su predmet zaštite od rizika uključuju sva derivatna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao finansijska sredstva i finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju. Derivati koji su predmet zaštite od rizika se vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Grupa inicijalno opredeljuje određene derivate kao instrumente hedžinga u kvalifikovanom hedžing odnosu. Kod inicijalnog priznavanja hedžinga, Grupa formalno dokumentuje odnos između instrumenata hedžinga i sa njim(a) povezane stavki hedžinga, uključujući ciljeve upravljanja rizicima i strategiju vršenja hedžinga, kao i metodologiju koja će se koristiti za procenu efektivnosti hedžinga. Grupa vrši procenu efektivnosti hedžinga kako kod inicijalnog priznavanja, tako i na regularnoj bazi, tj. vrši procenu da li se očekuje da će instrument hedžinga biti visoko efikasan u netiranju efekata promene u fer vrednosti ili promene u tokovima gotovine od odnosne stavke hedžinga u definisanom periodu i da li su stvarni rezultati svakog hedžinga u okviru raspona od 80% do 125%. Za hedžing novčanih tokova Grupa vrši procenu očekivane transakcija, tj. procenjuje da li postoji velika verovatnoća da će se očekivana transakcija desiti i prikazuje izloženost na promene u novčanim tokovima koje mogu uticati na bilans uspeha.

Računovodstveno evidentiranje hedžinga je prikazano u nastavku:

(i) Hedžing novčanih tokova

Hedžing novčanih tokova predstavlja hedžing izloženosti varijabilnosti tokova gotovine koje se može pripisati određenom riziku u vezi sa priznatim sredstvom ili obavezom i koji bi mogao da utiče na bilans uspeha.

Kada se derivat inicijalno opredeli kao instrument hedžinga u hedžingu novčanih tokova koji je karakterističan za rizike promene novčanih tokova za priznato sredstvo ili obavezu, koja može uticati na bilans uspeha, efektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu, a u bilansu stanja se evidentira kao deo rezervi hedžinga u okviru kapitala. Neefektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u bilansu uspeha u trenutku nastanka. Iznos priznat u ukupnom ostalom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha u istom periodu u periodu u kome hedžovani tokovi gotovine utiču na bilans uspeha i priznaje se u okviru iste pozicije u bilansu uspeha i ukupnom ostalom rezultatu.

Ukoliko instrument hedžinga istekne ili se proda, ili se zatvori ili izvrši, ili ukoliko više nisu ispunjeni uslovi za hedžing novčanih tokova, ili ukoliko se hedžing odnos raskine. Grupa prospektivno prekida računovodstvo hedžinga. Međutim, ukoliko je derivat zanoavljen (promenjen) kao rezultat izmene u zakonskim odredbama bez promene u uslovima, izuzev promene onih uslova koji su neophodni zbog izmene u zakonskoj regulativi, onda se ne smatra da je derivat istekao ili prekinut.

(ii) Hedžing fer vrednosti – portfolio hedžing

Hedžing fer vrednosti predstavlja hedžing izloženosti promenama fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze, ili nepriznatu utvrđenju obavezu, ili identifikovani deo takvog sredstva, odnosno obaveze, ili utvrđene obaveze koji se može pripisati određenom riziku i koji može uticati na bilans uspeha. Grupa je ušla u transakciju portfolio hedžinga tj. makro hedžinga fer vrednosti.

Grupa vrednuje promenu u fer vrednosti stavke hedžinga koja je svojstvena riziku koji je hedžovan. Efekat se priznaje u bilansu uspeha. U okviru bilansa stanja se ovaj iznos priznaje kao sredstvo ili obaveza. Grupa vrednuje promene u fer vrednosti instrumenta hedžinga i ovaj iznos se priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Fer vrednost instrumenta hedžinga se priznaje kao sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja u bilansu stanja uključuju sledeće:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Kredit i potraživanja su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope; i
- Kredite i potraživanja koji se klasifikuju obavezno po FVTPL ili su opredeljeni kao FVTPL. Ovi kredit i potraživanja se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promena fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha.

Kada Grupa kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*reverse repo* ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao kredit i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja.

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF i USD, preračunavaju su na dan bilansa po srednjem kursu. Efekti promene kursa su iskazani u okviru Neto prihoda/(rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

(o) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 3 (k) (ii)); Ove hartije od vrednosti su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope;
- Dužničke i vlasničke investicione hartije od vrednosti koje obavezno vrednuju po FVTPL ili inicijalno opredeljuju („designated“) po FVTPL. Ove hartije se vrednuju po fer vrednosti uz priznavanje promene u fer vrednosti u bilansu uspeha;
- Dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI; i
- Vlasničke investicione hartije od vrednosti inicijalno opredeljene kao FVOCI.

Za dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI, dobiti i gubici se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu, izuzev za sledeće kategorije, gde se priznavanje u bilansu uspeha vrši na isti način kao za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

- Prihodi od kamate, uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope;
- ECL i ukidanje ECL; i
- Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika.

Kada dođe do prestanka priznavanja tj. isknjižavanja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCI, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, se reklasifikuje iz pozicije kapitala u bilans uspeha.

Grupa je izabrala da prikazuje promene u fer vrednosti određenih vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja u ostalom ukupnom rezultatu. Ovaj izbor je vršen na nivou svakog pojedinačnog instrumenta i neopoziv je. Dobici i gubici po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se nikada ne reklasifikuju u bilans uspeha. Dividende po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se priznaju u bilansu uspeha (napomena 3 (h)), izuzev u slučajevima kada je jasno da dividende predstavljaju nadoknadu dela troškova po osnovu inicijalnog ulaganja, u kom slučaju se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata. Kumulativni dobiti i gubici priznati u bilansu uspeha se reklasifikuju na neraspoređenu dobit pri prestanku priznavanja ovih vlasničkih instrumenata.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(p) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nematerijalna imovina Grupe obuhvataju licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna imovina predstavlja nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalna imovina raspoloživa za upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju.

Nematerijalna imovina amortizuju se putem proporcionalne metode. Preporučeni period za amortizaciju nematerijalne imovine za ulaganja u standardni softver je 4 do 6 godina, a svako odstupanje od preporučenog roka se mora adekvatno dokumentovati. Upotrební vek za svu nematerijalnu imovinu je pet godina, a amortizacija je obračunavana po stopi od 20%.

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije i veka upotrebe nematerijalne imovine i po potrebi, vrši se korekcija.

(q) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe obuhvataju građevinske objekte, zemljište, opremu, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i opremu u pripremi.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i oprema vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(i) Priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Kada delovi nekretnina, postrojenja ili opreme imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente).

Za naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja Grupa primenjuje model nabavne vrednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela nekretnine, postrojenja ili opreme priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u Grupi i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

(iii) Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema obračunava se po proporcionalnom metodu primenom minimalnih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost stalnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Upotrebnii vek nekretnina, postrojenja i opreme za tekuću i uporednu godinu je prikazan u narednoj tabeli:

	Upotrebnii vek (u godinama)	%
Građevinski objekti	25 - 50	2 – 4
IT oprema	3 - 5	20 - 33
Telefonske centrale	5 - 15	6,67 - 20
Oprema za saobraćaj i transportna mehanizacija	6,4 - 7	14,3 – 15,6
Nameštaj i ostala oprema	5 - 10	10 – 20
Ulaganja u poslovne objekte u zakupu	5 - 10	10 - 20

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije, veka upotrebe i rezidualne vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i po potrebi, vrši se korekcija.

Troškovi popravke i održavanja osnovnih sredstava, iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava iskazuje se u okviru ostalih poslovnih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava naknađuje se na teret ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(r) Umanjenje vrednosti (nefinansijske) imovine

Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa procenjuje da li postoje indicije da je knjigovodstvene vrednosti (nefinansijske) imovine umanjena. Ukoliko postoje indicije umanjenja vrednost, utvrđuje se nadoknativa vrednost takvog sredstva.

Nadoknativa vrednost imovine se određuje kao viša između upotrebne vrednosti i fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje. Pri proceni upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine koje Grupa očekuje da će dobiti od sredstva se diskontuju uz korišćenje kamatne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ukoliko je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknativne vrednosti, gubitak od umanjenja vrednosti imovine se priznaje u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, vrši se procena gubitaka od umanjenja vrednosti koji su priznati u prethodnim obračunskim periodima da bi se utvrdilo da li se umanjenje vrednosti smanjilo ili da li umanjenje vrednosti više ne postoji. Ako takva naznaka postoji, Grupa procenjuje nadoknativu vrednost sredstva i ukida umanjenje vrednosti pod uslovom da je došlo do promene pretpostavki koje su korišćene pri proceni nadoknativne vrednosti. Vrednost sredstva se uvećava tako da knjigovodstvena vrednost sredstva ne premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena, umanjena za iznos amortizacije, da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

(s) Depoziti i subordinirane obaveze

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze predstavljaju značajan izvor finansiranja za Grupu.

Kada Grupa proda finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o kupovini tog sredstva (ili sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*sale-and-repurchase* aranžmani), ovakve transakcije se evidentiraju kao depoziti, a predmetno sredstvo se i dalje priznaje u bilansu stanja Grupe.

Grupa klasifikuje instrumente kapitala kao finansijske obaveze ili kao kapital u zavisnosti od ugovornih uslova definisanih za određeni finansijski instrument.

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, uz primenu efektivne kamatne stope, izuzev kada Grupa inicijalno opredeli ovakvu obavezu po FVTPL.

Od 1. januara 2019. godine, kada Grupa opredeli finansijsku obavezu po FVTPL, deo promene u fer vrednosti finansijske obaveze koji je posledica promene u kreditnom riziku se prikazuje u okviru ostalog ukupnog rezultata kao kreditna rezerva po osnovu obaveza. Pri inicijalnom priznavanju finansijske obaveze, Grupa procenjuje da li će prikazivanje promene u fer vrednosti obaveze koja je posledica promena u kreditnom riziku u ostalom ukupnom rezultatu dovesti do povećanja neusklađenosti (*accounting mismatch*) u bilansu uspeha. Ova procena se vrši korišćenjem regresione analize, pri čemu se porede:

- Očekivana promena u fer vrednosti obaveza koja je posledica promene u kreditnom riziku; sa
- Efektom na bilans uspeha očekivane promene u fer vrednosti odnosnog instrumenta.

Iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se naknadno ne reklasifikuje u bilans uspeha. Kada dođe do prestanka priznavanja ovih instrumenata, kumulativni iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se reklasifikuje na neraspoređenu dobit.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(t) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ukoliko Grupa, kao posledicu događaja iz prošlosti, ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, koja se može pouzdano proceniti i ako je verovatno da će biti potreban odliv resursa za izmirenje obaveze. Iznos rezervisanja se utvrđuje u visini diskontovanih očekivanih budućih odliva gotovine, uz korišćenje diskontne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

(u) Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita

Finansijska garancija je ugovor koji od Grupe zahteva određene isplate kojima se nadoknađuje gubitak vlasnika garancije nastao usled neizvršenja plaćanja određenog dužnika koje je dospelo u saldu sa prvobitnim ili izmenjenim uslovima dužničkog instrumenta. Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita predstavljaju preuzetu obavezu Grupe da plasira kredite pod predefinisanim uslovima.

Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita po kamatnim stopama koje su ispod tržišnih stopa se inicijalno vrednuju po fer vrednosti. Naknadno vrednovanje se vrši Po višoj vrednosti između rezervisanja obračunatog u skladu sa MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii)) i priznatog inicijalnog iznosa umanjenog, gde je to prikladno, kumulativnog iznosa prihoda priznatih u skladu sa MSFI 15;

Grupa nema preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita koje se vrednuju po FVTPL.

Kada se radi o ostalim obavezama po osnovu nepovučenih kredita

Grupa priznaje rezervisanja obračunato u skladu sa MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii));

Finansijske garancije i preuzete obaveze su prikazane u okviru vanbilansnih stavki, a obaveze koje proističu iz ovih ugovora su prikazane u okviru rezervisanja.

(x) Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Grupe formiran je iz uloženi sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Grupe.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(y) Beneficije zaposlenih

Beneficije zaposlenih su svi oblici naknada koje Grupa daje u razmenu za usluge zaposlenih. Beneficije zaposlenih obuhvataju:

- kratkoročne beneficije zaposlenih, kao što su zarade, plate i doprinosi za socijalno osiguranje, plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonuse (ako dospevaju za plaćanje u roku od 12 meseci od kraja obračunskog perioda) i nemonetarna primanja (npr. korišćenje automobila) za trenutno zaposlene;
- ostale dugoročne beneficije zaposlenih, kao što su primanja na osnovu dužine radnog odnosa, koja ne dospevaju u potpunosti za plaćanje u toku 12 meseci nakon kraja obračunskog perioda.

/i/ Kratkoročne beneficije zaposlenih

Kratkoročne beneficije zaposlenih Grupe obuhvataju poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, beneficije po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora zaposlenih i bonuse.

Kratkoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u obračunskom periodu na koji se odnose u visini nediskontovanog iznosa kratkoročnih primanja zaposlenog za koji se očekuje da će biti uplaćen u zamenu za tu uslugu.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca priznaje se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Beneficije po osnovu akumuliranih plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Grupa priznaje očekivane troškove bonusa kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši takve isplate kao rezultat prošlih događaja i kada se može izvršiti pouzdana procena takve obaveze. Sadašnja obaveza postoji ako Grupa nema realnu alternativu osim da izvrši data plaćanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(y) Beneficije zaposlenih (nastavak)

/iii/ Dugoročne beneficije zaposlenih

Ostale dugoročne beneficije zaposlenih banke obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju.

Ostale dugoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u visini sadašnje vrednosti obaveza po osnovu definisanih primanja na datum bilansa stanja.

U skladu sa Zakonom o radu, kao i članom 92. Pravilnika o radu, zaposleni imaju pravo na otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dvostruke zarade zaposlenog u mesecu pre odlaska u penziju ili dvostruke prosečne zarade, isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u zavisnosti od toga šta je za zaposlenog najpovoljnije.

Grupa koristi najbolje moguće procene varijabli prilikom određivanja ukupnog troška rezervisanja za naknade prilikom odlaska u penziju. Osnovne pretpostavke korišćene pri proceni dugoročnih beneficija zaposlenima uključuje sledeće:

Za zarade indeksirane u evrima:

- 1% povećanje zarada;
- diskontna stopa od 1,39%, koja predstavlja kamatnu stopu za korporativne obveznice;

Za zarade u dinarima:

- 1% povećanje zarade i povećanje po osnovu stope inflacije u periodu 2020. – 2022. godine
- diskontna stopa od 4,8%, utvrđena kao 12-mesečni prosek vrednosti hartije Ministarstva Finansija na 10 godina uvećan za trošak likvidnosti za najduži raspoloživi period (kamatna stope će se menjati svakog meseca).

Beneficije zaposlenih po prestanku zaposlenja obuhvataju planove definisanih doprinosa i planove definisanih primanja. Grupa nema planove definisanih doprinosa i planove definisanih primanja i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2020. godine. Takođe, budući da ne postoji plan za okončanje zaposlenja pre uobičajenog datuma penzionisanja, ne postoje obaveze za otpremnine po osnovu prestanka radnog odnosa.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Računovodstvene procene i pretpostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi pretpostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procene i pretpostavke se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Rukovodstvo vrši procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

- *Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a (Napomena 3 (k) (viii))*

Merenje ECL-a podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a, čiji je integralni deo uključivanje prospektivnih informacija u obračun ECL-a;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

- *Fer vrednost (Napomena 3 (k) (vii) i 5)*

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, pretpostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

Za utvrđivanje fer vrednosti trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Srbije koji ulaze u knjigu trgovanja Grupa primenjuje alternativnu metodu. Alternativna metoda podrazumeva utvrđivanje neto sadašnje vrednosti diskontovanjem budućih novčanih tokova za datu poziciju i izloženost, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi poslednja poznata/postignuta stopa na javnoj aukciji za trezorske zapise sa istim/sličnim rokom dospeća (preostali rok dospeća).

- *Potencijalne obaveze (Napomena 3 (v))*

Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza, rukovodstvo Grupe definiše pretpostavke o verovatnoći i iznosu odliva resursa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i sledeće:
 - Rizik izmirenja/iskoruke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/iskoruke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti Grupe prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Grupe koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;
 - Robni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena cena roba koje se nalaze u pozicijama Grupe;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome Grupa posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

/ / / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19

Dana 12. marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje COVID-19 globalnom pandemijom. Kao odgovor na pandemiju, srpske vlasti su sprovele brojne mere pokušavajući da obuzdaju širenje i uticaj COVID-19, kao što su zabrane putovanja i ograničenja, karantini, ograničenja u poslovnoj aktivnosti, uključujući i zatvaranje. Gore navedene mere su postepeno popuštane tokom 2020. i 2021. godine. Te mere su, između ostalog, ozbiljno ograničile privrednu aktivnost u Srbiji i imale su negativan uticaj, a mogle bi da nastave da negativno utiču na preduzeća, učesnike na tržištu, klijente Banke, kao i na srpsku i globalnu ekonomiju u neodređenom periodu.

U cilju ublažavanja efekata COVID-19, Vlada Republike Srbije i Narodna banka Srbije usvojile su sveobuhvatan paket pomoći koji je prevashodno usmeren na privredna društva i stanovništvo.

Vlada Republike Srbije je usvojila paket mera koji je između ostalog podrazumevao odlaganje obaveza privrednih društava da plaćaju poreze i doprinose na zarade do januara 2021. godine, kao i plaćanje istih na maksimalno 24 mesečne rate nakon pomenutog datuma. Dodatno, donacije institucijama uključenim u borbu protiv COVID-19 su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrednost. Zaposlenima u preduzetničkim radnjama, mikro, malim i srednjim preduzećima koji su se prijavili, isplaćeno je iz Budžeta Republike Srbije skoro 6 minimalnih mesečnih zarada, dok je zaposlenima u velikim preduzećima isplaćeno nešto više od jedne minimalne mesečne zarade. Takođe, preduzećima je omogućeno da preko Fonda za razvoj uzmu kredite za obrtna sredstva u ukupnom iznosu od 200 mln EUR, dok je preko banaka koje posluju na teritoriji Republike Srbije omogućeno da uzmu kredite obezbeđene garancijom države u ukupnom iznosu od 2 milijarde EUR. Pored navedenih mera, data je pomoć i najugroženijim sektorima. Pomoć je isplaćena i svim punoletnim stanovnicima Republike Srbije u iznosu od 100 evra.

Narodna banka Srbije je usvojila dve odluke kojima se obavezuju banke da omoguće zastoj u otplatama obaveza fizičkih i pravnih lica u trajanju od 5 do 6 meseci, pri čemu su pomenuti korisnici finansijskih usluga imali mogućnost da samoinicijativno podnesu zahtev za nekorišćenje navedene mogućnosti. Dodatno, banke su obavezane i da fizičkim i pravnim licima koji zadovoljavaju određene uslove, odnosno čiji je finansijski položaj u značajnoj meri pogoršan usled COVID-19, omogućiti refinansiranje ili reprogram obaveza uz korišćenje grejs perioda u trajanju od najmanje 6 meseci.

U cilju ublažavanja uticaja COVID-19 na likvidonosnu poziciju banaka, Narodna banka Srbije je organizovala dodatne swap aukcije i po prvi put sprovedla kvantitativne olakšice (quantitative easing). Takođe, smanjila je i referentnu kamatnu stopu više puta tokom 2020. godine.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

/ i / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19 (nastavak)

Moratorijum 1 – U skladu sa Odlukom NBS koja je stupila na snagu 18.03.2020. godine, obavezujući je za banke a dobrovoljan za klijente. Klijenti se izjašnjavaju o nekorišćenju olakšica iz Moratorijuma 1. Odlukom je definisano odlaganje obaveza dužnika u trajanju od 90 dana.

Moratorijum 2 – u skladu sa Odlukom NBS, stupa na snagu 28.07.2020. godine, obavezujući je za banke a dobrovoljan za klijente. Klijenti se izjašnjavaju o nekorišćenju olakšica iz Moratorijuma 2. Odlukom je definisano odlaganje obaveza dužnika u trajanju od 2 meseca (rate dospele u avgustu i septembru) uz mogućnost odlaganja rate koja je dospela a neplaćena u junu mesecu.

Moratorijum 3 – u skladu sa Odlukom NBS, stupa na snagu 14.12.2020. godine. Više detalja dato je u završnom delu napomena – 31. Događaji nakon datuma bilansa.

Nestabilna situacija izazvana COVID-19 pandemijom, kao i nesigurnost procene razvijanja trenutne situacije, usmerila je rukovodstvo Banke na detaljniju procenu rizika od budućih kreditnih gubitaka, te je stoga, Banka u svoj obračun obezvređenja finansijskih instrumenata uzela u obzir novonastale događaje. Za više detalja o korigovanju modela obezvređenja, pogledati napomenu 3 k viii – Post model prilagođavanja.

Posledica primene Moratorijuma ogleda se u zastoju u otplati kredita koje je Grupa odobrila kao odgovor na pandemiju COVID-19. Navedeni zastoj u otplati kredita tretira se kao ugovorna izmena, obzirom da je došlo do promena u novčanim tokovima u otplatnim planovima odgovarajućih zajmova. Navedene izmene uzrokovale su efekte modifikacije, a njihov uticaj na bruto knjigovodstvenu vrednost (gubitak zbog modifikacije) predstavljen je u bilansu uspeha u okviru napomene 9. Detaljnije objašnjenje dato je u napomeni 9; 3(k) iv.

(b) Kreditni rizik

Pri merenju kreditnog rizika na nivou dužnika, Grupa procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i;

- rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
- rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
- rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
- rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

- kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

Grupa primenjuje rejting sistem korporativnih dužnika usklađen sa sistemom RBI grupe. Ovaj sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika.

Korporativni rejting model razlikuje sledeće ocene:

- 1C - minimalni rizik
- 2A, 2B, 2C - odlična kreditna sposobnost
- 3A, 3B, 3C - vrlo dobra kreditna sposobnost
- 4A, 4B, 4C - dobra kreditna sposobnost
- 5A, 5B, 5C - solidna kreditna sposobnost
- 6A, 6B, 6C - prihvatljiva kreditna sposobnost
- 7A, 7B, 7C - granična kreditna sposobnost
- 8A, 8B, 8C - slaba kreditna sposobnost/ispod standarda
- 9A, 9B, 9C - veoma slaba kreditna sposobnost
- 10 – default.

Rejting 10 je rezervisan samo za klijente koji nisu u mogućnosti da izmiruju svoje obaveze (default).

Osim korporativnog rejtinga, Grupa koristi i rejtinge za mala preduzeća, lokalne i regionalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuće kuće, finansiranje projekata, kao i scoring modele za sektor stanovništva.

U nastavku je prikazana veza između rejting modela koje Grupe koristi i nivoa kreditnog kvaliteta korišćena za svrhe objavljivanja:

Kreditni kvalitet	Visok nivo kvaliteta	Srednji nivo kvaliteta	Nizak nivo kvaliteta	Default
Korporativni klijenti	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Korporativni klijenti (PD range)	0,0003 - 0,00405	0,00547 - 0,06265	0,08528 - 0,53328	1
Finansijske institucije	1A - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Finansijske institucije (PD range)	0,00001 - 0,00407	0,00550 - 0,06274	0,08573 - 0,44885	1
SMB	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
SMB (PD range)	0,00030 - 0,00406	0,00551 - 0,06274	0,08522 - 0,51353	1
Projektno finansiranje	6,1 - 6,2	6,3	6,4	6,5
Projektno finansiranje (PD range)	0,00229 - 0,00446	0,01641	0,19074	1
Osiguravajuće kuće	0,5 - 2,5	3,0 - 3,5	4,0 - 4,5	5,0
Osiguravajuće kuće (PD range)	0,0003 - 0,00085	0,00166 - 0,01413	0,02781 - 0,08791	1
Država	A1 - B2	B3 - B4	B5 - C	10
Država (PD range)	0,0 - 0,00033	0,00109 - 0,00642	0,02626 - 0,10419	1
Sektor stanovništva (stambeni, gotovinski krediti, visa i revolving kartice)	0,5 - 2,5	3,0 - 3,5	4,0 - 4,5	5,0
Sektor stanovništva (PD range)	0,0-0,027	0,027-0,1	0,1-0,18	1

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Grupa upravlja, ograničava i kontroliše koncentraciju kreditnog rizika gde god ga identifikuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama i zemljama. Grupa strukturira nivoe kreditnog rizika koji preuzima uspostavljanjem limita na izloženost prema jednom dužniku, grupi dužnika, industrijskom sektoru, geografskim područjima. Ove vrste rizika se posmatraju kontinuirano i predmet su godišnje provere (ili češće, ukoliko se ukaže potreba). Izloženost prema bilo kom dužniku, uključujući banke i brokerske kuće se dodatno kontroliše sistemom pod-limita kojima se ograničavaju iznosi bilansne i vanbilansne izloženosti kao i dnevne limite rizika u pogledu trgovinskih poslova kao što su devizni forward ugovori.

Poštovanje limita proverava se na dnevnom nivou. Izloženost kreditnom riziku takođe se prati kroz redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune svoje finansijske obaveze i kroz izmenu limita kada je to neophodno. Uspostavljanje limita vrši se za sve tipove plasmana. Ulazak u transakciju bez definisanih limita nije dozvoljeno. Svako probijanje limita mora odmah biti prijavljeno nadležnim službama.

Vanbilansni plasmani

Garancije i stand by akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Pokriveni i trgovinski akreditivi – koji predstavljaju pismenu saglasnost Grupe da treće lice povuče određeni iznos sredstava sa računa Grupe radi naplate potraživanja od dužnika Grupe u skladu sa unapred definisanim uslovima – su obezbeđeni robom na koju se transakcija odnosi i stoga obično nose manji kreditni rizik od standardnog kredita.

Potencijalne obaveze predstavljaju neiskorišćene delove okvirnih linija kojim se dozvoljava izdavanje kredita, garancije ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika kojem je Grupa izložena u vezi potencijalnih obaveza, mogući gubitak jednak je visini potencijalne obaveze tj. iznosa koji je odobren, a nije povučen. Ipak, razumno je pretpostaviti da je iznos mogućeg gubitka manji od ukupnih potencijalnih obaveza jer kod najvećeg dela potencijalnih obaveza povlačenje sredstava moguće je samo u slučaju da je dužnik zadovoljio određene uslove. Grupa kontroliše ročnost potencijalnih obaveza jer dugoročne obaveze po pravilu nose veći stepen kreditnog rizika od kratkoročnih.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Promena u izloženosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2020. godine

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
31.12.2019.	250.533.454	17.892.523	5.730.252	274.156.229
Novi plasmani	125.959.471	19.536.613	285.244	145.781.329
Smanjenje/otplata plasmana	(86.190.199)	(4.206.388)	(1.544.948)	(91.941.535)
Prelazak iz Stage 1	(39.546.812)	38.453.430	1.093.382	-
Prelazak iz Stage 2	1.506.562	(2.384.351)	877.789	-
Prelazak iz Stage 3	38.451	215.727	(254.178)	-
31.12.2020.	252.300.928	69.507.554	6.187.540	327.996.022

Promena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2020. godine

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
31.12.2019.	726.275	518.514	4.121.394	5.366.183
Novi plasmani	308.245	1.601.004	1.408.281	3.317.530
Smanjenje/otplata plasmana	(235.379)	(211.550)	(1.373.890)	(1.820.819)
Prelazak iz Stage 1	(259.870)	236.114	23.756	-
Prelazak iz Stage 2	7.220	(76.653)	69.433	-
Prelazak iz Stage 3	504	12.179	(12.683)	-
31.12.2020.	546.995	2.079.608	4.236.291	6.862.894

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2020. godine prikazani su u nastavku:

U hiljadama RSD	31.12.2020				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (4+3)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	29.647.992	8	29.647.984	56.784.111	86.432.095
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate	-	-	-	51.496	51.496
Hartije od vrednosti	69.754.784	9.652	69.745.132	597.659	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.823.562	528	20.823.034	(248)	20.822.786
Kredit i potraživanja od komitenata	193.496.466	6.383.918	187.112.548	(198.298)	186.914.250
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	13.211	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	137	-	137
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	856.227	856.227
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	6.161.485	6.161.485
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	3.474	3.474
Odložena poreska sredstva	-	-	-	455.115	455.115
Ostala sredstva	418.167	85.664	332.503	671.442	1.003.945
Leasing	13.854.914	383.123	13.471.791		13.471.791
Bilansna izloženost	327.996.022	6.862.893	321.133.129	65.395.674	386.528.803
Date garancije i jemstva	55.150.436	389.678	54.760.758	-	54.760.758
Preuzete buduće obaveze	100.730.617	478.539	100.252.078		100.252.078
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	787.602.425	787.602.425
Vanbilansna izloženost	155.881.053	868.217	155.012.836	787.602.425	942.615.261
Ukupna izloženost	483.877.075	7.731.110	476.145.965	852.998.099	1.329.144.064

*Ostale vanbilansne izloženosti se uglavnom odnose na evidencije Banke o primljenim kolateralima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2019. godine prikazani su u nastavku:

U hiljadama RSD	31.12.2019				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (4+3)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21.565.954	4	21.565.950	48.339.312	69.905.262
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	21.442	21.442
Hartije od vrednosti	53.180.306	6.801	53.173.505	1.328.938	54.502.443
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8.680.218	738	8.679.480	(319)	8.679.161
Kredit i potraživanja od komitenata	176.712.158	4.938.276	171.773.882	(189.163)	171.584.719
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	152.072	152.072
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	137	-	137
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	753.804	753.804
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	6.249.125	6.249.125
Tekuća poreska sredstva	28.834	-	28.834	-	28.834
Odložena poreska sredstva	-	-	-	318.264	318.264
Ostala sredstva	464.333	80.425	383.908	512.693	896.601
Leasing	13.541.577	339.940	13.201.637	-	13.201.637
Bilansna izloženost	274.173.517	5.366.184	268.807.333	57.486.168	326.293.501
Date garancije i jemstva	54.081.069	287.021	53.794.048	-	53.794.048
Preuzete buduće obaveze	101.660.727	371.852	101.288.875	-	101.288.875
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	787.602.425	787.602.425
Vanbilansna izloženost	155.741.796	658.873	155.082.923	787.602.425	942.685.348
Ukupna izloženost	429.915.313	6.025.057	423.890.256	845.088.593	1.268.978.849

*Ostale vanbilansne izloženosti se uglavnom odnose na evidencije Banke o primljenim kolateralima.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Što se tiče regionalne izloženosti, Grupa kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Grupa nije plasirala sredstva komitentima iz visoko rizičnih područja, tako da Grupa nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji bilansnih i vanbilansnih izloženosti su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)				
Potraživanja od stanovništva	13.601.569	9.788.606	999.486	9.790.121	7.723.926	881.102	6.322.761	4.590.045	559.742	6.557.434	4.822.618	649.189	228.320	63.197.080	3.089.519	66.514.919
Stambeni krediti	5.849.239	4.458.430	226.741	4.425.933	3.225.173	189.618	2.201.314	1.782.453	126.230	1.420.918	1.159.042	50.768	-	24.522.502	593.357	25.115.859
Potrošački i gotovinski krediti	6.358.818	3.580.788	565.317	4.148.265	3.439.505	494.250	3.175.462	2.084.162	288.767	3.787.228	2.778.165	381.091	-	29.352.393	1.729.425	31.081.818
Transakcioni i kreditne kartice	1.258.704	1.079.278	183.654	1.099.101	685.020	179.774	850.645	426.924	129.431	1.223.165	557.995	195.816	-	7.180.832	688.675	7.869.507
Ostala potraživanja	134.808	670.110	23.774	116.822	374.228	17.460	95.340	296.506	15.314	126.123	327.416	21.514	228.320	2.141.353	78.062	2.447.735
Potraživanja od privrede	23.645.055	7.871.275	284.018	84.282.824	14.611.542	371.311	17.804.993	8.858.309	1.128.972	14.627.868	6.103.818	845.575	-	177.805.684	2.629.876	180.435.560
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	289.035	64.207	28	734.555	240.021	3.283	850.615	2.281.558	22	1.234.975	13.669	23.531	-	5.708.635	26.864	5.735.499
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	6.560.546	2.241.509	96.368	7.726.753	3.115.626	139.149	7.518.341	895.652	629.149	5.034.110	4.086.647	727.989	-	37.179.184	1.592.655	38.771.839
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1	30	2	29	-	16	7.047	-	-	15.392	41	-	-	22.540	18	22.558
Građevinarstvo	1.287.696	279.598	24.959	1.209.020	3.620.008	5.635	799.025	120.284	138.389	279.067	352.022	75	-	7.946.720	169.058	8.115.778
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	7.835.225	1.331.359	67.250	13.934.671	3.425.549	83.653	7.006.534	4.749.920	36.106	7.231.895	637.990	15.882	-	46.153.143	202.891	46.356.034
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	230.989	1.126.121	3.030	1.582.211	973.657	82.905	373.488	359.232	10.714	181.802	363.313	16.659	-	5.190.813	113.308	5.304.121
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	855.882	451.329	6.477	1.898.267	842.007	18.344	442.170	137.840	173.549	110.253	220.398	5.566	-	4.958.146	203.936	5.162.082
Ostalo	6.585.681	2.377.122	85.904	57.197.425	2.394.674	38.326	807.773	313.823	141.043	540.374	429.738	55.873	-	70.646.610	321.146	70.967.756
Potraživanja od ostalih klijenata	50.822.612	784	-	16.329.025	53	38.040	2	-	-	-	-	-	-	67.152.476	38.040	67.190.516
Leasing	4.529.636	2.499.655	55.143	1.087.168	498.227	45.152	1.560.679	1.089.085	48.938	1.339.068	950.146	152.016	-	13.553.665	301.249	13.854.914
Leasing - potraživanja od stanovništva	450.411	13.221	4.611	146.793	-	-	132.365	-	1.120	61.475	1.076	1.198	-	805.340	6.930	812.270
Leasing - potraživanja od privrede	4.079.225	2.486.435	50.532	940.375	498.227	45.152	1.428.314	1.089.085	47.818	1.277.593	949.071	150.818	-	12.748.324	294.320	13.042.644
Ukupna izloženost	92.598.872	20.160.320	1.338.647	111.489.245	22.833.748	1.335.605	25.688.435	14.537.439	1.737.652	22.524.370	11.876.582	1.646.780	228.320	321.709.012	6.058.684	327.996.016

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)				
Potraživanja od stanovništva	1.993.385	1.848.952	40.894	1.665.792	1.055.135	37.739	1.309.927	604.146	29.784	1.774.990	697.747	38.034	-	10.950.074	146.450	11.096.524
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.992.797	1.848.364	40.894	1.665.792	1.022.677	37.739	1.309.927	604.146	29.784	1.774.990	696.571	38.034	-	10.915.264	146.450	11.061.714
Ostala potraživanja	588	588	-	-	32.458	-	-	-	-	-	1.176	-	-	34.810	-	34.810
Potraživanja od privrede	24.435.074	6.169.152	5.868	57.989.757	11.671.434	539.549	14.374.640	1.473.698	455.916	19.834.749	1.770.644	3.254	-	137.719.153	1.004.587	138.723.739
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	390.392	141	-	115.735	274	-	225.623	291.067	-	74.217	4.145	16	-	1.101.595	16	1.101.610
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	3.346.856	2.710.989	3.269	9.411.194	5.213.502	11.896	8.259.384	325.321	455.333	11.093.383	626.663	200	-	40.987.292	470.698	41.457.990
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	-	-	-	35.449	5.575	-	36	-	-	-	364	-	-	41.423	-	41.423
Građevinarstvo	3.000.845	84.244	429	9.902.000	1.006.938	47.893	1.440.746	112.498	-	5.785.105	404.576	-	-	21.736.953	48.322	21.785.275
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	13.397.219	2.848.925	1.810	20.721.302	3.783.040	479.309	3.846.277	509.259	-	2.460.422	504.306	400	-	48.070.750	481.519	48.552.269
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	710.982	331.326	-	5.553.649	381.396	-	124.474	148.139	574	87.151	137.505	2.287	-	7.474.623	2.861	7.477.484
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.972.251	170.574	265	3.059.706	148.105	-	393.082	54.498	-	81.608	41.089	-	-	6.920.915	265	6.921.180
Ostalo	616.529	22.953	95	9.190.722	1.132.604	451	85.018	32.916	9	252.863	51.996	351	-	11.385.602	906	11.386.508
Potraživanja od ostalih klijenata	2.265.336	35.987	-	3.756.719	2.747	-	-	-	-	-	-	-	-	6.060.790	-	6.060.790
Ukupna izloženost	28.693.795	8.054.091	46.762	63.412.268	12.729.316	577.288	15.684.567	2.077.844	485.700	21.609.739	2.468.391	41.288	-	154.730.017	1.151.037	155.881.053

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

	31.12.2019																
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug							
	Neobezvrede na potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvrede na potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvrede na potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage1)	Neobezvrede na potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Poci	Ukupno neobezvrede na potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživa nja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
Potraživanja od stanovništva	18.468.880	2.512.950	866.185	15.246.706	1.796.732	789.251	9.149.263	1.195.100	507.372	9.737.901	1.081.299	616.618	248.486	59.188.831	2.779.426	-	62.216.743
Stambeni krediti	7.612.957	1.185.517	222.243	5.858.380	828.607	188.267	2.856.833	615.407	112.564	1.848.142	308.469	63.957	-	21.114.312	587.031	-	21.701.343
Potrošački i gotovinski krediti	8.510.055	364.203	475.507	7.375.275	326.752	438.220	4.897.082	169.498	268.862	6.064.897	256.384	357.436	-	27.964.146	1.540.025	-	29.504.171
Transakcioni i kreditne kartice	1.764.541	660.420	135.357	1.705.018	374.607	148.966	1.189.378	194.115	105.061	1.610.109	242.192	165.367	-	7.740.380	554.751	-	8.295.131
Ostala potraživanja	581.327	302.810	33.078	308.033	266.766	13.798	205.970	216.080	20.885	214.753	274.254	29.858	248.486	2.369.993	97.619	-	2.716.098
Potraživanja od privrede	27.242.325	1.690.311	249.066	62.655.708	2.898.974	301.123	19.667.338	4.633.707	867.549	18.001.929	1.025.663	1.009.995	-	137.815.955	2.427.733	17.290	140.260.978
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	662.837	27.081	9	1.117.390	47.755	3.273	3.462.934	26.556	11	745.899	75.330	15	-	6.165.782	3.308	-	6.169.090
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	7.662.488	492.933	99.030	7.830.360	1.152.885	174.329	5.618.356	436.105	25.399	7.695.016	465.265	882.238	-	31.353.408	1.180.996	-	32.534.404
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1	-	6	-	2	-	845	-	-	17.680	86	-	-	18.614	6	-	18.620
Građevinarstvo	1.457.284	120.834	43.384	2.885.900	258.376	111	706.711	79.860	137.743	646.501	59.108	4.159	-	6.214.574	185.397	17.290	6.417.261
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	9.261.535	759.955	52.687	14.440.108	953.679	82.434	7.827.689	3.822.650	33.698	7.312.970	283.263	12.989	-	44.661.849	181.808	-	44.843.657
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	482.246	48.820	10.564	2.030.865	143.913	6.919	707.271	47.912	1.839	515.244	39.734	16.576	-	4.016.005	35.898	-	4.051.903
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	1.149.875	198.752	13.917	3.364.067	320.510	2.847	289.565	210.227	514.046	183.914	72.903	6.083	-	5.789.813	536.893	-	6.326.706
Ostalo	6.566.059	41.936	29.469	30.987.018	21.854	31.210	1.053.967	10.397	154.813	884.705	29.974	87.935	-	39.595.910	303.427	-	39.899.337
Potraživanja od ostalih klijenata	43.140.262	22.549	-	14.953.084	270	38.040	8	-	-	6	-	-	-	58.116.179	38.040	-	58.154.219
Leasing	6.757.534	431.694	87.853	1.123.713	51.884	1.494	2.773.617	70.233	50.191	1.548.128	477.270	167.966	-	13.234.073	307.504	-	13.541.577
Leasing - potraživanja od stanovništva	429.271	5.555	5.692	125.609	-	-	127.677	-	1.257	59.909	-	1.199	-	748.021	8.147	-	756.168
Leasing - potraživanja od privrede	6.328.263	426.139	82.161	998.104	51.884	1.494	2.645.939	70.233	48.934	1.488.220	477.270	166.767	-	12.486.052	299.357	-	12.785.409
Ukupna izloženost	95.609.001	4.657.504	1.203.104	93.979.211	4.747.860	1.129.908	31.590.226	5.899.040	1.425.112	29.287.964	2.584.232	1.794.579	248.486	268.355.038	5.552.703	17.290	274.173.517

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilasna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno nebezvredena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno bezvredena potraživanja (Stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	Nebezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage 1)	Nebezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Nebezvredena na potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage 1)	Nebezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Nebezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage 1)	Nebezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Nebezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin stanja (Stage 1)	Nebezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)				
Potraživanja od stanovništva	2.489.422	1.066.552	31.286	2.287.896	561.195	29.141	1.648.672	295.600	22.227	2.161.823	303.652	29.104	-	10.814.812	111.757	10.926.570
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.474.182	1.066.552	31.286	2.286.109	561.195	28.553	1.648.642	295.600	22.227	2.158.829	303.652	29.104	-	10.794.761	111.169	10.905.931
Ostala potraživanja	15.240	-	-	1.787	-	588	30	-	-	2.994	-	-	-	20.051	588	20.639
Potraživanja od privrede	29.617.751	1.464.141	153.750	64.889.601	2.064.686	542.476	17.851.491	1.073.114	5.718	21.347.579	643.112	978	-	138.951.475	702.920	139.654.395
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	57.381	4.929	-	41.015	6.045	-	467.343	2.675	-	249.915	1.532	-	-	830.835	-	830.835
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	5.813.178	314.495	1	14.868.458	177.883	23.381	10.881.515	418.129	1.504	11.476.371	338.123	200	-	44.288.152	25.086	44.313.238
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	-	-	-	41.028	-	-	219	-	-	-	319	-	-	41.566	-	41.566
Gradevinarstvo	3.050.263	47.873	150.916	10.038.763	1.014.894	48.393	1.573.278	11.658	-	5.968.239	151.956	-	-	21.856.924	199.309	22.056.233
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	12.830.313	811.360	1	20.716.164	512.158	467.819	3.632.147	633.842	-	2.869.005	103.187	-	-	42.108.176	467.820	42.575.996
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.264.760	5.293	315	6.762.225	131.066	468	370.573	1.710	315	260.788	44.678	490	-	8.841.093	1.587	8.842.680
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	3.155.160	274.992	2.176	2.570.693	182.666	-	250.558	-	-	217.379	-	260	-	6.651.448	2.435	6.653.883
Ostalo	3.446.696	5.199	341	9.851.255	39.974	2.415	675.858	5.100	3.899	305.882	3.317	28	-	14.333.281	6.683	14.339.964
Potraživanja od ostalih klijenata	2.251.794	12.742	-	2.893.767	2.527	-	-	-	-	-	-	-	-	5.160.831	-	5.160.831
Ukupna izloženost	34.358.967	2.543.435	185.036	70.071.264	2.628.408	571.617	19.500.163	1.368.714	27.945	23.509.402	946.764	30.082	-	154.927.118	814.677	155.741.796

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Granska koncentracija, uključujući podatke o strukturi problematičnih plasmana je prikazana u nastavku. Pod problematičnim potraživanjima Grupa smatra potraživanja od dužnika koji su zadovoljili neki od „default“ indikatora navedenih u tabeli „Indikatori defaulta“, u daljem tekstu (u skladu sa internim pravilima RBI grupe).

Podaci o problematičnim bilansnim i vanbilansnim plasmanima su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.						
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja (1/3) 6	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	6	7
Potraživanja od stanovništva	66.514.920	3.306.498	3.218.375	278.326	1.999.977	4,8%	522.574
Stambeni Krediti	25.115.858	648.115	593.357	156.560	329.798	2,4%	415.464
Potrošački i gotovinski Krediti	31.081.818	1.786.983	1.729.425	67.176	1.070.979	5,6%	3.546
Transakcioni i kreditne kartice	7.869.508	690.846	688.675	-	516.652	8,8%	1.553
Ostala potraživanja	2.447.736	180.554	206.918	54.590	82.548	8,5%	102.011
Potraživanja od privrede	185.467.582	3.138.216	2.629.877	1.329.121	1.962.599	1,4%	754.242
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	5.735.499	77.672	26.865	21.512	20.171	0,5%	19.148
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	38.771.841	1.578.947	1.592.655	1.083.973	1.229.869	4,1%	376.927
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	22.558	161	18	-	11	0,1%	-
Građevinarstvo	8.115.780	302.460	169.059	138.756	131.844	2,1%	67.782
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	46.356.034	396.812	202.891	42.017	159.242	0,4%	30.297
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	5.304.121	241.092	113.308	35.972	89.006	2,1%	25.404
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	5.162.081	160.452	203.935	4.101	91.152	4,0%	177.122
Ostalo	75.999.668	380.620	321.146	2.790	241.304	0,4%	57.562
Potraživanja od ostalih klijenata	62.158.606	35.056	38.040	-	34.417	0,1%	-
Leasing	13.854.914	383.123	301.249	33.402	239.299	2,2%	44.767
Leasing-potraživanja od stanovništva	812.270	12.919	6.930	-	5.462	0,9%	2.581
Leasing-potraživanja od privrede	13.042.644	370.204	294.320	33.402	233.837	2,3%	42.186
Ukupna potraživanja	327.996.022	6.862.893	6.187.541	1.640.849	4.236.292	1,9%	1.321.583

**Ponderisana vrednost kolaterala*

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.					
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja		
	1	2	3	4	5	(1/3) 6
Potraživanja od stanovništva	11.096.524	158.042	146.450	-	85.296	1%
Stambeni Krediti	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski Krediti	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.061.714	150.033	146.450	-	85.296	-
Ostala potraživanja	34.810	8.009	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	138.723.739	709.259	1.004.587	2.673	293.667	1%
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.101.610	5.338	16	-	-	-
Rudarstvo, preradivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	41.457.990	234.975	470.698	2.673	61.841	-
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	41.423	76	-	-	-	-
Gradevinarstvo	21.785.275	99.894	48.322	-	40.139	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	48.552.269	310.386	481.519	-	189.167	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	7.477.484	27.317	2.861	-	1.757	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	6.921.180	13.260	265	-	210	-
Ostalo	11.386.508	18.013	906	-	553	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.060.790	916	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	155.881.053	868.217	1.151.037	2.673	378.963	1%

**Ponderisana vrednost kolaterala*

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

	31.12.2019.						
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	%obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(1/3) 6	7
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)							
Potraživanja od stanovništva	62.216.743	2.525.963	2.956.973	293.157	1.773.329	4,8%	551.742
Stambeni krediti	21.701.343	485.674	587.031	137.787	352.755	2,7%	402.593
Potrošački i gotovinski krediti	29.504.171	1.257.748	1.540.026	58.033	908.328	5,2%	2.954
Transakcioni i kreditne kartice	8.295.131	550.490	554.750	-	391.054	6,7%	480
Ostala potraživanja	2.716.098	232.051	275.166	97337	121.192	10,1%	145.715
Potraživanja od privrede	146.408.689	2.458.135	2.427.735	1.753.781	2.064.937	1,7%	210.675
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	6.169.090	27.874	3308	-	1902	0,1%	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	32.534.404	1.110.299	1.180.996	971.979	1.017.078	3,6%	103.611
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	18.621	41	6	-	4	0,0%	-
Građevinarstvo	6.399.970	163.469	185.397	162.289	136.813	2,9%	66.351
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	44.843.657	278.861	181.808	50.502	145.606	0,4%	21.294
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	4.051.903	46.115	35.899	14.614	22.323	0,9%	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	6.326.706	543.456	536.894	510.951	511.658	8,5%	-
Ostalo	46.064.338	288.020	303.427	43446	229.553	0,7%	19.419
Potraživanja od ostalih klijenata	52.006.508	42.145	38.040	0	41.145	0,1%	-
Leasing	13.541.577	339.940	307.504	22.966	248.708	2,3%	57.721
Leasing-potraživanja od stanovništva	756.168	10.317	8.147	-	5.727	1,1%	3.719
Leasing-potraživanja od privrede	12.785.409	329.623	299.357	22.966	242.981	2,3%	54.002
Ukupna potraživanja	274.173.517	5.366.183	5.730.252	2.069.904	4.128.119	2,1%	762.417

**Ponderisana vrednost kolaterala*

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.						
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	10.926.570	125.568	111.757	-	65.341	1,0%	695
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.905.931	120.539	111.169	-	64.937	1,0%	107
Ostala potraživanja	20.639	5.029	588	-	404	2,8%	588
Potraživanja od privrede	139.654.395	532.680	702.920	-	258.019	0,5%	492.313
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	830.835	2.673	-	-	-	0,0%	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	44.313.238	73.782	25.086	-	1.248	0,1%	23.381
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	41.566	38	-	-	-	0,0%	-
Građevinarstvo	22.056.233	262.523	199.309	-	178.207	0,9%	10.429
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	42.575.996	140.026	467.820	-	70.332	1,1%	458.503
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	8.842.680	21.322	1.587	-	1.201	0,0%	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	6.653.883	11.967	2.435	-	1.642	0,0%	-
Ostalo	14.339.964	20.349	6.683	-	5.389	0,0%	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.160.831	623	-	-	-	0,0%	-
Ukupna potraživanja	155.741.796	658.871	814.677	-	323.360	0,5%	493.008

**Ponderisana vrednost kolaterala*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Politika obračuna ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Grupa priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučениh kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Grupa primenjuje trostepeni model obezvređenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obezvređen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Kada se kreditni rizik finansijskog instrumenta nije značajno povećao u odnosu na inicijalno priznavanje, Grupa će obračunati ispravku vrednosti za takav finansijski instrument u iznosu koji je jednak 12-omesečnom ECL.

Ako se identifikuje značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obezvređenim. Kada se kreditni rizik finansijskog instrumenta značajno povećao u odnosu na inicijalno priznavanje, Grupa će obračunati ispravku vrednosti za takav finansijski instrument u iznosu koji je jednak ECL za period do kraja otplate finansijskog sredstva.

Ako je finansijski instrument obezvređen, onda se premešta u Stage 3.

Kupljeni ili plasirani kreditno-bezvređeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-bezvređena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta.

Grupa obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

Sa stanovišta praktične primene, u Grupi se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih eksternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA-BBB (Standard's & Poor's, Fitch) i Aaa-Baa (Moody's). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalenti interni rejtingi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da pođe od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa. Banka je u oblasti upravljanja rizicima toku 2020. godine bila usredsređena na prilagođavanje uslovima krize do koje je dovela pandemija pa su u saradnji sa nadležnim službama matične banke, izvršene modifikacije i u metodologiji obračuna IFRS 9 rezervisanja s ciljem realnijeg utvrđivanja očekivanih gubitaka što je rezultiralo uvećanjem Stage 2 rezervisanja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao zbir marginalnih gubitaka koji na određeni datuma bilansa stanja. Marginalni gubici su izvedeni iz pojedinačnih parametara kojima se procenjuju izloženosti i gubici u slučaju neizmerenja obaveza i marginalnih verovatnoća neispunjavanja obaveza za svaki period. Obračun očekivanih kreditnih gubitaka zasnovan je na četiri komponente:

- Verovatnoća default-a ("PD") - Ovo je procena verovatnoće neispunjavanja obaveza u datom vremenskom horizontu;
- Izloženost u trenutku default-a ("EAD") - ovo je procena izloženosti u trenutku ulaska u default, uzimajući u obzir očekivane promene izloženosti nakon datuma izveštavanja, uključujući otplate glavnice i kamate, i očekivana povlačenja iz odobrenih okvirnih linija;
- Gubitak nakon default-a ("LGD") - Ovo je procena gubitka usled default-a. Ona se zasniva na razlici između ugovorenih novčanih tokova i onih koje bi zajmodavac očekivao da će primiti, uključujući i naplatu iz instrumenata obezbeđenja. Obično se izražava kao procenat EAD;
- Diskontna stopa - koristi se za diskontovanje očekivanog gubitka na sadašnju vrednost na datum izveštavanja koristeći efektivnu kamatnu stopu (EKS), važeću pri početnom priznavanju finansijskog sredstva.

Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka, Grupa ne mora nužno identifikovati sve moguće scenarije. Međutim, razmotriće rizik ili verovatnoću da će kreditni gubitak nastati, čak i ako je mogućnost nastanka gubitka vrlo niska.

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvređena na izveštajni datum: kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena na izveštajni datum: kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- Preuzete obaveze za nepovučene kredite: kao sadašnja vrednost razlike između ugovorenih novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- Izdate finansijske garancije: očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Grupa očekuje da nadoknadi.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno isknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. isknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestanka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvređena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Grupa procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvređeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvređeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvređeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Grupa dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja kreditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki discount, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

Operacionalizacija identifikacije obezvređenih finansijskih sredstava izvršena je putem usklađivanja definicije default-a i definicije obezvređenja. Grupa definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezvređenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

- Grupa smatra malo verovatnim da će dužnik u potpunosti izmiriti svoju obavezu prema njoj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja ILI
- dužnik je u docnji više od 90 dana po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi prema banci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Interno definisani indikatori defaulta za pravna lica su:

- Stečaj;
- Direktan otpis;
- Otpis uz prethodno kreiranu pojedinačnu ispravku vrednosti;
- Potraživanje proglašeno dospelim;
- Restrukturiranje;
- Prestanak obračunavanja kamate;
- Potraživanje prodato uz gubitak;
- Kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Povučena dozvola za rad;
- Moratorijum na plaćanje dugova;
- Očekivan gubitak;
- Cross Default.

Interno definisani indikatori defaulta za fizička lica i mikro preduzeća su:

- Materijalno značajna docnja preko 90 dana;
- Postoji dokaz za učinjenu prevaru – svi aktivni računi će biti prebačeni u "default" bez obzira na prag materijalnosti;
- U slučaju smrti klijenta svi aktivni računi će biti prebačeni u "default" bez obzira na prag materijalnosti;
- Dužnik je u postupku restrukturiranja kod kojeg su novi novčani tokovi manji za minimum 2,5% od prvobitno ugovorenih kao i kada se restrukturiranje radi za plasmane koji imaju materijalno značajnu docnju preko 60 dana ("distressed restructuring");
- Dužnik kasni u izmirenju obaveza prema državi, drugim poveriocima ili prema zaposlenima ili neredovno izvršava obaveze po osnovu poreza i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih, u značajnom iznosu (iznad kvartalnog proseka u uobičajenim uslovima, isključiti specijalne mesece i transakcije, uz jasno obrazloženje);
- U slučaju da klijent ostane bez posla svi aktivni računi će biti prebačeni u "default" bez obzira na prag materijalnosti;
- "Cross default" – kada plasman koji je u default-u povlači za sobom i ostale plasmane iz iste grupe proizvoda – npr. ako klijent ima dva gotovinska kredita i po jednom kreditu se ispune uslovi za default (npr. materijalno značajna docnja preko 90 dana) to će za posledicu imati da se i drugi klasman prebaci u default;
- Ostalo.

Gore navedeni kriterijumi primenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Grupa i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Grupe.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Za finansijsko sredstvo klasifikovano u nivo tri, tj. sredstvo koje je obezvređeno na datum izveštavanja (isklj. POCl), Grupa meri očekivane kreditne gubitke kao razliku između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva. Svaka korekcija se priznaje kroz bilans uspeha. Za kolateralizovanu imovinu, procena uključuje novčane tokove iz naplate kolaterala umanjene za troškove pribavljanja i prodaje kolaterala. Očekivani kreditni gubici se obračunavaju primenom najmanje dva scenarija (čak i ako je samo jedna strategija naplate izvesna) uz ponderisanje raspona mogućih ishoda. Razmotraju se svi relevantni scenariji (ne samo najverovatniji). Pri obračunu ECL se ne uključuju scenariji za koje je procenjeno da je malo verovatno da će se ostvariti.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Grupa smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Značajno povećanje kreditnog rizika - kvantitativni kriteijumi

Grupa koristi kvantitativne kriterijume kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Grupa poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Stepenn poboljšanja ili pogoršanja zavisiće od nivoa početnog kreditnog rejtinga. Kako bi se ove krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve.

U opštem slučaju, smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Vrednost praga od 250% je zavisna o vremenu. Vrednost od 250% važi ako preostali rok dospeća iznosi jednu godinu ili manje. Za rokove dospeća duže od jedne godine, vrednost se koriguje. Ovo je neophodno da bi se nadoknadio efekat dospevanja. Na primer, manje je verovatno da će pogoršanje rejtinga nakon godinu dana usloviti prelaz u Nivo 2 kod dužih, nego kod kraćih preostalih rokova dospeća. To je zbog toga što verovatnoće default-a konvergiraju tokom vremena prema dugoročnoj prosečnoj verovatnoći default-a. Ovo svojstvo verovatnoće default-a dovodi do toga da su verovatnoće default-a obračunate za inicijalni i tekući period izgrađene od verovatnoća default-a koje postaju vrlo slične nakon određenog vremenskog perioda, bez obzira na polaznu tačku. To znači da se jasne razlike u početnim verovatnoćama smanjuju tokom vremena, pa dostizanje praga od 250% postaje manje verovatno u meri u kojoj ročnost utiče na obračunate verovatnoće default-a.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Da bi se korigovao efekat dospevanja, prag od 250% se prilagođava za različita dospeća i za duže rokove dospeća PD prag postaje niži (minimum je 150%).

Fin.instrumenti kojima nije dodeljen kreditni rejting na datum izveštavanja, svrstavaju se u Nivo 2, bez izuzetka.

Fin. instrumenti kod kojih nije utvrđen kreditni rejting na datum inicijalnog priznavanja, svrstavaju se u Nivo 2 (uz šestomesečni *grace* period u kom je dozvoljeno dodeliti rejting, ukoliko nije utvrđen na sam datum inicijalnog priznavanja).

Značajno povećanje kreditnog rizika - kvalitativni kriterijumi

Grupa koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene pristupa upravljanju;
- Promene ugovornih uslova;
- Stručna procena;
- Docnje preko 30 dana.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Forbearance“ mere;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

Određivanje nivoa rizika – izuzeci

Pri utvrđivanju nivoa rizika, Grupa primenjuje sledeće izuzetke:

- Nizak kreditni rizik: fin. instrumenti za koje je potvrđeno da imaju „nizak nivo kreditnog rizika“ na izveštajni datum biće svrstani u Nivo 1. Grupa ovaj izuzetak primenjuje samo na državne obveznice sa jednogodišnjom verovatnoćom default-a nižom od 0.5% (uključujući informacije o budućim kretanjima);
- Nova aktiva: fin. instrumenti plasirani po prvi će u mesecu plasiranja biti svrstani u Nivo 1;
- Sopstvena sredstva: kako kod ovog tipa aktive nije moguće pogoršanje kreditnog rizika, svrstavaju se u Nivo 1.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kredinto-obezvređenim. Ekonomske informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;

Opšta forma parametarske funkcije za pd je:

$$pd(t)=exp(a+b*f(pd(1))+(c+d*g(pd(1)))*log(t)).$$

pri čemu su f(x) i g(x) logaritamske funkcije.

Parametri su procenjeni korišćenjem nelinearnih najmanjih kvadrata. Zavisna varijabla je promena rejtinga i pripadajuće jednogodišnje verovatnoće default-a tokom vremena.

Korišćeni modeli su dobili IRB odobrenje i validiraju se jednom godišnje. Godišnja validacija podleže regulatornom odobrenju i kontroli od strane ECB i OeNB.

Rejting i pripadajuća verovatnoća default-a su nepristrasni. Regulatorna margina konzervativizma je ukinuta.

- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benčmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Grupe o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasičkovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranih slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default (“EAD”))

EAD je zasnovan na iznosu koji Grupa očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving proizvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obrezvredene na inicijalnom priznavanju tj. POCL, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u tri različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Stambeni krediti: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše izračunavanjem diskontovane realizovane vrednosti kolaterala;
- Ostali proizvodi stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određen očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Grupa je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomske varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Uključivanje informacija o budućnosti u obračun očekivanog kreditnog gubitka se vrši putem makroekonomskih modela, koji vode direktnom prilagođavanju verovatnoća default-a i ostalih ključnih parametara. Informacije koje se odnose na budućnost uključuju se kroz ulazne parametre makroekonomskog modela. Pošto buduće realizacije ovih makroekonomskih parametara nisu poznate, inherentna nesigurnost čini neophodnim primenu različitih scenarija.

Pored osnovnog ekonomskog scenarija, Grupa kreira i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti obuhvaćene. Grupa je utvrdila da tri scenarija odgovarajuće opisuju nelinearnosti. Baznom scenariju se dodeljuje ponder 50%, a preostalim 25%.

Raiffeisen Research isporučuje skup vrednosti za relevantne makroekonomske varijable, za svaki scenario. Skup vrednosti se obezbeđuje kvartalno i pokriva trogodišnji period. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomske varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomske varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti.

Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kao i sa svakim ekonomskih predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Grupa smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Grupi.

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - o Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Cene nekretnina

Dodatno, pri uključivanju informacija o budućnosti koristi se i tzv. „kreditnog sata“ koje je razvijeno kako bi se identifikovala trenutna pozicija u kreditnom ciklusu, kao i trend. U zavisnosti od trenutne pozicije EBITDA i neto duga privrednih subjekata nad medijanom i trendom, kreditni sat daje procenu visine rizika (nizak, srednji, visok). U zavisnosti od procene faze ciklusa, vrši se korekcija parametara, ali isključivo u delu varijacija koje makroekonomski model ne objašnjava (da bi se izbeglo dvostruko uključivanje makroekonomskih kretanja) i samo ako ova korekcija poboljšava performanse makroekonomskog modela.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o bruto i neto izloženosti bilansnih i vanbilansnih potraživanja kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	Poci	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja finansijskog stanja	značajno pogoršanje finansijskog stanja				na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	36.271.886	26.925.194	3.089.520	228.320	66.514.920	1.999.977	1.306.519	63.208.424	21.987.750	522.574
Stambeni krediti	13.897.404	10.625.098	593.357	-	25.115.859	329.798	318.316	24.467.745	20.117.888	415.464
Potrošački i gotovinski krediti	17.469.773	11.882.620	1.729.425	-	31.081.818	1.070.979	716.003	29.294.836	29.350	3.546
Transakcioni i kreditne kartice	4.431.616	2.749.217	688.675	-	7.869.508	516.652	174.194	7.178.662	23.291	1.553
Ostala potraživanja	473.093	1.668.259	78.063	228.320	2.447.735	82.548	98.006	2.267.181	1.817.221	102.011
Potraživanja od privrede	140.360.850	37.444.945	2.629.877	-	180.435.672	1.962.598	1.175.621	177.297.453	60.142.681	754.242
Velika preduzeća	74.295.298	28.843.790	1.900.572	-	105.039.660	1.412.243	769.159	102.858.258	33.527.119	580.044
Mala i srednja preduzeća	8.779.879	4.727.149	371.434	-	13.878.462	291.963	204.064	13.382.435	4.205.285	135.250
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.780.130	3.874.006	357.871	-	7.012.007	258.392	192.710	6.560.905	1.073.661	38.948
Finansijske institucije	54.505.543	-	-	-	54.505.543	-	9.688	54.495.855	21.336.616	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	67.151.639	837	38.040	-	67.190.516	34.417	639	67.155.460	-	-
Leasing	8.516.551	5.037.114	301.249	-	13.854.914	239.299	143.824	13.471.791	8.202.347	4.613
Leasing - potraživanja od stanovništva	791.044	14.296	6.930	-	812.270	5.462	7.457	799.351	7.585.729	-
Leasing - potraživanja od privrede	7.725.507	5.022.818	294.320	-	13.042.644	233.837	136.367	12.672.440	616.618	4.613
Ukupna izloženost	252.300.926	69.408.090	6.058.686	228.320	327.996.022	4.236.291	2.626.603	321.133.128	90.332.778	1.281.429
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	243.783.480	64.370.976	133.079	119.666	308.407.201	9.252	2.482.780	305.915.169	82.130.430	57.518
od čega: restrukturirana	92.491	473.795	3.838	53.221	623.345	749	34.659	587.937	312.329	4.660
Problematična potraživanja	896	-	5.624.357	108.654	5.733.907	3.987.740	-	1.746.167	-	1.219.297
od čega: restrukturirana	896	-	1.555.158	42.940	1.598.994	1.326.932	-	272.062	-	377.179
Leasing	8.516.551	5.037.114	301.249	-	13.854.914	239.299	143.824	13.471.791	8.202.347	4.613
Neproblematična potraživanja	8.516.551	5.037.114	-	-	13.553.665	-	143.824	13.409.841	8.202.347	-
od čega: restrukturirana	80.765	265.098	-	-	345.863	-	7.396	338.466	-	-
Problematična potraživanja	-	-	301.249	-	301.249	239.299	-	61.950	-	4.613
od čega: restrukturirana	-	-	33.402	-	33.402	27.693	-	5.710	-	-
Ukupna izloženost	252,300,927	69,408,090	6,058,685	228,320	327,996,022	4,236,291	2,626,604	321,133,127	90,332,777	1,281,428

**Ponderisana vrednost kolaterala*

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	Poci	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja finansijskog stanja	značajno pogoršanje finansijskog stanja				na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	6.744.094	4.205.980	146.450	-	11.096.524	85.296	72.746	10.938.482	89.973	480
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	6.743.506	4.171.758	146.450	-	11.061.714	85.296	64.737	10.911.681	57.438	480
Ostala potraživanja	588	34.222	-	-	34.810	-	8.009	26.801	32.535	-
Potraživanja od privrede	116.634.223	21.084.930	1.004.587	-	138.723.739	293.668	415.591	138.014.480	36.377.077	659.852
Velika preduzeća	103.276.507	18.931.038	982.140	-	123.189.685	280.517	363.641	122.545.527	28.533.940	648.078
Mala i srednja preduzeća	4.664.074	1.315.337	15.960	-	5.995.371	8.900	16.437	5.970.034	936.766	11.774
Mikro preduzeća i preduzetnici	902.741	666.939	6.487	-	1.576.166	4.251	35.023	1.536.892	111.352	-
Finansijske institucije	7.790.901	171.616	-	-	7.962.517	-	490	7.962.027	6.795.019	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.022.056	38.734	-	-	6.060.790	-	916	6.059.874	-	-
Ukupna izloženost	129.400.373	25.329.644	1.151.037	-	155.881.053	378.964	489.253	155.012.836	36.467.050	660.332
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	129.400.373	25.329.644	10.123	-	154.740.139	82	489.253	154.250.804	36.467.049	365
od čega: restrukturirana	8.405	251.477	-	-	259.882	-	13.132	246.750	36.603	-
Problematična potraživanja	-	-	1.140.915	-	1.140.915	378.882	-	762.033	-	659.967
od čega: restrukturirana	-	-	2.673	-	2.673	-	-	2.673	-	-
Ukupna izloženost	129.400.373	25.329.644	1.151.037	-	155.881.053	378.964	489.253	155.012.836	36.467.050	660.332

**Ponderisana vrednost kolaterala*

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2019.											
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	Poci	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja finansijskog stanja	značajno pogoršanje finansijskog stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	52,602,751	6,586,080	2,779,426	248,486	-	62,216,743	1,773,329	752,631	59,690,783	19,907,768	551,742
Stambeni krediti	18,176,312	2,938,000	587,031	-	-	21,701,343	352,755	132,918	21,215,670	17,842,233	402,593
Potrošački i gotovinski krediti	26,847,309	1,116,836	1,540,026	-	-	29,504,171	908,328	349,419	28,246,424	25,931	2,954
Transakcioni i kreditne kartice	6,269,047	1,471,334	554,750	-	-	8,295,131	391,054	159,436	7,744,641	26,512	480
Ostala potraživanja	1,310,083	1,059,910	97,619	248,486	-	2,716,098	121,192	110,858	2,484,048	2,013,092	145,715
Potraživanja od privrede	127,567,299	10,248,654	2,427,734	-	17,290	140,260,977	2,064,938	393,197	137,802,842	51,789,213	210,675
Velika preduzeća	85,501,676	8,119,948	1,870,335	-	17,290	95,509,249	1,654,873	218,845	93,635,531	26,545,593	61,219
Mala i srednja preduzeća	9,498,965	2,075,331	284,221	-	-	11,858,517	222,274	56,039	11,580,204	3,338,652	126,948
Mikro preduzeća i preduzetnici	5,680,915	53,375	273,178	-	-	6,007,468	187,791	118,227	5,701,450	564,664	22,508
Finansijske institucije	26,885,743	-	-	-	-	26,885,743	-	86	26,885,657	21,340,304	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	58,093,361	22,819	38,040	-	-	58,154,220	34,418	7,727	58,112,075	-	-
Leasing	12,202,992	1,031,081	307,504	-	-	13,541,577	91,232	248,708	13,201,637	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	742,466	5,555	8,147	-	-	756,168	4,590	5,727	745,852	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	11,460,526	1,025,525	299,357	-	-	12,785,409	86,642	242,981	12,455,785	-	-
Ukupna izloženost	250,466,403	17,888,634	5,552,704	248,486	17,290	274,173,517	3,963,917	1,402,263	268,807,337	71,696,981	762,417
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	238,244,876	16,857,553	25,663	72,726	-	255,200,818	1,749	1,153,556	254,045,513	71,696,981	2,662
od čega: restrukturirana	67,975	358,471	377	23,773	-	450,596	19	25,058	425,519	255,902	-
Problematična potraživanja	18,535	-	5,219,538	175,760	17,290	5,431,123	3,870,936	-	1,560,187	-	759,755
od čega: restrukturirana	18,535	-	1,966,022	80,540	-	2,065,097	1,730,144	-	334,953	-	246,275
Leasing	12,202,992	1,031,081	307,504	-	-	13,541,577	248,708	91,232	13,201,637	27,083,154	54,166,308
Neproblematična potraživanja	12,202,992	1,031,081	-	-	-	13,234,073	-	91,232	13,142,841	8,494,186	-
od čega: restrukturirana	78,007	-	-	-	-	78,007	-	128	77,879	56,857	-
Problematična potraživanja	-	-	307,504	-	-	307,504	248,708	-	58,796	-	57,721
od čega: restrukturirana	-	-	22,966	-	-	22,966	19,355	-	3,611	-	4,435
Ukupna izloženost	250,466,403	17,888,634	5,552,705	248,486	17,290	274,173,518	4,121,393	1,244,788	268,807,337	80,191,167	820,138

*Ponderisana vrednost kolaterala

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	Poci	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja finansijskog stanja	značajno pogoršanje finansijskog stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređeni h potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	8,587,813	2,226,999	111,757	-	-	10,926,570	65,341	60,228	10,801,001	68,358	695
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	8,567,762	2,226,999	111,169	-	-	10,905,931	64,937	55,602	10,785,391	51,889	107
Ostala potraživanja	20,051	-	588	-	-	20,639	404	4,626	15,610	16,469	588
Potraživanja od privrede	133,706,422	5,245,052	702,920	-	-	139,654,394	258,018	274,663	139,121,715	23,640,148	492,314
Velika preduzeća	118,339,987	4,800,975	689,600	-	-	123,830,562	248,184	249,561	123,332,818	16,432,210	492,314
Mala i srednja preduzeća	5,539,514	412,747	2,348	-	-	5,954,609	2,000	5,667	5,946,942	667,996	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	2,100,853	216	10,972	-	-	2,112,041	7,834	19,307	2,084,900	143,804	-
Finansijske institucije	7,726,068	31,114	-	-	-	7,757,182	-	128	7,757,055	6,396,138	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5,145,562	15,269	-	-	-	5,160,831	-	623	5,160,208	-	-
Ukupna izloženost	147,439,797	7,487,320	814,677	-	-	155,741,795	323,359	335,514	155,082,924	23,708,506	493,009
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	147,439,797	7,487,321	4,564	-	-	154,931,682	48	335,514	154,596,120	23,708,507	-
od čega: restrukturirana	64,037	265,817	-	-	-	329,854	-	10,514	319,340	34,561	-
Problematična potraživanja	-	-	810,113	-	-	810,113	323,310	-	486,803	-	493,009
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	147,439,797	7,487,321	814,677	-	-	155,741,795	323,358	335,514	155,082,923	23,708,507	493,009

**Ponderisana vrednost kolaterala*

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja 31.12.2020	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana				
Potraživanja prema sektorima														
Potraživanja od stanovništva	42.942.541	18.744.905	1.157.442	298.864	53.329	286.505	1.279.600	492.308	152.106	879.002	228.320	63.197.081	3.089.521	66.514.922
Stambeni krediti	19.386.651	4.865.723	186.814	38.266	45.047	126.574	366.137	60.653	4.478	35.515	-	24.522.501	593.357	25.115.858
Potrošački i gotovinski krediti	17.606.955	10.837.161	721.374	182.551	4.352	105.105	687.099	265.837	89.581	581.804	-	29.352.393	1.729.426	31.081.819
Transakcioni i kreditne kartice	4.785.958	2.115.428	206.095	69.478	3.875	31.465	180.627	164.101	56.644	255.838	-	7.180.834	688.675	7.869.509
Ostala potraživanja	1.162.977	926.593	43.159	8.569	55	23.361	45.737	1.717	1.403	5.845	228.320	2.141.353	78.063	2.447.736
Potraživanja od privrede	128.146.416	48.790.616	830.892	36.879	993	1.533.462	450.266	41.578	88.952	515.620	-	177.805.796	2.629.878	180.435.674
Velika preduzeća	101.860.462	520.256	757.474	-	896	1.384.116	259.719	112	9.875	246.751	-	103.139.088	1.900.573	105.039.661
Mala i srednja preduzeća	13.446.616	45.669	14.743	-	-	109.970	125.989	2.091	21.337	112.047	-	13.507.028	371.434	13.878.462
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.983.073	3.575.413	58.675	36.879	97	39.376	64.558	39.375	57.740	156.822	-	6.654.137	357.871	7.012.008
Finansijske institucije	9.856.265	44.649.278	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.505.543	-	54.505.543
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	67.152.477	-	-	-	-	38.040	-	-	-	-	-	67.152.477	38.040	67.190.517
Leasing	13.321.499	105.371	108.170	18.625	-	84.949	-	9.555	4.143	202.602	-	13.553.665	301.249	13.854.914
Leasing - potraživanja od stanovništva	790.990	-	9.709	4.641	-	2.365	-	627	-	3.937	-	805.340	6.930	812.270
Leasing - potraživanja od privrede	12.530.509	105.371	98.460	13.984	-	82.584	-	8.928	4.143	198.664	-	12.748.324	294.320	13.042.644
Potraživanja prema kategorijama potraživanja														
Neproblematična potraživanja	238.241.326	67.535.521	1.988.333	335.743	53.426	53.597	78.964	1	-	517	119.666	308.154.349	133.079	308.407.094
od čega:restrukturirana	262.978	274.442	18.412	532	9.921	67	3.771	-	-	-	53.221	566.285	3.838	623.344
Problematična potraživanja	-	-	-	-	896	1.804.409	1.650.902	533.885	241.056	1.394.106	108.654	896	5.624.358	5.733.908
od čega:restrukturirana	-	-	-	-	896	1.043.848	241.941	42.855	33.516	192.998	42.940	896	1.555.158	1.598.994
Leasing	13.321.499	105.371	108.170	18.625	-	84.949	-	9.555	4.143	202.602	-	13.553.665	301.249	13.854.914
Neproblematična potraživanja	13.321.499	105.371	108.170	18.625	-	-	-	-	-	-	-	13.553.665	-	13.553.665
od čega:restrukturirana	320.476	24.580	807	-	-	-	-	-	-	-	-	345.863	-	345.863
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	84.949	-	9.555	4.143	202.602	-	-	301.249	301.249
od čega:restrukturirana	-	-	-	-	-	10.193	-	-	-	23.210	-	-	33.402	33.402
Ukupna izloženost	251.562.933	67.640.892	2.096.504	354.368	54.322	1.942.956	1.729.866	543.441	245.201	1.597.224	228.320	321.709.019	6.058.688	327.996.027

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)								
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana	Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
Prema sektorima														
Potraživanja od stanovništva	9,797,821	1,013,235	115,071	20,340	3,606	49,277	55,590	41,583	-	-	-	10,950,074	146,450	11,096,524
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	9,763,011	1,013,235	115,071	20,340	3,606	49,277	55,590	41,583	-	-	-	10,915,264	146,450	11,061,714
Ostala potraživanja	34,810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,810	-	34,810
Potraživanja od privrede	128,654,093	9,063,018	1,291	749	-	582,275	420,272	346	1,646	47	-	137,719,152	1,004,587	138,723,739
Velika preduzeća	114,029,262	8,178,282	-	-	-	564,142	417,998	-	-	-	-	122,207,545	982,140	123,189,685
Mala i srednja preduzeća	5,978,542	69	800	-	-	15,673	-	287	-	-	-	5,979,411	15,960	5,995,371
Mikro preduzeća i preduzetnici	1,286,700	281,739	491	749	-	2,460	2,274	59	1,646	47	-	1,569,679	6,487	1,576,166
Finansijske institucije	7,359,589	602,928	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,962,517	-	7,962,517
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6,060,790	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,060,790	-	6,060,790
Prema kategorijama potraživanja														
Neproblematična potraživanja	144,512,704	10,076,254	116,362	21,090	3,606	7,990	2,133	-	-	-	-	154,730,016	10,123	154,740,139
od čega:restrukturirana	259,882	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	259,882	-	259,882
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	623,563	473,729	41,929	1,646	47	-	-	1,140,915	1,140,915
od čega:restrukturirana	-	-	-	-	-	2,673	-	-	-	-	-	-	2,673	2,673
Ukupna izloženost	144,512,704	10,076,253	116,362	21,089	3,606	631,552	475,862	41,929	1,646	47	-	154,730,016	1,151,037	155,881,053

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2019.															
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					Poci	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Potraživanja od stanovništva	40,390,894	17,635,851	971,922	167,053	23,110	165,294	1,351,034	362,797	291,698	608,601	248,486	-	59,188,830	2,779,424	62,216,740
Stambeni krediti	15,749,332	5,009,080	280,507	54,786	20,606	51,464	423,080	41,460	15,661	55,365	-	-	21,114,311	587,030	21,701,341
Potrošački i gotovinski krediti	17,528,145	9,839,512	524,712	69,509	2,268	55,533	682,320	236,102	177,164	388,906	-	-	27,964,146	1,540,025	29,504,171
Transakcioni i kreditne kartice	5,852,351	1,744,981	110,167	32,868	14	32,260	183,599	81,541	98,184	159,166	-	-	7,740,381	554,750	8,295,131
Ostala potraživanja	1,261,066	1,042,278	56,536	9,890	222	26,037	62,035	3,694	689	5,164	248,486	-	2,369,992	97,619	2,716,097
Potraživanja od privrede	138,759,035	3,867,293	20,590	21,878	18,610	1,024,664	705,565	117,140	183,033	397,332	-	17,290	142,687,406	2,427,734	145,132,430
Velika preduzeća	92,880,976	722,114	-	-	18,535	919,210	605,139	2,098	41,059	302,829	-	17,290	93,621,625	1,870,335	95,509,250
Mala i srednja preduzeća	11,536,412	37,398	-	486	-	79,303	32,403	52,114	83,276	37,125	-	-	11,574,296	284,221	11,858,517
Mikro preduzeća i preduzetnici	2,640,536	3,051,698	20,590	21,392	75	26,151	68,023	62,928	58,698	57,378	-	-	5,734,291	273,178	6,007,469
Finansijske institucije	31,701,111	56,083	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,757,194	-	31,757,194
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	53,244,729	-	-	-	-	38,040	-	-	-	-	-	-	53,244,729	38,040	53,282,769
Leasing	13,028,418	67,955	104,781	32,920	-	64,659	19,038	8,476	16,591	198,741	-	-	13,234,073	307,504	13,541,577
Leasing - potraživanja od stanovništva	738,229	4,235	5,555	-	-	1,861	-	2,066	-	4,220	-	-	748,020	8,147	756,167
Leasing - potraživanja od privrede	12,290,188	63,720	99,226	32,920	-	62,797	19,038	6,410	16,591	194,521	-	-	12,486,053	299,357	12,785,410
Potraživanja prema kategorijama															
Neproblematična potraživanja	233,688,208	21,503,145	992,512	188,931	23,184	8,199	17,460	1	-	3	72,726	-	256,395,980	25,663	256,494,369
od čega: restrukturirana	186,119	162,991	58,068	19,269	-	377	-	-	-	-	23,773	-	426,447	377	450,597
Problematična potraživanja	-	-	-	-	18,535	1,219,800	2,039,140	479,937	474,731	1,005,930	175,760	17,290	18,535	5,219,538	5,431,123
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	18,535	929,063	730,727	15,070	94,588	196,574	80,540	17,290	18,535	1,966,022	2,082,387
Leasing	13,028,418	67,955	104,781	32,920	-	64,659	19,038	8,476	16,591	198,741	-	-	13,234,073	307,504	13,541,577
Neproblematična potraživanja	13,028,418	67,955	104,781	32,920	-	-	-	-	-	-	-	-	13,234,073	-	13,234,073
od čega: restrukturirana	78,007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,007	-	78,007
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	64,659	19,038	8,476	16,591	198,741	-	-	-	307,504	307,504
Ukupna izloženost	245,423,076	21,571,099	1,097,293	221,851	41,720	1,292,657	2,075,637	488,413	491,322	1,204,674	248,486	17,290	268,355,038	5,552,702	274,173,516

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

	31.12.2019.														
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)						Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana	Poci				
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	9,908,725	840,888	51,618	13,581	-	39,075	58,218	14,464	-	-	-	-	10,814,812	111,757	10,926,570
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	9,888,674	840,888	51,618	13,581	-	38,487	58,218	14,464	-	-	-	-	10,794,761	111,169	10,905,931
Ostala potraživanja	20,051	-	-	-	-	588	-	-	-	-	-	-	20,051	588	20,639
Potraživanja od privrede	129,871,678	9,079,779	18	-	-	545,365	4,671	2,318	51	150,516	-	-	138,951,474	702,920	139,654,394
Velika preduzeća	117,290,937	5,850,026	-	-	-	539,084	-	-	-	150,516	-	-	123,140,962	689,600	123,830,562
Mala i srednja preduzeća	5,851,633	100,628	-	-	-	348	-	2,000	-	-	-	-	5,952,261	2,348	5,954,609
Mikro preduzeća i preduzetnici	1,701,012	400,039	18	-	-	5,933	4,671	318	51	-	-	-	2,101,069	10,972	2,112,041
Finansijske institucije	5,028,096	2,729,086	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,757,182	-	7,757,182
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5,160,831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,160,831	-	5,160,831
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	144,941,235	9,920,667	51,636	13,581	-	3,606	959	-	-	-	-	-	154,927,118	4,564	154,931,682
od čega:restrukturirana	329,854	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	329,854	-	329,854
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	580,835	61,930	16,782	51	150,516	-	-	-	810,113	810,113
od čega:restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	144,941,234	9,920,667	51,636	13,581	-	584,440	62,889	16,782	51	150,516	-	-	154,927,117	814,677	155,741,795

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje

Grupa nema restrukturiranih kredita i potraživanja od banaka, niti restrukturirana ulaganja u investicione hartije od vrednosti.

Restrukturiranje dužnika pravnog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera tj. ukoliko proceni da bi se izmenom uslova finansiranja obezbedilo dugoročno održivo poslovanje dužnika. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Aktivnosti koje se preduzimaju osmišljavaju se na način da osiguraju opstanak preduzeća i ne ugroze likvidnost dužnika (eventualno smanjenje izloženosti mora da bude pažljivo isplanirano i primenjeno samo ukoliko ne ugrožava poslovni plan);
- Pri kreiranju plana finansijskog restrukturiranja fokus je na stabilizaciji neposrednih gotovinskih tokova i poboljšanju pokazatelja bilansa stanja (poput korišćenja neposlovne imovine, povećanja kapitala, restrukturiranja obaveza uključujući inter kompanijske kredite i van-bilansne pozicije), sa srednjoročnim i dugoročnim ciljem ostvarivanja poboljšanog nivoa i održive EBITDA tj. poboljšanja otplatnog kapaciteta i povećanja vrednosti preduzeća;
- U složenim slučajevima, uključuju se spoljni savetnici kako bi se obradio što širi aspekt procesa restrukturiranja: pravna pitanja, poreski i operativni preporuke i/ili supervizije, osmišljavanje i implementacija reorganizacije/šeme restrukturiranja);
- Obezbeđuje se saradnja sa drugim finansijerima sa ciljem održavanja preduzeća dužnika u "životu" i prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća: oblik i nivo saradnje mora biti razmatran od slučaja do slučaja (sprovođenje refinansiranja kroz organizovanje sindikata, objedinjavanje kolaterala, sagledavanje koje su banke voljne da pomognu proces restrukturiranja a koje ne, određivanje vođe u procesu ili osnivanje odbora za rukovođenje. smanjenje broja uključenih kreditora, itd.);
- Ukoliko dužnik pokaže spremnost, potražiti novog investitora (uz saglasnost/u saradnji /zajedno sa dužnikom);
- Zahteva se i podržava reorganizacija preduzeća dužnika, operativna i poslovno strateška poboljšanja (promena rukovodstva i strateških koncepata, modifikacija procesa i organizacionih struktura, (re)fokusiranje na osnovni posao, smanjenje operativnih troškova, pravljenje prioriteta u investiranju i/ili smanjenje nivoa troškova vezanih za investicije, itd).

U procesu restrukturiranja dužnika pravnih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti kreditora. Navodimo neke od mera restrukturiranja koja Grupa primenjuje (spisak nije sveobuhvatan, s obzirom da su slučajevi restrukturiranja pravnih lica specifični i uvek zahtevaju individualni pristup):

- Modifikacija proizvoda kroz: (i) refinansiranje izloženosti prema klijentu kroz odobravanje drugačijeg proizvoda koji je ili prilagođeniji načinu poslovanja dužnika ili je prihvatljiviji banci s aspekta rizika (npr. Faktoring, lizing), (ii) zahtevati plaćanje unapred, (iii) promenu iznosa rata ili rokova njihovog dospeća (iv) promena kamatne stope itd.
- "Pojačavanje" ugovornih uslova: prilagođavanje ugovornih odredbi sa ciljem da: (i) se ojača pozicija Grupe (ii) uspostavi sistem finansijske discipline (iii) pomogne izvršenje plana restrukturiranja, obezbedi dodatnu obavezu vlasnika preduzeća dužnika. itd.;
- Stupanje u kontakt sa drugim poveriocima i ukoliko je potrebno organizovanje odbora poverilaca (ovaj korak mora biti pažljivo razmotren i u skladu sa direktnih ugovornim okvirom zaključenim sa dužnikom kao i ciljem koji treba da bude ostvaren kroz preduzimanje ovakvih radnji);
- Usmeravanje gotovinskih tokova dužnika preko Grupe koji obuhvataju i tokove vezane za postojeće zaloge na potraživanjima dužnika kao i njihovo ažuriranje ukoliko je potrebno;
- Uključivanje novih zainteresovanih strana (investitora, dobavljača i kupaca) itd.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom zahteva visoku proaktivnost i striktno praćenje implementacije definisane strategije u cilju sprečavanja gubitaka za Grupu i omogućavanja maksimalnog povraćaja postojeće izloženosti prema dužniku. S tim u vezi, obezbeđuje se interni (između više odeljenja i sektora unutar Grupe) i eksterni (između Grupe i klijenta, Grupe i drugih kreditora itd.) protok informacija kako bi Grupa raspolagala sa ažurnim informacijama na osnovu kojih se donose odluke vezano za sprovođenje definisane strategije restrukturiranja i odnosa sa dužnikom. Postoji jasan lanac nadležnosti unutar nadležnog Sektora za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom u kome svaki dužnik ima osobu koja je nadležna za svakodnevno praćenje i kontakt kao i njoj nadređenih instanci koje su odgovorne za odobrenje/korekciju predloženih koraka u procesu restrukturiranja.

Svaki aspekt međusobnih odnosa Grupe i dužnika se definiše kroz potpisivanje neophodne pravne dokumentacije (koju pre potpisivanja kontroliše pravna služba Grupe) čime se obezbeđuje transparentnost dogovorenog ali i uspostavlja obaveze obe strane. Pravna služba je i nakon sprovođenja ugovorene strategije nadležna za sva pravna pitanja i postupke koji mogu proisteci iz odnosa Grupe i dužnika.

Kontrola ugovorenih i sprovedenih mera restrukturiranja se vrši kroz definisanje kontrolnih tačaka implementacije i postavljanje odgovarajućih mehanizama kontrole ispunjenja definisanih uslova a parametri stabilne kontrolne aktivnosti su definisani od slučaja do slučaja (uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog slučaja odnosno predmeta restrukturiranja) i mogu uključivati ali i ne treba da su ograničeni na:

- Izradu review aplikacija (minimalno jednom u šest meseci) u kojima se organima odlučivanja predstavlja uspešnost sprovođenja definisane strategije (redovnost izmirenja obaveza prema Grupi, poštovanje dogovorene i ugovorene strategije, postojanost u poslovanju dužnika, itd) i predlažu korektivne mere (ukoliko situacija to nalaže);
- Redovno praćenje prometa preko računa klijenta otvorenog kod Grupe (prilivi i odlivi, realan obim u poređenju sa očekivanjima i ugovorenim procentom prometa preko Grupe, praćenje priliva vezanih za zaloge na potraživanjima i/ili asignacije ukoliko iste predstavljaju deo instrumenata obezbeđenja); brzu reakciju u slučaju nestandardnih/neuobičajenih transakcija (ili njihovog odsustva) itd.;
- Praćenje dužnikovih poslovnih aktivnosti (kao i članica grupe povezanih lica kojoj on pripada) / ostvarenja – bilo na osnovu redovnih podataka dostavljenih od strane dužnika i/ili izveštaja koje će dostaviti lice koje je dužnik ovlastio i/ili iz izveštaja eksternom supervizora (ukoliko je angažovan);
- Fizički obilazak dužnika u zavisnosti od potrebe, složenosti dužnikovog načina poslovanja i definisane strategije restrukturiranja;
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti instrumenata obezbeđenja;
- Redovno praćenje javnih registra kao i javno dostupnih informacija kako bi se moglo brzo reagovati u slučaju neuobičajenih dešavanja;
- Praćenje i brzo reagovanje na eventualne blokade računa klijenta (o čemu Grupa istovremeno obaveštava NBS);
- Praćenje ispunjenja bilo kog drugog ugovornog uslova i odredbe a u skladu sa definisanim rokovima.

Kao deo RBI grupe, Grupa je u obavezi da pored regulative propisane od strane Narodne banke Srbije poštuje i regulativu nadležnih organa Evropske Unije, među kojima i Evropskog nadzornog tela za Gruparstvo. Jedna od regulativa koja je od velike važnosti za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom jeste i direktiva koja definiše "Forbearance" proces i odnosi se na sve klase izloženosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Pod "Forborne" plasmanima se podrazumevaju krediti (izloženosti) kod kojih su primenjene "forbearance" mere (koje obuhvataju koncesije/ustupke date dužniku koji ima ili će imati poteškoće u izmirenju svojih finansijskih obaveza prema Grupi). Na osnovu navedenog, "forbearance" status definišu dva faktora:

- Finansijske poteškoće i
- Izmene/modifikacije opštih uslova kredita, koje se smatraju koncesijom/ustupkom dužniku.

"Forbearance" klasifikacija će prestati kada svi navedeni uslovi budu ispunjeni:

- Plasman se smatra "Performing", uključujući i one koji su reklasifikovani iz "Non-Performing" kategorije posle analize finansijskog stanja dužnika, koja dokazuje da plasman više nije "Non-Performing".
- Prošlo je minimum 2 godine probnog perioda od dana:
 - od kada se "Forborne" izloženost smatrala kao "Performing" (za plasmane reklasifikovane iz „Non-Performing“ statusa);
 - od kada je odobrena „forbearance“ mera (za plasmane koji nisu klasifikovani kao „Non-performing“ na dan implementacije „forbearance“ mere ili „forbearance“ mere nisu uticale da plasman bude klasifikovan kao „Non-performing“)
- Redovna otplata značajnog dela glavnice ili kamate tokom najmanje polovine probnog perioda;
- Ni jedna izloženost prema dužniku nije u docnji duže od 30 dana na kraju probnog perioda.

Restrukturiranje dužnika fizičkog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera i da će datim olakšicama pomoći klijentu da prevaziđe trenutne finansijske probleme i vrati plasman u redovnu otplatu. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Osigurati bolje razumevanje klijentovih potreba i trenutnog finansijskog stanja;
- Poboljšavanje motivacije klijenta da redovno izmiruje svoje obaveze.

Osnovna načela kojih se Grupa pridržava prilikom kalkulacije osnovnih elemenata novog kredita za restrukturiranje su:

- Obuhvatiti sva bilansna potraživanja od komitenta u jednu partiju. uz moguće izuzetke.
- Plan otplate novog kredita za restrukturiranje treba biti u vidu mesečnih anuiteta, sa rokom koji se određuje prema izloženosti klijenta i proizvodima koje ima u korišćenju. Produženje perioda otplate, tj. novi period otplate novog kredita za restrukturiranje, kojom su objedinjene sve ostale partije (osim stambenog kredita i gotovinskog kredita sa hipotekom), se definiše u odnosu na vrstu kreditnih proizvoda koji se restrukturiraju (kredit, kartica, pozajmica..) i prema izloženosti;
- Kamatna stopa - Detaljan način određivanja kamatne stope, ali i provizija za obradu kredita za restrukturiranje je predmet odobrenja Komisije za utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge;
- Obezbeđenje novog kredita treba da bude minimum istovetno postojećem obezbeđenju po kreditnim partijama klijenta koje su u otplati;
- Ukupne mesečne obaveze klijenta nakon restrukturiranja treba da budu umanjene za najmanje 20% u odnosu na postojeće mesečne obaveze klijenta u Grupi;
- Modeli restrukturiranja koji se koriste (u procesu restrukturiranja dužnika fizičkih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti klijenta.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Navodimo osnovne modele (mere) restrukturiranja koja Grupa primenjuje:

- Produženje roka i korekcije mesečnih anuiteta u odnosu na inicijalne u skladu potrebama klijenta, mogućnostima otplate, gore postavljenim uslovima i Kreditnom politikom Grupe;
- "*Grace period*" od maksimalno 12 meseci, po postojećem stambenom kreditu ili gotovinskom kreditu sa hipotekom (uz zadržavanje datuma dospeća). U toku grace perioda klijent plaća samo ugovoreni iznos kamate;
- Privremeno umanjeње kamatne u periodu od maksimum 12 meseci;
- Negativna amortizacija, U ovim slučajevima kamatna stopa po stambenom kreditu ostaje nepromenjena, ali u "*grace periodu*" od 9 meseci klijent plaća samo 50% obračunate kamate. Po isteku "*grace perioda*" vrši se pripis svih neplaćenih obaveza po ovakvom planu otplate glavnici duga, uz zadržavanje originalne valute kredita.

Klijent dobija status „Izlečen“ („cured“) po ispunjenju sledećih uslova:

- Potpuna otplata restrukturiranog kredita; ili
- Poslednje dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije bio u defaultu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u default pa nakon nekog vremena izađe iz default-a. period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz default-a);
- Poslednja dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije imao docnju 30+ po bilo kom kreditnom proizvodu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u 30+ pa nakon nekog vremena izađe iz docnje 30+ , period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz 30+).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanjima prema merama restrukturiranja za bilansne i vanbilansne izloženosti dati su u nastavku :

	31.12.2020.								
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamratne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	326.281	336	9.357	262.383	-	-	12.919	611.276
Stambeni krediti	-	211.754	-	9.357	18.771	-	-	12.919	252.801
Potrošački i gotovinski krediti	-	114.527	336	-	966	-	-	-	115.829
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	242.646	-	-	-	242.646
Potraživanje od privrede	18.809	800.898	-	-	353.926	-	-	437.430	1.611.063
Velika preduzeća	-	598.716	-	-	346.680	-	-	289.517	1.234.913
Mala i srednja preduzeća	18.809	109.854	-	-	7.246	-	-	147.913	283.822
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	92.328	-	-	-	-	-	-	92.328
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	379.265	-	-	-	-	-	-	379.265
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	275	-	-	-	-	-	-	275
Leasing-potraživanja od privrede	-	378.990	-	-	-	-	-	-	378.990
Ukupna izloženost	18.809	1.506.444	336	9.357	616.309	-	-	450.349	2.601.604

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

	31.12.2020.								
Vanbilansne pozicije (U hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	591	-	-	-	-	-	261.964	262.555
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	230.005	230.005
Mala i srednja preduzeća	-	591	-	-	-	-	-	31.959	32.550
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	591	-	-	-	-	-	261.964	262.555

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2020. godini su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 01. januar 2020. godine	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2020. godine	Neto vrednost na 31. decembar 2020. godine
	1	2	3	4	5	(5+4+3-2+1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	638.635	45.759	48.793	252	(24.577)	611.276	420.100
Stambeni krediti	278.450	7.845	23.614	268	(10.148)	252.801	143.922
Potrošački i gotovinski krediti	97.938	37.914	15.589	1	(4.435)	115.829	62.505
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	262.247	-	9.590	(17)	(9.994)	242.646	213.673
Potraživanje od privrede	1.877.057	560.726	620.301	41	(206.462)	1.611.063	439.898
Velika preduzeća	1.698.534	299.672	582.077	33	(181.249)	1.234.913	217.581
Mala i srednja preduzeća	141.204	197.253	32.970	8	(21.674)	283.822	143.761
Mikro preduzeća i preduzetnici	37.319	63.801	5.254	-	(3.539)	92.328	78.556
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	100.973	297.944	(2.861)	-	(16.791)	379.265	344.176
Leasing-potraživanja od stanovništva	1.137	275	(1.137)	-	-	275	272
Leasing-potraživanja od privrede	99.836	297.669	(1.724)	-	(16.791)	378.990	343.904
Ukupna potraživanja	2.616.665	904.429	666.233	293	(247.830)	2.601.604	1.204.174

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 01. januar 2020. godine	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2020. godine	Neto vrednost na 31. decembar 2020. godine
	1	2	3	4	5	(5+4+3-2+1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	329.854	2.635	-	-	-69.935	262.555	249.423
Velika preduzeća	300.190	2.635	-	-	-72.820	230.005	216.882
Mala i srednja preduzeća	29.664	-	-	-	2.885	32.550	32.541
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	329.854	2.635	-	-	-69.935	262.555	249.423

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2019. godini su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 01. januar 2019. godine	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2019. godine	Neto vrednost na 31. decembar 2019. godine
	1	2	3	4	5	(5+4+3-2+1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	990.534	320.041	632.684	1.688	(40.944)	638.634	424.991
Stambeni krediti	875.718	23.623	594.598	2.230	(28.523)	278.450	177.585
Potrošački i gotovinski krediti	105.780	36.151	29.184	13	(12.843)	99.917	50.314
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	9.036	260.267	8.902	(555)	422	260.267	197.092
Potraživanje od privrede	4.513.711	152.576	2.010.062	(3.406)	(775.761)	1.877.057	335.480
Velika preduzeća	4.356.907	61.570	1.970.500	(2.958)	(746.484)	1.698.534	234.416
Mala i srednja preduzeća	131.792	61.816	32.754	(439)	(19.211)	141.204	71.047
Mikro preduzeća i preduzetnici	25.012	29.190	6.808	(9)	(10.066)	37.319	30.017
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	46.027	71.411	(8.403)	-	(8.062)	100.973	81.490
Leasing-potraživanja od stanovništva	1.499	-	-	-	(362)	1.137	1.130
Leasing-potraživanja od privrede	44.528	71.411	(8.403)	-	(7.700)	99.836	80.360
Ukupna potraživanja	5.550.272	544.028	2.634.343	(1.718)	(824.767)	2.616.664	841.961

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 01. januar 2019. godine	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2019. godine	Neto vrednost na 31. decembar 2019. godine
	1	2	3	4	5	-2+1) 6 (5+4+3	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	271.632	59.750	397	-	(1.131)	329.854	319.340
Velika preduzeća	271.093	30.353	-	-	(1.256)	300.190	289.762
Mala i srednja preduzeća	539	29.397	397	-	125	29.664	29.578
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	271.632	59.750	397	-	(1.131)	329.854	319.340

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Politika otpisa

Grupa otpisuje kredite i potraživanja ili investicione hartije od vrednosti i bilo koje rezerve za potencijalne gubitke nakon što Kreditno odeljenje utvrdi da su kredit ili obezbeđenje nenaplativi. Ovakva odluka se donosi nakon razmatranja informacija kao što su nastanak značajnih izmena u finansijskom položaju dužnika/izdavaoca hartija od vrednosti tako da dužnik/izdavalac hartija od vrednosti ne može više da plaća obaveze ili da prihod od kolaterala neće biti dovoljan za otplatu celokupne izloženosti. Za manje, standardizovane kredite, odluke o otpisu generalno se baziraju na statusu kašnjenja proizvoda.

Tabela u nastavku prikazuje analizu izloženosti kreditnom riziku koja proističe iz transakcije sa derivatima:

U hiljadama RSD

	Over-the-counter	
	Nominalna vrednost	Fer vrednost
31. decembar 2020.		
Potraživanja po osnovu derivata	38.301.477	51.496
Obaveze po osnovu derivata	(38.629.498)	(2.014)
31. decembar 2019.		
Potraživanja po osnovu derivata	82.700.376	21.442
Obaveze po osnovu derivata	(82.646.533)	(18.516)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika

Grupa drži instrumente obezbeđenja po osnovu kredita i avansa datih klijentima u obliku hipoteke na nepokretnostima i ostalim sredstvima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. Procene tržišne vrednosti baziraju se na vrednosti instrumenata obezbeđenja procenjenih u vreme zaduženja i po pravilu se ažuriraju na godišnjem nivou. Na postojeće instrumente obezbeđenja se primenjuju minimalni i po potrebi dodatni faktori umanjenja (haircut), propisani grupnom politikom Raiffeisen grupacije za svaku vrstu instrumenata kreditne zaštite, koja uzima u obzir specifičnosti vrste instrumenata, tržišnih fluktuacija i lokalnih specifičnosti.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2020. godine su prikazana u nastavku :

Stage 1

	31.12.2020									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije **čiji je izdavalac									
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	34.178	-	11.730.382	4.105	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	18.035	-	11.340.606	4.105	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	5.759	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.375	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	9	-	389.776	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	251.963	-	770.971	12.361.295	-	1.314.348	-	21.704.747	11.443.328	112.569
Velika preduzeća	38.254	-	181.014	11.471.905	-	1.304.586	-	368.131	11.056.934	112.569
Mala i srednja preduzeća	192.169	-	404.118	865.054	-	9.762	-	-	372.504	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	21.540	-	185.839	24.336	-	-	-	-	13.890	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	21.336.616	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	5.275.737	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	604.538	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	4.671.198	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	286.139	-	12.501.352	12.365.399	-	1.314.349	-	21.704.746	11.443.329	112.569
od čega: restrukturirana	-	-	42.238	5.733	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	5.275.737	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	5.275.737	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	50.910	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	286.139	-	12.501.352	12.365.399	-	6.590.086	-	21.704.746	11.443.329	112.569

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije** čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	29.575	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	28.987	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	588	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	501.906	-	206.976	3.340.041	-	297.594	-	6.716.108	18.047.538	555.968
Velika preduzeća	134.240	-	64.383	3.118.408	-	291.928	-	92.706	17.981.151	555.968
Mala i srednja preduzeća	298.862	-	136.735	218.882	-	5.666	-	-	61.387	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	68.804	-	5.858	2.751	-	-	-	-	5.000	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	6.623.402	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	531.482	-	206.975	3.340.041	-	297.594	-	6.716.109	18.047.538	555.968
od čega: restrukturirana	-	-	8.405	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	531.482	-	206.975	3.340.041	-	297.594	-	6.716.109	18.047.538	555.968

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 2

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije **čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	80.118	-	10.116.732	20.167	-	1.317	-	-	-	752
Stambeni krediti	44.924	-	8.697.764	11.702	-	-	-	-	-	752
Potrošački i gotovinski krediti	22.275	-	-	-	-	1.317	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.916	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	3	-	1.418.968	8.465	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	196.414	-	479.150	5.047.200	-	84.020	-	-	3.463.208	45.784
Velika preduzeća	75.063	-	96.864	4.305.224	-	79.769	-	-	3.194.259	45.784
Mala i srednja preduzeća	109.953	-	210.581	700.164	-	2.950	-	-	244.216	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	11.398	-	171.705	41.812	-	1.301	-	-	24.733	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	2.886.456	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	9.498	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	2.876.958	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	83.808	-	3.506.171	1.565.310	-	29.121	-	-	1.721.485	8.119
od čega: restrukturirana	-	-	171.069	34.273	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	2.886.456	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	2.886.456	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	135.920	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	83.808	-	3.506.171	1.565.310	-	2.915.577	-	-	1.721.485	8.119

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 2

	31.12.2020.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije** čiji je izdavalac									
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	60.398	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	28.451	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	31.947	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	596.569	-	107.687	977.839	-	67.391	-	171.616	2.714.460	2.061.298
Velika preduzeća	563.005	-	37.689	864.276	-	66.119	-	-	2.688.685	2.061.298
Mala i srednja preduzeća	22.633	-	54.491	113.563	-	1.272	-	-	23.275	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.931	-	15.507	-	-	-	-	-	2.500	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	171.616	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	656.967	-	107.687	977.839	-	67.391	-	171.616	2.714.460	2.061.298
od čega: restrukturirana	-	-	-	16.911	-	3.768	-	-	7.519	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	656.967	-	107.687	977.839	-	67.391	-	171.616	2.714.460	2.061.298

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 3

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije **čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	7.549	-	498.910	15.636	-	479	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.996	-	393.832	15.636	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	3.067	-	-	479	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.553	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	102.011	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	-	-	78.266	642.208	-	11.885	-	-	18.372	-
Velika preduzeća	-	-	12	568.540	-	10.956	-	-	536	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	47.869	69.968	-	929	-	-	13.573	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	30.385	3.700	-	-	-	-	4.263	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	44.767	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	2.581	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	42.186	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	57.518	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	4.660	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	7.549	-	519.658	657.845	-	12.364	-	-	18.372	-
od čega: restrukturirana	853	-	130.271	236.033	-	929	-	-	9.091	-
Leasing	-	-	-	-	-	44.767	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	44.767	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	8.831	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	7,549	-	577,176	657,845	-	57,131	-	-	18,372	-

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 3

	31.12.2020.									
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	480	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	480	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	20.855	-	20.219	313.461	-	-	-	-	305.316	-
Velika preduzeća	20.855	-	20.203	301.703	-	-	-	-	305.316	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	16	11.758	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	365	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	20.971	-	20.219	313.462	-	-	-	-	305.316	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	21.336	-	20.219	313.462	-	-	-	-	305.316	-

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2019. godine su prikazana u nastavku :

Stage 1

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije **čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	91.804	-	16.496.623	24.496	-	1.795	-	-	-	903
Stambeni krediti	43.406	-	15.349.366	19.957	-	-	-	-	-	903
Potrošački i gotovinski krediti	22.569	-	-	-	-	1.795	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	25.825	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	4	-	1.147.257	4.539	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	453.501	-	1.221.070	12.688.348	-	1.251.958	-	21.358.929	10.593.517	600.022
Velika preduzeća	188.913	-	272.874	11.363.980	-	1.221.639	-	18.625	10.322.130	373.652
Mala i srednja preduzeća	233.662	-	564.403	1.229.996	-	28.907	-	-	246.022	203.137
Mikro preduzeća i preduzetnici	30.926	-	383.793	94.372	-	1.412	-	-	25.365	23.233
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	21.340.304	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	7.837.954	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	620.063	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	7.217.891	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	545.306	-	17.717.693	12.712.843	-	1.253.753	-	21.358.929	10.593.517	600.926
od čega: restrukturirana	-	-	44.511	6.048	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	7.837.954	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	7.837.954	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	56.857	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	545.306	-	17.717.693	12.712.843	-	9.091.707	-	21.358.929	10.593.517	600.926

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije** čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	68.358	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	51.889	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	16.469	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	1.150.095	-	281.412	2.960.532	-	571.777	-	6.472.802	9.274.773	2.249.512
Velika preduzeća	856.451	-	104.511	2.687.127	-	566.901	-	105.872	9.271.300	2.214.118
Mala i srednja preduzeća	194.008	-	153.238	266.720	-	4.876	-	-	3.473	21.573
Mikro preduzeća i preduzetnici	99.636	-	23.663	6.685	-	-	-	-	-	13.821
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	6.366.930	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	1.218.453	-	281.411	2.960.532	-	571.777	-	6.472.803	9.274.773	2.249.512
od čega: restrukturirana	-	-	-	34.561	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.218.453	-	281.411	2.960.532	-	571.777	-	6.472.803	9.274.773	2.249.512

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 2

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije **čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	26.668	-	3.241.600	23.879	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	24.414	-	2.380.307	23.879	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	1.567	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	687	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	861.293	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	57.139	-	264.571	1.541.432	-	29.121	-	-	1.721.486	8.119
Velika preduzeća	17.794	-	104.636	1.009.187	-	25.570	-	-	1.626.594	-
Mala i srednja preduzeća	39.345	-	154.372	532.245	-	3.551	-	-	94.892	8.119
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	5.563	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	656.232	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	4.965	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	651.267	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	83.808	-	3.506.171	1.565.310	-	29.121	-	-	1.721.485	8.119
od čega: restrukturirana	-	-	171.069	34.273	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	83,808	-	3,506,171	1,565,310	-	29,121	-	-	1,721,485	8,119

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

	31.12.2019.									
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije** čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	9.803	-	52.569	401.408	-	37.170	-	29.207	125.957	23.132
Velika preduzeća	2.433	-	50.625	386.879	-	37.170	-	-	125.691	23.132
Mala i srednja preduzeća	7.370	-	1.944	14.529	-	-	-	-	266	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	29.207	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	9.803	-	52.570	401.408	-	37.170	-	29.207	125.956	23.132
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	9.803	-	52.570	401.408	-	37.170	-	29.207	125.956	23.132

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 3

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.									
	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije **čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	6.351	-	543.604	1.787	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.795	-	396.798	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	62	-	2.892	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	480	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	14	-	143.914	1.787	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	-	-	57.722	149.246	-	66	-	-	3.230	411
Velika preduzeća	-	-	-	61.219	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	40.458	85.022	-	66	-	-	1.403	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	17.264	3.005	-	-	-	-	1.827	411
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	57.721	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	3.719	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	54.002	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	2.662	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	6.351	-	598.663	151.033	-	66	-	-	3.230	411
od čega: restrukturirana	989	-	175.409	69.811	-	66	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	6.351	-	601.325	151.033	-	66	-	-	3.230	411

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)
Stage 3

	31.12.2019.									
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Garancije** čiji je izdavalac									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	695	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	588	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	10.429	-	19.250	189.468	-	28.287	-	-	244.879	-
Velika preduzeća	10.429	-	19.250	189.468	-	28.287	-	-	244.879	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	11.124	-	19.250	189.468	-	28.287	-	-	244.879	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	11.124	-	19.250	189.468	-	28.287	-	-	244.879	-

*Tržišna ili fer vrednost maksimalno od bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U prethodnim tabelama, nepokretnosti su prikazane po alociranim vrednostima koje se koriste pri obračunu obezvređenja, dok su garancije prikazane u vrednosti koja nije veća od knjigovodstvene vrednosti potraživanja koje služe kao obezbeđenje. Ponderisana vrednost kolaterala (WCV) je obračunata kao nominalna vrednost kolaterala (NCV) umanjena za haircut (diskont) i izloženosti pokrivene istim kolateralom prioritnog ranga i limitirana je na iznos definisan u ugovoru o uspostavljanju sredstva obezbeđenja, kao i iznosom obezbeđenim odnosnim kolateralom. NCV je fer tržišna vrednost kolaterala (FMV), vrednost bazirana na proceni stručnjaka ili kupoprodajna vrednost nekretnine.

Politika Grupe je da vrši blagovremenu realizaciju kolaterala na pravi način. Grupa generalno ne koristi negotovinski kolateral za svoje vlastito poslovanje.

LTV racio

LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno.

Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema LTV raciju su prikazana u nastavku:

LTV racio	31.12.2020.	31.12.2019.
Ispod 50%	27.764.427	22.627.813
Od 50% do 70%	14.324.541	14.933.977
Od 70% do 90%	10.771.480	6.282.685
Od 90% do 100%	647.117	3.199.763
Od 100% do 120%	3.038.729	655.349
Od 120% do 150%	4.229.658	1.955.540
Preko 150%	4.738.731	6.342.994
Ukupno	65.514.683	55.998.121
Prosečan LTV pokazatelj	28%	26%

Grupa upravlja limitima i kontroliše rizik koncentracije i rizik druge ugovorene strane na nivou klijenta. Investiranje u hartije od vrednosti i blagajničke zapise emitovane od strane države ili državnih institucija (Narodne banke Srbije i Ministarstva Finansija Republike Srbije) vrši se u cilju postizanja što boljeg kvaliteta portfolija plasmana sa aspekta rizika i profitabilnosti. Rizici koji se odnose na ove plasmane kontinuirano se prate i podležu godišnjoj reviziji. Limiti se analiziraju na inicijativu i predlog Sektora sredstava Grupe, odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, preporuke Sektora rizika Grupe (nakon urađene analize klijenata i dobijenog preliminarog odobrenja od RBI), odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe. i odobravaju na Kreditnom odboru Grupe, odnosno odgovarajućih organa upravljanja članica Grupe, i to kao maksimum izloženosti u definisanom roku prema instrumentu; jednom klijentu; grupi povezanih lica. Stvarna izloženost u okviru limita se prati na dnevnom nivou.

Tokom 2020. i 2019. godine, Grupa je u svom portfoliju imala sledeće dužničke hartije i zapise:

- Trezorske zapise i obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije,
- Obveznice koje je izdala država US,
- Obveznice koje je izdala Erste banka a.d. Novi Sad i
- Obveznice međunarodnih finansijskih organizacija (IFC, EBRD i KfW).

Grupa je tokom 2020. i 2019. godine sprovodila revers-repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Derivati

Tokom 2020. i 2019. godine. Grupa je obavljala transakcije sa sledećim derivatima:

- FX forward i slični ugovori (kvazi FX Forward).
- FX swap ugovori.
- kamatni swap.

Grupa koristi navedene proizvode za upravljanje deviznim rizikom i rizikom kamatne stope.

FX forward i FX swap transakcije kreiraju kreditnu izloženost Grupe (rizik da druga strana neće ispuniti u celosti svoju obavezu bilo o dospeću bilo kasnije) i rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorne strane (rizik da će jedna strana u deviznoj transakciji isplatiti valutu koju je prodala ali neće dobiti valutu koju je kupila).

Rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorene strane javlja se u bilo kojoj situaciji kada se plaćanje vrši u očekivanju odgovarajućeg primanja. Kontrola i praćenje izloženosti ovom riziku vrši se u okviru ukupnih kreditnih limita koji se odobravaju klijentima.

Grupa vrši strogu kontrolu limita na otvorenim pozicijama derivata.

Hedge Accounting metodologija

U cilju zaštite od kamatnog rizika, koriste se derivati među kojima je najzastupljeniji kamatni svop. Ovaj instrument u svom osnovnom obliku omogućava razmenu kamatnih novčanih tokova pri čemu jedan tok ima fiksnu a drugi varijabilnu kamatnu stopu. Ovaj instrument poseduje osobine koje omogućavaju transformaciju fiksnih kamatnih izloženosti u varijabilne i obrnuto, i kao takav je idealan za ublažavanje-anuliranje kamatnih rizika. Hedge Accounting metodologija modifikuje uobičajeni knjigovodstveni tretman instrumenta (kamatni svop) i objekta hedge-a, i omogućava da se rezultati instrumenta u bilansu uspeha prepoznaju u istim vremenskim periodima kao i rezultati objekata hedge-a. ofsetujući ih istovremeno. Ovo se naziva „matching concept“.

Cash Flow Hedge

Grupa je započela sa zaključenjem Cash Flow Hedge transakcija tokom 2011. godine u cilju smanjenja izloženosti riziku neusklađenosti novčanih tokova, a koji su prouzrokovani promenama kamatnih stopa.

Cilj zaključenja Cash Flow Hedge transakcija je eliminisanje varijabiliteta u iznosima kamate koju će Grupa plaćati na izvore sredstava, a koji proizilazi iz promene referentnog kamatnog indeksa.

Namera je da se minimizira rizik promene kamatne stope kod kredita na koje Grupa plaća promenljivu kamatnu stopu i na taj način zatvara gap kamatnih stopa koristeći se svopom kao instrumentom (Grupa prima kamatu po promenljivoj stopi, a plaća po fiksnoj). Na ovaj način kamatna stopa koju Grupa ima u odnosu na kreditora bi se transformisala u fiksnu, čime bi se unapredila usaglašenost izvora sredstava sa postojećim plasmanima Grupe koji su na bazi fiksne kamatne stope.

Grupa u postupku ocene efektivnosti zaključenih transakcija koristi „dollar offset“ metod. Oba testa –retrospektivni i prospektivni – obavljani na kraju godine, pokazali su visok stepen efektivnosti zaključenih transakcija.

Nerealizovani gubici priznati u ostalom rezultatu tokom periodu za cash flow hedge (neto vrednost – korigovana za odloženi porez) iznose RSD 11.879 hiljada (2019.: RSD 42.248 hiljade).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Nismo reklasifikovali bilo koji iznos iz kapitala da bismo ga uključili u inicijalne troškove ili knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze, čija nabavka ili izdavanje je hedžovano forecast transakcijom sa visokom verovatnoćom nastanka.

Portfolio Hedge

U nastavku je prikazana Portfolio Hedge metodologija (Macro Fair Value Hedge).

Cilj zaključenja Fair Value Hedge transakcija je zaštita od kamatnog rizika pozicija koje su ugovorene sa fiksnom kamatnom stopom. U okviru ove metodologije, realizuje se transformacija fiksne kamatne stope u varijabilnu upotrebom kamatnog svopa. Ceo efekat merenja fer vrednosti instrumenta i objekta zaštite se odražava na bilans uspeha. Gubici od hedžing instrumenta u portfolio hedžu za 2019. godinu iznose RSD 1.178 hiljada, dok gubici po osnovu objekta hedžinga, koji se mogu pripisati hedžovanom riziku iznose RSD 8.475 hiljada. U 2020. godini Banka nije imala u svom hedge portfoliu Portfolio Hedge.

Predmet Macro Fair Value Hedge-a (Portfolio hedge-a) je ceo portfolio ili deo portfolija koji se sastoji od instrumenata koji mogu biti na strani aktive ili na strani pasive. Ova metodologija uzima u obzir dva najbitnija aspekta koji su posledica promene kamatne stope:

- promena kamatne stope menja sadašnju vrednost novčanih tokova finansijskih instrumenata
- promena kamatne stope dovodi do promene načina otplate klijenata (rizik prevremene otplate ili default-a).

U cilju utvrđivanja efektivnosti. kod ove metodologije se koristi „dollar offset“ metoda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze. Nastaje usled neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive; uključuje i rizik nemogućnosti finansiranja sredstava po odgovarajućim stopama, kao i rizik pretvaranja drugih oblika imovine u gotovinu po razumnoj ceni i u odgovarajućem roku, Grupa u svom poslovanju obezbeđuje pristup različitim izvorima sredstava:

- depozitima sa različitim rokovima dospeća (po broju i vrsti deponenata),
- dugoročnim sredstvima finansijskih tržišta,
- subordiniranim obavezama i
- akcijskom kapitalu.

Diversifikacijom izvora sredstava obezbeđuje se stabilan i dugoročan izvor finansiranja. Grupa kontinuirano procenjuje rizik likvidnosti tako što identifikuje i prati promene u pogledu sredstava koja su potrebna za ispunjenje ciljeva postavljenih u skladu sa celokupnom strategijom Grupe.

U narednoj tabeli prikazane su informacije o racijama likvidnosti:

%	2020.	2019.
Pokazatelj likvidnosti-dnevni	2,31	1,96
Pokazatelj likvidnosti-trodnevni	2,35	1,94
Pokazatelj likvidnosti-mesečni	2,39	2,01
Uži pokazatelj likvidnosti-dnevni	1,95	1,63
Uži pokazatelj likvidnosti-trodnevni	1,97	1,57
Uži pokazatelj likvidnosti-mesečni	1,80	1,65
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)	196,34	173,79

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095	86.432.103	86.432.103	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	51.496	51.496	51.496	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	70.342.791	70.352.441	1.985.487	3.457.322	17.553.528	43.211.206	4.144.898
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	20.846.672	20.847.199	20.409.944	-	437.255	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	200.362.155	207.129.199	15.618.597	10.801.245	53.140.889	95.354.233	32.214.235
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	13.211	13.211	13.211	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	378.048.557	384.825.786	124.510.838	14.258.567	71.131.672	138.565.439	36.359.270
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	2.014	2.014	2.014	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13.285.110	13.285.110	4.820.419	413.203	1.965.166	6.086.323	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	303.752.087	303.752.087	294.128.969	777.350	2.710.293	3.978.054	2.157.421
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	498.508	498.508	498.508	-	-	-	-
Ukupno	317.537.719	317.537.719	299.449.910	1.190.553	4.675.459	10.064.377	2.157.421
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2020. godine	60.510.838	67.288.067	(174.939.072)	13.068.014	66.456.213	128.501.062	34.201.849
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2020. godine	-	-	(174.939.072)	(161.871.058)	(95.414.845)	33.086.217	67.288.066

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	69.905.262	69.905.266	69.905.266	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	21.442	21.442	21.442	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	54.502.443	54.509.244	489.205	611.140	9.985.443	40.786.841	2.636.615
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	8.679.161	8.679.164	8.440.356	-	238.808	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	184.786.356	190.064.571	17.912.071	10.554.354	46.660.563	86.262.845	28.674.738
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	152.072	152.072	152.072	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	318.046.873	323.331.896	96.920.412	11.165.494	56.884.814	127.049.686	31.311.490
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	18.516	18.516	18.516	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.388.728	11.388.728	3.682.848	271.127	2.789.653	4.514.442	130.659
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	251.813.778	251.813.778	240.713.261	1.088.358	2.872.163	4.263.488	2.876.508
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	234.945	234.945	234.945	-	-	-	-
Ukupno	263.455.967	263.455.967	244.649.570	1.359.485	5.661.816	8.777.930	3.007.167
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2019. godine	54.590.906	59.875.929	(147.729.158)	9.806.009	51.222.998	118.271.756	28.304.323
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2019. godine	-	-	(147.729.158)	(137.923.149)	(86.700.150)	31.571.606	59.875.929

Negativni neto gep likvidnosti na korpi do 1 meseca rezultat je uključenja svih depozita po viđenju za koje Grupa ne očekuje da će biti povučeni u narednih mesec dana, već za koje postoji „stickiness“. tj. za koje Grupa, u skladu sa internim modelom, očekuje odlive u narednih 5 godina. Takođe, Grupa poseduje dužničke hartije od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije koje mogu biti osnov (zaloga) za dodatnu likvidnost, tj. kratkoročni izvor finansiranja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazani su neto iznos nederivativnih finansijskih sredstava i obaveza sa dospećem u roku od 12 meseci od dana izveštaja:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja od komitenata	72.793.687	69.848.773
Finansijske obaveze		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	297.616.612	244.673.782

U narednoj tabeli prikazane su komponente rezervi likvidnosti Grupe:

U hiljadama RSD	2020.		2019.	
	Iznos	Fer vrednost	Iznos	Fer vrednost
Stanje na računu kod centralne banke	47.531.210	47.531.210	41.974.882	41.974.882
Ostali gotovinski ekvivalenti	38.900.885	38.900.885	27.930.380	27.930.380

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2020. godine koja mogu biti na raspolaganju za buduće finansiranje:

U hiljadama RSD	Založene		Nezaložene	
	Založene kao obezbeđenje	Raspoložive za Ostalo obezbeđenje	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	- 86.432.095	86.432.095
Kredit i potraživanja	-	-	- 221.208.827	221.208.827
Ukupno aktiva	-	-	- 307.640.922	307.640.922

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2019. godine koja su bila na raspolaganju za buduće finansiranje:

U hiljadama RSD	Založene		Nezaložene	
	Založene kao obezbeđenje	Raspoložive za Ostalo obezbeđenje	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	- 69.905.262	69.905.262
Kredit i potraživanja	-	-	- 193.465.517	193.465.517
Ukupno aktiva	-	-	- 263.370.779	263.370.779

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Tržišni rizici su rizici nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neočekivanih i nepovoljnih kretanja na tržištu (u smislu volatilnosti kamatne stope, deviznog kursa, kreditne marže tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti). Tržišni rizici nastaju iz rizika promene vrednosti otvorenih pozicija koje Grupa zauzima u svom poslovanju: uključuje promene vrednosti portfolija raspoređenih u knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom podrazumeva upravljanje i kontrolu izloženosti Grupe tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju prihoda od izloženosti riziku.

Tabela u nastavku prikazuje alokaciju finansijskih sredstava i obaveza, koje su izložene tržišnim rizicima, na portfolio namenjen trgovanju i portfolio koji nije namenjen trgovanju:

U hiljadama RSD	Napomena	Knjigovodstvena vrednost	Portfolio namenjen trgovanju	Portfolio kojim se ne trguje
31. decembar 2020.godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	86.432.095	-	86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata	15	51.496	51.496	-
Hartije od vrednosti	16	70.342.791	597.659	69.745.132
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	20.846.707		20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	19	200.362.155	-	200.362.155
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		13.211	-	13.211
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		2.014	2.014	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	13.285.110	-	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	303.752.087	-	3.03752.087
31. decembar 2019. godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	69.905.262	-	69.905.262
Potraživanja po osnovu derivata	15	21.442	21.442	-
Hartije od vrednosti	16	54.502.443	1.328.938	53.173.505
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	8.679.161		8.679.161
Kredit i potraživanja od komitenata	19	184.786.356	-	184.786.356
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		152.072	-	152.072
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		18.516	18.516	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	11.388.728	-	11.388.728
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	251.813.778	-	251.813.778

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa. Promena kamatnih stopa direktno utiče na generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili perioda fiksiranja cene kamatonosnih instrumenata. Razlikujemo:

- „outright“ kamatni rizik – rizik koji proizilazi iz osetljivosti promene kamate u odnosu na vertikalno kretanje krive prinosa,
- „yield curve risk“ (strukturni rizik kamatne stope) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu oblika i nagiba krive prinosa (horizontalno kretanje) i
- „basis risk“ (osnovni rizik) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu u rasponu (spread-u) između različitih kamatnih stopa.

Kamatni rizik identifikuje se na nivou svake pojedinačne transakcije i na nivou banke. Grupa prati i kontroliše izloženost riziku promene kamatne stope kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih i u knjigu trgovanja i u Bankarsku knjigu.

/i/ Knjiga trgovanja

Grupa na dan 31.12.2020. godine i 31.12.2019. godine nije imala kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih u knjizi trgovanja.

/iii/ Bankarska knjiga

Metodologija koja se koristi za procenu rizika kamatne stope u Bankarskoj knjizi je „Gap analiza“. U analizu su uključeni svi kamatonosni proizvodi u skladu sa:

- a) periodom promene kamatnih stopa (repricing period/floating interest rate)
- b) finalnim periodom dospeća.

Razlika između kamatonosne aktive i kamatonosne pasive unutar definisanih vremenskih odrednica „korpi“ pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti
- kada je GAP negativan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim odrednicama, ponderišu se „faktorima“ dizajniranim tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenarij osetljivosti u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p. i procenu njihovog modifikovanog trajanja:

	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
	Efekat povećanja kamatne stope		Efekat povećanja kamatne stope	
	Nominalni Gep	za200 bp	Nominalni Gep	za200 bp
RSD	7.482.786	644.886	4.662.802	950.042
EUR	3.381.387	1.547.885	7.143.071	1.536.452
USD	6.009.380	157.883	4.474.019	166.186
CHF	452.364	293.391	4.721.825	232.698
Ostale valute	366.253	661	846.571	5.294
Ukupni efekat		2.644.705		2.890.672

Banka u analizi, pored prethodno pomenute „Gap analize“, koristi i sledeća tri scenarija osetljivosti na promenu kamatne stope:

- *Parallel shift up/down* - paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivi prinosa), i podrazumeva pomeranje cele krive prinosa na više ili na niže za isti broj baznih poena na svakoj ročnosti pri čemu se kao velicina pomaka koristi scenario od 200 baznih poena za sve valute kao i scenario pomeranja krivih za 200-400 baznih poena u zavisnosti od valute koja je predmet stresa, a sve u skladu sa međunarodnim standardima (BCBS/IRRBB 4/2016)
- *Short rates shift up/down* - neparalelno pomeranje krive naviše/naniže sa najvećim šokom za kraće ročnosti i stabilnom stopom za duže ročnosti;
- *Rotational shift - Steepener and Flattenner* – rotacija krive sa pozitivnim šokom za duže (kraće) ročnosti i negativnim šokom za kraće (duže) ročnosti

Scenarij osetljivosti na promenu kaamtne stope 31.12.2020. godine:

	+200bp	-200bp	Flattener	Steepener	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	761.515	-960.448	1.248.720	-532.150	1.670.349	-682.818	1.517.408	-689.558
EUR	460.623	-1.497.170	336.699	-259.434	486.254	-315.835	401.592	-252.016
USD	96.458	-143.938	43.448	-57.432	64.352	-83.498	96.458	-81.991
CHF	18.547	-98.559	5.224	-13.033	8.985	-13.269	9.206	-13.136
Ostale	-23.595	-30.046	-33.326	-16.524	-40.077	-16.387	-26.296	-16.496
Ukupno	1.313.548	-2.730.161	1.600.765	-878.573	2.189.863	-1.111.807	1.998.368	-1.053.197

Scenarij osetljivosti na promenu kaamtne stope 31.12.2019. godine:

	+200bp	-200bp	Flattener	Steepener	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	526.343	-667.420	946.076	-978.027	1.226.821	-1.621.399	1.051.131	-1.374.035
EUR	395.578	-1.222.655	257.550	-809.357	395.628	-1.405.361	323.459	-1.150.536
USD	-19.066	-78.812	-22.781	-70.253	-28.887	-113.516	-19.066	-78.812
CHF	132.220	-200.592	74.317	-88.124	94.988	-143.302	66.037	-98.588
Ostale	26.201	-27.007	32.349	-26.715	41.108	-42.282	33.846	-34.817
Ukupno	1.061.276	-2.196.486	1.287.511	-1.972.476	1.729.658	-3.325.860	1.455.407	-2.736.788

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2020. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Ukupno</u>	<u>do 1 meseca</u>	<u>od 1 do 3 meseca</u>	<u>od 3 meseca do godinu dana</u>	<u>od 1 do 5 godina</u>	<u>preko 5 godina</u>	<u>Nekamatonosno</u>
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095	44.877.929	-	-	-	-	41.554.166
Potraživanja po osnovu derivata	51.496	-	-	-	-	-	51.496
Hartije od vrednosti	70.342.791	1.975.836	3.457.322	17.553.528	43.211.207	4.144.898	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.846.672	20.096.236	-	284.401	-	-	466.035
Kredit i potraživanja od komitenata	200.362.155	19.948.541	94.031.454	55.478.211	24.091.595	6.633.395	178.959
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	13.211	-	-	-	-	-	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	378.048.557	86.898.542	97.488.776	73.316.140	67.302.802	10.778.293	42.264.004
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	2.014	-	-	-	-	-	2.014
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13.285.110	4.805.737	1.647.795	3.356.378	3.460.365	-	14.835
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	303.752.087	293.826.588	836.917	2.883.565	4.037.440	2.155.487	12.090
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	498.508	-	-	-	-	-	498.508
Ukupno	317.537.719	298.632.325	2.484.712	6.239.943	7.497.805	2.155.487	527.447
Vanbilansne stavke	(486.851)	(1.030.646)	3.077.286	660	801.868	(3.336.019)	
Derivati namenjeni zaštiti od rizika							
Neto kamatna neusklađenost 31. decembar 2020. godine	60.023.987	(212.764.429)	98.081.350	67.076.857	60.606.865	5.286.787	41.736.557

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2019. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Ukupno</u>	<u>do 1 meseca</u>	<u>od 1 do 3 meseca</u>	<u>od 3 meseca do godinu dana</u>	<u>od 1 do 5 godina</u>	<u>preko 5 godina</u>	<u>Nekamatonosno</u>
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	69.905.262	27.645.952	-	-	-	-	42.259.310
Potraživanja po osnovu derivata	21.442	-	-	-	-	-	21.442
Hartije od vrednosti	54.502.443	482.405	1.109.635	9.985.443	40.288.345	2.636.615	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8.679.161	7.980.915	58.797	180.012	-	-	459.437
Kredit i potraživanja od komitenata	184.786.356	22.890.695	74.430.077	55.237.853	25.066.699	6.980.990	180.042
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	152.072	-	152.072	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	318.046.873	58.999.967	75.750.581	65.403.308	65.355.044	9.617.605	42.920.368
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	18.516	-	-	-	-	-	18.516
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	11.388.728	3.367.178	3.034.558	4.497.987	172.861	172.861	6.145
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	251.813.778	240.611.474	1.038.102	2.961.982	4.302.653	2.875.431	24.136
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	234.945	-	234.945	-	-	-	-
Ukupno	263.455.967	244.288.652	4.307.605	7.459.969	4.475.514	2.875.431	48.797
Vanbilansne stavke	(71.146)	22.740	3.711.420	13.878	-	(3.819.184)	
Derivati namenjeni zaštiti od rizika							
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2019. godine	54.519.760	(185.265.945)	75.154.396	57.957.217	60.879.530	2.922.990	42.871.571

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

/iii/ Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Akcije koje je Grupa nabavila sa osnovnim ciljem dalje prodaje raspoređene su u knjigu trgovanja (Equity TradingBook) i izložene su opštem i specifičnom riziku.

Opšti rizik je rizik promene cene akcije kao posledice opšteg stanja i promena na određenom tržištu. Specifični rizik je rizik promene cene akcije kao posledica promene činilaca vezanih za izdavaoca akcije.

Imajući u vidu vrednost i strukturu portfolija akcija kao i kretanja cena akcija na Beogradskoj berzi-Belex, nije rađena dodatna analiza osetljivosti ovog portfolija jer je procenjeno da moguće promene u cenama akcija nemaju materijalni značaj na finansijski rezultat Grupe.

/iv/ Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Deviznom riziku Grupa je izložena po osnovu stavki koje se vode u Bankarskoj i knjizi trgovanja. Devizni rizik se izražava i meri otvorenom deviznom pozicijom.

Otvorena devizna pozicija Grupe predstavlja razliku između potraživanja i obaveza banke u stranoj valuti kao i potraživanja i obaveza u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Analiza osetljivosti, koja se sastoji iz dva scenarija sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat.

- Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (apresijacija strane valute)
- Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -5% (apresijacija RSD)

	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2020	35.954	(668.606)	12.606	20.413	-
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	3.155	118.382	(74)	974	122.437
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(1.577)	(59.191)	37	(487)	(61.218)
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2019	35.954	(668.606)	12.606	20.413	-
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	3.594	(68.361)	1.261	2.041	(61.465)
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(1.797)	34.180	(630)	(1.021)	30.732

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti aktive i pasive denominovane u stranim valutama, Grupa bi trebalo da obezbedi da njena devizna pozicija bude što manja.

Grupa nastoji da umanja rizik promene kursa valute putem odobravanja kredita sa deviznom klauzulom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2020. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	988.734	42.502.909	4.238.647	759.108	37.942.697	86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	51.496	51.496
Hartije od vrednosti	14.259.230	14.935.651	-	-	41.147.910	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.162.968	3.654.161	35.665	128.574	15.865.304	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	110.834	139.647.112	163.986	591	60.439.632	200.362.155
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	13.211	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	16.521.766	200.739.833	4.438.298	888.273	155.460.387	378.048.557
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	2.014	2.014
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	37.884	12.042.213	27.654	3.665	1.173.694	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18.142.768	171.123.226	11.421.719	3.219.461	99.844.913	303.752.087
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	95.629	-	-	402.879	498.508
Ukupno finansijske obaveze	18.180.652	183.261.068	11.449.373	3.223.126	101.423.500	317.537.719
Vanbilans - netirano						
FX Spot	423.434	148.865	(28.344)	(71.142)	(473.030)	-217
FX Fwd	2.718.030	(9.705.090)	3.538.167	2.458.222	1.039.222	48.551
FX SWAP	(461.754)	(1.849.198)	-	-	2.262.618	-48.334
Ukupno	2.679.710	-11.405.423	3.509.823	2.387.080	2.828.810	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2020.	1.020.824	6.073.342	(3.501.250)	52.227	56.865.697	60.510.838

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2019. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	662.274	33.136.516	4.545.217	399.147	31.162.108	69.905.262
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	21.442	21.442
Hartije od vrednosti	10.760.908	8.372.785	-	-	35.368.750	54.502.443
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	911.438	988.750	70.879	94.808	6.613.286	8.679.161
Kredit i potraživanja od komitenata	205.949	131.642.836	187.004	375	52.750.192	184.786.356
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	152.072	152.072
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	12.540.569	174.140.887	4.803.100	494.330	126.067.987	318.046.873
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	18.516	18.516
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	411.837	9.877.547	26.221	4.377	1.068.746	11.388.728
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	16.988.195	148.260.936	9.974.188	3.041.294	73.549.165	251.813.778
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	72.451	-	-	162.494	234.945
Ukupno finansijske obaveze	17.400.032	158.210.934	10.000.409	3.045.671	74.798.921	263.455.967
Vanbilans - netirano						
FX Spot	363.484	2.135.404	(11.924)	(135.796)	(2.352.030)	(862)
FX Fwd	(396.794)	(699.320)	-	(3.824)	1.058.643	(41.295)
FX SWAP	4.935.321	(16.095.977)	5.221.947	2.714.866	3.266.000	42.157
Ukupno	4.902.011	(14.659.893)	5.210.023	2.575.246	1.972.613	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2019.	42.548	1.270.060	12.714	3.905	53.241.679	54.590.906

** Iznos obuhvata i valutnu klauzulu*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni, ali isključuje strateški i rizik reputacije.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je svođenje izloženosti Grupe operativnom riziku na minimum, odnosno do nivoa koji je prihvatljiv za Grupu sa aspekta odnosa troškova i rizika, a kroz dosledno i prudenčijalno upravljanje finansijskom organizacijom i kroz unapređenje poslovnih aktivnosti i sistema unutrašnjih kontrola.

Prioriteti upravljanja rizikom identifikuju se kroz kombinaciju iskustva i opservaciju, procenu i znanje interne revizije, interne kontrole, detaljnu procenu rizika, izmene procedura za upravljanje, izveštaje o incidentima.

Ocena nivoa operativnih rizika zavisi od vrste događaja, frekvencije pojavljivanja i finansijskog uticaja na poslovanje Grupe.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Aktivnosti upravljanja rizikom imaju za cilj identifikaciju kako postojećih, tako i potencijalnih izvora rizika koji može nastati uvođenjem novih poslovnih proizvoda, sistema ili aktivnosti.

Identifikacija rizika obuhvata:

- interne prevare i zloupotrebu;
- eksterne prevare i zloupotrebu;
- propuste u politici zapošljavanja i sistema bezbednosti na radnom mestu;
- probleme u upravljanju odnosima sa klijentima, uvođenju proizvoda i poslovnim procedurama – ukoliko su neadekvatni;
- štete nastale na imovini Grupe usled prirodnih nepogoda i drugih događaja;
- poremećaje i greške u organizaciji i funkcionisanju informacionih sistema;
- probleme u implementaciji i realizaciji poslovnih procesa, procedura i odluka.

Grupa prati izvore operativnog rizika u skladu sa organizacijom i poslovnim aktivnostima, a što se odnosi na finansiranje privrede, realizaciju transakcija trgovine i prodaje sa privrednim entitetima i finansijskim institucijama, poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa privredom, realizaciju transakcija obračuna i plaćanja i usluge za račun klijenata, upravljanje sredstvima i brokersko dilersko poslovanje.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom su sledeći:

- usklađivanje sa zahtevima propisanim od strane Narodne banke Srbije, kao regulatora za bankarski sektor, u vezi sa kapitalom i kapitalnim zahtevima;
- poslovanje Grupe u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, na način da Grupa i dalje obezbeđuje prinos za svoje akcionare, kao i stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte;
- da održava jaku kapitalnu bazu, koja će omogućiti razvoj poslovanja Grupe.

Aдекватnost kapitala i korišćenje regulatornog kapitala su predmet redovnog nadzora od strane rukovodstva, na bazi tehnika i instrumenata razvijenih u skladu sa instrukcijama Bazelskog komiteta, na način na koji ih je implementirala Narodna banka Srbije za potrebe nadzora bankarskog sektora, Narodna banka Srbije, kao regulator za bankarski sektor, definiše i vrši nadzor nad ispunjenošću propisa u vezi sa kapitalnim zahtevima za Grupu. Informacije se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Narodna banka Srbije vrši neposredan nadzor Grupe.

Grupa je u obavezi da se usaglasa sa zahtevima iz okvira definisanog od strane Bazelskog komiteta, na način na koji ih je primenila Narodna banka Srbije. Grupa koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnih zahteva za kreditni i operativni rizik. Kapitalni zahtev za tržišne rizike se obračunava na način propisan regulativom Narodne banke Srbije u Odluci o adekvatnosti kapitala banke (Sl.glasnik RS.br. 103/2016).

Narodna banka Srbije je propisala određene zahteve sa kojima svaka Grupa mora da se uskladi i to:

- Grupa je dužna da održava novčani deo osnivačkog kapital na nivou koji ne može biti manji od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti, a minimalni iznos kapitala je propisan i za ostale članice Grupe;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 4.5%, što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 6%, što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji ne može biti manji od 8%, što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;

Regulatorni kapital Grupe je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital Grupe čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni akcijski kapital je zbir sledećih elemenata korigovanih za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Dobiti banke;
- Revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- Rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- Rezervi za opšte bankarske rizike.

Dobit, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici, rezerve iz dobiti i ostale rezerve, kao i rezerve za opšte bankarske rizike će biti uključene u osnovni akcijski kapital samo ako Grupa može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

Dobit Grupe koja se uključuje u osnovni akcijski kapital čini dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama.

Grupa može u osnovni akcijski kapital da uključi dobit tekuće godine koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama samo uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora. U ovom slučaju, dobit tekuće godine treba da bude umanjena za projektovan iznos poreza na dobit, obaveze za dividende i sve druge obaveze iz dobiti (druga učešća u raspodeli dobiti, sve obaveze ili okolnosti koje su nastale tokom izveštajnog perioda i za koje je verovatno da će dovesti do smanjenja dobiti Grupe) koje se mogu predvideti u vreme uključivanja dobiti u osnovni akcijski kapital.

Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala su:

- Povećanja kapitala koja rezultiraju iz sekjuritizacije izloženosti;
- Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove;
- Dobitke ili gubitke po osnovu obaveza Grupe vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti Grupe;
- Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz kreditnog rizika Grupe po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti, pri čemu Grupa ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (goodwill). umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Grupe;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja Grupe;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je Grupa dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala Grupe premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala Grupe;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje Grupa odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, čija je ugovorena ročnost:
 - Duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2019;
 - Duža od 2555 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2020;
 - Duža od 2190 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2021.;

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje kredita koji su odobreni do 18.marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta do 31.decembra 2020. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana ili da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 1. januara do 31.decembra 2021. godine, a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana; kao i da iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ako su ti krediti dobiveni počev od 01.01.2019.

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje potrošačkih kredita koji su odobreni do 18. marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19. marta 2020. godine do 31. decembra 2021. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana, kao i da njegov iznos nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Dodatni osnovni kapital je zbir sledećih elemenata umanjenih za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- Emisije premije za instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala su:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- Izнос za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala Grupe premašuju iznos dopunskog kapitala Grupe;
- Iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos tih elemenata - u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital Grupe čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima, koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dopunskog kapitala;
- Emisije premije za instrumente dopunskog kapitala;
- Ošta prilagođavanja za kreditne rizike koja nisu umanjena za poreske efekte, u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditne rizike.

Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordiniranih obaveza uključuju u obračun dopunskog kapitala Grupe tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza na dan vršenja obračuna.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

Poslovne transakcije Grupe se svrstavaju ili u knjigu trgovanja ili u bankarsku knjigu, i rizična aktiva se utvrđuje na bazi specifičnih zahteva koji teže da odražavaju različiti nivo rizika za određenu aktivu i izloženosti koje nisu priznate u bilansu stanja.

Politika Grupe je da održava jaku kapitalnu bazu, koja će obezbediti prinos za akcionare, stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte, i koja će omogućiti rast Grupe. Uticaj iznosa kapitala na nivo prinosa investitora je takođe prepoznat i Grupa priznaje potrebu održavanja balansa između mogućih viših stopa prinosa i prednosti koje pruža sigurno poslovanje, uslovljeno jakom kapitalnom pozicijom.

Grupa ispunjava sve kapitalne zahteve koje je propisala Narodna banka Srbije u posmatranom izveštajnom periodu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje komponente regulatornog kapitala i racija koja je Grupa ostvarila u izveštajnom periodu koji se završava na dan 31. decembar:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisije premije	27.466.158	27.466.158
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti / gubici	803.476	636.858
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	23.353.465	23.353.465
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	29.899	33.978
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(856.468)	(754.066)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih, gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta	(2.428.259)	(1.913.096)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita (izuzev potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila), gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107, 108 a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke	(417.815)	(450.800)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila ko se iskazuju na računu 102 a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana ako su ti krediti odobreni počev od 1 januara 2019. godine.		
Osnovni akcijski kapital	47.950.456	48.372.497
Dodatni osnovni kapital	-	-
Osnovni kapital	47.950.456	48.372.497
Dopunski kapital	-	-
Ukupno regulatorni kapital	47.950.456	48.372.497
Kapitalni zahtevi		
Kreditni rizik	16.880.481	16.260.794
Devizni rizik	101.505	118.707
Cenovni rizik	18.279	24.501
Operativni rizik	2.513.106	2.430.326
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	19,66%	20,55%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Usaglašenost sa pokazateljima poslovanja, propisanim od strane Narodne banke Srbije. sa stanjem na dan 31. decembar je prikazana kao što sledi:

	Propisano	2020.	2019.
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Min 4,5%	19,66%	20,55%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Min. 6%	19,66%	20,55%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Min. 8%	19,66%	20,55%
Regulatorni kapital	min. EUR 10 mil.	EUR 408 mil	EUR 411 mil
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva			
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva	Max. 60%	12,85%	12,92%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	83,26%	80,08%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	2,65%	3,07%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica*	maks. 25%	16,73%	16,29%

*Pojedinačno najveća izloženost

Grupa koristi regulatorni pokazatelj adekvatnosti kapitala za potrebe praćenja adekvatnosti kapitalne baze. Pristup Narodne banke Srbije. koji u svojoj osnovi ima bazelsku metodologiju, primarno je baziran na praćenju odnosa kapitalnih zahteva i raspoloživih izvora kapitala.

Alokacija kapitala na različite poslovne aktivnosti je, u velikoj meri, određena optimizacijom prinosa koji se ostvari na bazi izvršene alokacije. Iznos alociranog kapitala na određenu poslovnu aktivnost je primarno baziran na regulatornom kapitalu, ali u nekim slučajevima regulatorni zahtevi ne odražavaju u punoj meri varirajući stepen rizika koji je svojstven različitim poslovnim aktivnostima. U takvim slučajevima, kapitalni zahtevi mogu biti varijabilni da bi reflektovali različite rizične profile, uz uslov da ukupan iznos kapitala za određenu poslovnu aktivnost ne padne ispod minimalnog iznosa propisanog od strane regulatora.

Iako je optimizacija prinosa na kapital, koji je prilagođen za efekte koji proističu iz rizika kojima je Grupa izložena, primarni faktor koji se koristi u procesu alokacije kapitala na pojedine poslovne aktivnosti, to ipak nije jedini princip koji se koristi u procesu donošenja odluka od strane rukovodstva Grupe. U obzir se uzimaju i drugi faktori, kao na primer sinergija sa drugim poslovnim aktivnostima, raspoloživost rukovodećeg kadra i drugih resursa za određenu poslovnu aktivnost, stepen u kome se određena poslovna aktivnost uklapa u dugoročne strateške ciljeve Grupe i sl. Politika Grupe u pogledu upravljanja kapitalom i alokacijom kapitala je predmet redovnog razmatranja od strane rukovodstva.

5. FER VREDNOST

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne tržišne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Imajući u vidu da su za najveći deo finansijskih sredstava i obaveza Grupe ugovorene varijabilne kamatne stope, promene u tekućim kamatnim stopama dovode do promena u ugovorenim kamatnim stopama. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njenih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na aktivnom tržištu za određivanje fer vrednosti se koriste kotacije sa tržišta. Fer vrednosti ostalih hartija od vrednosti se određuje kao neto sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine.

Fer vrednost valutnih svopova se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Grupa koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost forvarda se obračunava korišćenjem važećih forvard stopa.

Fer vrednost preuzetih neopozivih obaveza i potencijalnih obaveza jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika za vrednovanje po fer vrednosti koju Grupa koristi opisana je u okviru računovodstvenih politika u napomeni 3(k)(vi).

Grupa pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju, koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- * Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument;
- * Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa, osim kotiranih tržišnih cena, direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupnih tržišnih podataka;
- * Nivo 3: Model vrednovanja: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenata. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata, gde su potrebna značajna prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojim se trguje na aktivnom tržištu se bazira na kotiranim tržišnim cenama ili kotacijama dila. Za sve ostale finansijske instrumente Grupa utvrđuje fer vrednost korišćenjem modela vrednovanja.

Modeli vrednovanja uključuju neto sadašnju vrednost i model diskontovanja novčanih tokova, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje dostupne tržišne cene i drugi modeli vrednovanja. Pretpostavke i inputi koji se koriste kod primene modela vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne spreadove i druge premije koje se koriste pri određivanju diskontne stope, cene akcija i obveznica, devizne kurseve, cenovne indekse i očekivanu volatilitet i korelaciju cena. Cilj primene modela vrednovanja je utvrđivanje fer vrednosti koja odražava cenu finansijskog instrumenta na izveštajni datum koja i bila utvrđena između tržišnih učesnika u nezavisnoj tržišnoj transakciji.

Grupa koristi opšteprihvaćene modele vrednovanja za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi, kod kojih se koriste samo dostupni tržišni podaci i gde nisu potrebne značajne računovodstvene pretpostavke i procene rukovodstva. Dostupne cene i drugi inputi su obično dostupni na tržištu za listirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate sa kojima se trguje na berzi i jednostavne OTC derivate, kao što su na primer kamatni svopovi.

Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa smanjuje potrebu za korišćenje procena i pretpostavki od strane rukovodstva i smanjuje neizvesnost kod definisanja fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa varira u zavisnosti od proizvoda i tržišta i zavisi od promena uslovljenih specifičnim i opštim uslovima na tržištima.

U tabeli u nastavku prikazana je analiza finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti na kraju obračunskog perioda po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2020.				
Potrazivanja po osnovu derivata	64.707	-	-	64.707
Hartije od vrednosti	19.594.232	30.895.621	-	50.489.853
Kredit i potrazivanja od banaka i dr. fin.org.	465.095	-	-	465.095
Kredit i potrazivanja od komitenata	-	-	896	896
	20.124.034	30.895.621	896	51.020.551
Obaveze po osnovu derivata	2.014	-	-	2.014
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	498.508	-	-	498.508
	500.522	-	-	500.522
31.12.2019.				
Potrazivanja po osnovu derivata	173.514	-	-	173.514
Hartije od vrednosti	10.760.908	23.913.239	-	34.674.147
Kredit i potrazivanja od komitenata	-	-	18.535	18.535
	10.934.422	23.913.239	18.535	34.866.196
Obaveze po osnovu derivata	18.516	-	-	18.516
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	234.945	-	-	234.945
	253.461	-	-	253.461

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Efekti promene u fer vrednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti u bilansu uspeha su sledeći:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Prihodi od promene vrednosti derivata	8.929.682	5.301.104
Prihodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	113.384	207.530
	9.043.066	5.508.634
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(8.883.127)	(5.307.360)
Rashodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(38.286)	(65.625)
	(8.921.413)	(5.372.985)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	121.653	135.649

U narednoj tabeli su prikazane fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti sa analizom po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knj. vrednost
Stanje na dan 31. decembar 2020.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	86.432.095	-	86.432.095	86.432.095
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	292.773	20.088.839	20.381.612	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	195.392.319	195.392.319	200.362.155
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	-	20.314.641	-	20.314.641	19.852.938
	-	107.039.509	215.481.158	322.520.667	327.493.860
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	13.285.110	13.285.110	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	303.752.087	303.752.087	303.752.087
	-	-	317.037.197	317.037.197	317.037.197
Stanje na dan 31. decembar 2019.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	69.905.262	-	69.905.262	69.905.262
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	191.738	8.029.554	8.221.292	8.679.161
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	189.864.835	189.864.835	184.767.821
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	-	20.106.285	-	20.106.285	19.828.296
	-	90.203.285	197.894.389	288.097.674	283.199.075
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	11.388.728	11.388.728	11.388.728
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	251.813.778	251.813.778	251.813.778
	-	-	263.202.506	263.202.506	263.202.506

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Kada je to bilo moguće, fer vrednost kredita i potraživanje bazirana na dostupnim podacima iz tržišnih transakcija. Kada ovakvi podaci nisu raspoloživi, fer vrednost se određuje na bazi primene modela vrednovanja, na primer korišćenjem modela diskontovanja tokova gotovine. Inputi koji su korišćeni pri vrednovanju uključuju preostali rok dospeća, kreditni gubici, kamatne stope i sl. Za obezvređene kredite obezbeđene kolateralima, fer vrednost se određuje na bazi fer vrednosti kolaterala koji služi kao obezbeđenje kredita.

Da bi se unapredila tačnost procena vrednosti za kredite plasirane stanovništvu i slične komercijalne kredite, krediti su grupisani u homogene grupe sa sličnim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, tip dužnika, valuta. preostala ročnost i sl.

Fer vrednost depozita banaka i komitenata je određena korišćenjem metode diskontovanih tokova gotovine, uz korišćenje važećih kamatnih stopa za depozite iste vrste, valute, tipa komitenta i iste ili slične preostale ročnosti. Fer vrednost depozita po viđenju je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

U nastavku su opisane metodologije i pretpostavke koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti za one finansijske instrumente koji nisu evidentirani po fer vrednostima u finansijskim izveštajima.

Aktiva čija fer vrednost približno odgovara knjigovodstvenoj

Za finansijsku aktivu i finansijsku pasivu koja je likvidna ili ima kratak rok dospeća (manje od jedne godine) pretpostavlja se da knjigovodstvena vrednost približno odgovara njenoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite po viđenju, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom kamatnom stopom.

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske aktive i pasive sa fiksnom kamatnom stopom koja se vodi po amortizovanim troškovima procenjuje se upoređivanjem tržišnih kamatnih stopa koje su bile prvobitno iskazane i trenutnih tržišnih stopa koje se nude za slične finansijske instrumente. Procenjena fer vrednost depozita koji nose fiksnu kamatu zasniva se na diskontovanim gotovinskim tokovima, uz korišćenje preovlađujućih kamatnih stopa za depozite sličnih karakteristika. kao što su na primer tip depozita, tip komitenta, preostali rok dospeća i valuta.

6. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	146.276	310.325
Banke		
- domaće	7.656	21.445
- strane	253	50.925
Privreda	3.153.311	2.769.615
Javni sektor	1.910	13
Stanovništvo	5.353.928	5.561.881
Hartije od vrednosti	1.515.762	1.806.288
Strana lica	37.702	47.955
	<u>10.217.367</u>	<u>10.568.447</u>
Rashodi od kamata		
Banke		
10- domaće	(20.010)	(4.827)
- strane	(163.710)	(92.144)
Privreda	(44.290)	(59.058)
Javni sektor	(6.072)	(15.660)
Stanovništvo	(23.847)	(23.861)
Hartije od vrednosti	(4.771)	-
Strana lica	(36.221)	(38.270)
	<u>(298.921)</u>	<u>(233.820)</u>
Neto prihod po osnovu kamata	<u>9.918.446</u>	<u>10.334.627</u>

U prihodima od kamate za 2020. godinu sadržan je i prihod od nakanda koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 395.319 hiljada (2019.: RSD 544.838 hiljada)

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

U hiljadama RSD

	2020.	2019.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	204.441	305.490
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanja tekućih računa	2.434.318	2.521.432
Naknade po osnovu platnog prometa	860.904	896.527
Naknade po osnovu garancija	383.266	368.341
Naknade od upalte penzionih diorinosa i po osnovu upravljanja fondovima	368.128	347.823
Naknade za nostro i loro doznake	497.318	528.370
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (okvirne linije) i prevremenu otplatu	129.461	182.144
Naknada od učešća u prodaju na POS terminalima	378.259	299.110
Naknade za troškove opomena	56.303	88.719
Naknade za gotovinske uplate/isplate	35.880	54.453
Naknade za usluge trgovanja hartijama od vrednosti	50.572	47.770
Naknade za Kreditni biro	44.290	71.123
Ostale naknade i provizije	613.806	709.060
	6.056.946	6.420.362
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(257.847)	(237.510)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.076.196)	(1.027.259)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(121.473)	(165.581)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(96.001)	(96.586)
Naknade za Kreditni biro	(81.865)	(102.688)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(85.284)	(61.893)
Ostale naknade i provizije	(93.083)	(125.100)
	(1.811.749)	(1.816.617)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	4.245.197	4.603.745

8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule uključuje:

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Neto dobitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	5.805.754	3.646.159
Spot transakcije	2.258.675	2.046.972
Gotovina u trezoru. devizni računi	719.329	819.310
Obavezna rezerva	24.174	61.628
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	205.640	866.709
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	154.596	592.501
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	3.879.847	3.140.856
Hartije od vrednosti	573.136	930.330
Ostalo	3.168	14.361
	13.624.319	12.118.826
Neto gubitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	(6.012.490)	(3.136.429)
Spot transakcije	(545.865)	(442.195)
Gotovina u trezoru. devizni računi	(449.629)	(422.748)
Obavezna rezerva	(26.119)	(168.406)
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	(237.620)	(791.857)
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	(161.601)	(1.037.669)
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	(2.096.454)	(3.050.403)
		(789.149)
Hartije od vrednosti	(1.445.183)	
Ostalo	(3.221)	(7.232)
	(10.978.182)	(9.846.088)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	2.646.137	2.272.738

9. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihodi/(rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	6.450.226	6.345.213
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.388.204	778.424
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	12.446	3.359
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	587.912	819.765
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	617
	8.438.788	7.947.378
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(8.251.753)	(6.921.711)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.597.814)	(952.401)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(22.896)	(23.255)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(23.006)	(390.644)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(293.188)	(2.143)
	(10.188.657)	(8.290.154)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(1.749.869)	(342.776)

U toku 2020. godine, usled pandemije COVID -19 i negativnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata, Banka je procenila i prilagodila svoje modele obračuna obezvređenja, usled čega je posledično došlo do povećanja rashoda po osnovu umanjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa odredbama Moratorijuma koje su sprovedene u toku 2020. godine, a zbog promena ugovornih elemenata koje su izazvale promene u budućim novčanim tokovima u otplanim planovima odgovarajućih zajmova, Grupa je obračunala modifikacije u iznosu od RSD 293.188 hiljada.

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

10.1 Neto dobici/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	74.434	75.736
Neto efekti konverzije stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima	-	(382.628)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	74.434	(306.892)

Neto gubitak u 2019. godini od RSD 382.628 hiljada se odnosi na efekte prestanka priznavanja stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima, koji su konvertovani u kredite indeksirane u eurima u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima, koji je stupio na snagu u aprilu 2019. godine. Matična banka je konvertovala ukupno 1.359 partija kredita, od čega:

- 1.286 partija iskazano u bilansu stanja, po kojima je ukupna izloženost Matične banke pre konverzije iznosila EUR 41,38 miliona; i
- 73 otpisanih partija kredita, sa ukupnom izloženošću Matične banke pre konverzije u iznosu od EUR 2,80 miliona.

Konverzija je izvršena za 88% ukupnog portfolija stambenih kredita Matične banke indeksiranih u švajcarskim francima, pri čemu je konverzija izvršena za 96% bilansnih potraživanja i 41% vanbilansnih potraživanja.

10.2 Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	5.405	5.606
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	5.712	38.920
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potraživanja	5.857	75.368
Ostali poslovni prihodi	33.382	25.446
Ukupno	50.356	145.340

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Troškovi zarada	2.467.946	2.483.909
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	906.839	901.488
Rashodi rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	253.717	268.473
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(299.738)	(196.020)
Ostali lični rashodi	60.137	33.032
Ukupno	3.388.901	3.490.882

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

12.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	62.375	13.281
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih obaveza	221	6.201
Prihodi od smanjenja obaveza	-	390
Viškovi	743	738
Prihodi od nadoknađivanja sudskih i admin. troškova	42.725	40.750
Naplaćena kamata nakon otpisa potraživanja	98.585	108.471
Ostali prihodi	51.861	34.626
Ukupno	256.510	204.457

12.2. Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Troškovi zakupnine	78.397	98.563
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	576.620	578.551
Troškovi reklame i propagande	179.557	242.903
Troškovi održavanja stalnih sredstava	630.411	638.165
Ostali nematerijalni troškovi	687.701	795.108
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	17.995	38.480
Troškovi kancelarijskog materijala	60.970	99.023
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	327.900	334.148
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	154.406	148.360
Troškovi čuvanja imovine	122.318	139.420
Ostali materijalni troškovi i usluge	125.508	108.597
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	6.617	48.116
Troškovi PTT usluga	20.987	23.206
Troškovi ostalog materijala	164.155	161.263
Troškovi premija osiguranja	838.846	1.219.087
Troškovi poreza	75.403	68.014
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	17.176	16.338
Troškovi reprezentacije	11.093	37.195
Troškovi članarina	6.317	10.587
Rashodi po osnovu prodaje materij. vrednsoti stečenih napalatom potraživanja	-	72.378
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	306.591	344.841
Ostalo	290.508	197.268
Ukupno	4.699.476	5.419.611

Od ukupnog iznosa rezervisanja za obaveze od RSD 306.591 hiljada. iznos od 263.262 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (Napomena 26.4 i 29.2)

13. POREZ NA DOBITAK

Kao što je navedeno u Napomeni 3/(j)/(i), shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog poreza na dobit je prikazan u nastavku:

13.1 Porez na dobitak za 2020. godinu se sastoji od:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Porez na dobitak	866.945	900.439
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(172.492)	18.929
Ukupno	694.453	919.368

13.2 Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Dobitak pre oporezivanja	6.333.583	7.112.875
Obračunati porez po stopi od 15%	950.037	1.066.931
Usaglašavanje efektivne kamatne stope:		
Gubitak ranijeg perioda		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	7.696	7.376
Korekcije po osnovu transfernih cena	26.926	33.111
Usklađivanje prihoda	(201.730)	(233.287)
Privremena razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	(3.186)	11.580
Rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	8.115	12.270
Privremena razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	(104.873)	-
Efekti konsolidacije		
Ostalo	11.468	21.387
Poreski rashod	694.453	919.368
Efektivna poreska stopa	10,96%	12,93%

13. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

13.3. Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2020. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2020.	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Stanje 31. decembra 2020.
Nekretnine i oprema	197.577	18.680	-	216.257
Rezervisanja za otpremnine	51.016	491	-	51.507
Rezervisanja za sudske sporove	85.607	45.395	-	131.002
Vrednovanje - Cash flow hedge i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	(51.405)	-	(35.642)	(87.047)
Poreski kredit u visini 2% u skladu sa čl.4.stav 2 zakona o konverziji stam. Kredita indeks. u CHF	-	104.873	-	104.873
Ostalo	35.469	3.053	-	38.522
Ukupno	318.264	172.492	(35.642)	455.114

13.4 Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2019. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2019.	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Stanje 31. Decembra 2019
Nekretnine i oprema	192.141	5.436	-	197.577
Rezervisanja za otpremnine	48.071	2.945	-	51.016
Rezervisanja za sudske sporove	87.827	(2.220)	-	85.607
Vrednovanje - Cash flow hedge i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	(11.027)	452	(40.830)	(51.405)
Ostalo	61.012	(25.542)	-	35.470
Ukupno	378.024	(18.930)	(40.830)	318.264

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	17.883.281	20.408.929
Blagajna	4.829.416	4.673.179
Depoziti viškova novčanih sredstava	15.230.000	6.080.000
	37.942.697	31.162.108
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	29.647.929	21.565.952
Blagajna	18.841.414	17.177.204
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	63	2
	48.489.406	38.743.158
Minus: Ispravka vrednosti	(8)	(4)
Stanje na dan 31. decembar	86.432.095	69.905.262

Promene na isprawkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Grupna ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januar	4	8
Rashod	687	9
Ukidanje	(683)	(13)
Kursna razlika	-	-
Stanje na dan 31. decembar	8	4

Grupa je je tokom 2020. godine izdvajala obaveznu rezervu u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije.

Stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule bile su iste kao i u 2019. godini, a iznosile su 5% na dinarske depozite do dve godine i 0% na dinarske depozite preko dve godine.

Stope konverzije devizne u dinarsku obaveznu rezervu ostale su nepromenjene tokom cele 2020. godine i iznosile su 38% za devizne depozite do dve godine i 30% za devizne depozite preko dve godine. Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve Narodna banka Srbije je do 17. marta 2020. godine primenjivala kamatnu stopu od 0,75% na godišnjem nivou. U periodu od 18. marta do 17. aprila 2020. godine, kamatna stopa je smanjena na 0,50%. Potom u periodu od 18. aprila do 17. juna 2020. godine, kamatna stopa je iznosila 0,25%, da bi od 18. juna pa do kraja 2020. godine NBS primenjivala kamatnu stopu od 0,10%. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije COVID-19, Narodna banka Srbije na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi – plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 0,60% na godišnjem nivou (0,10%+0,50 procentnih poena).

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju: (nastavak)

Devizna obavezna rezerva izdvaja se na devizne izvore sredstava i na dinarske izvore sredstava sa deviznom klauzulom. Tokom 2020. godine primenjivane su sledeće stope izdvajanja devizne obavezne rezerve:

- Stopa izdvajanja obavezbe rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 20%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 13%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom iznosila je 100%.

Na izdvojenju deviznu obaveznu rezervu Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Tokom 2020. godine NBS je na više izdvojenju deviznu obaveznu rezervu od obračunate naplaćivala kamatu u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 5 procentnih poena. Banka je deviznu obaveznu rezervu tokom cele 2020. godine držala u dozvoljenom rasponu u odnosu na obračunatu deviznu obaveznu rezervu.

14.2. Gotovina prikazana u Izveštaju o tokovima gotovine sadrži sledeće pozicije:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Žiro račun	17.883.281	20.408.929
Blagajna – u dinarima	4.829.416	4.673.179
Blagajna – u devizama	18.841.414	17.177.204
Devizni računi	2.613.234	1.999.007
Stanje na dan 31. decembar	44.167.345	44.258.319

15 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Potraživanja po osnovu derivata obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Potraživanja po osnovu derivata u dinarima	51.496	21.442
Stanje na dan 31. decembar	51.496	21.442

Nominalna vredost derivata namenjenih trgovanju je prikazana u tabeli u nastavku:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>				<u>2019.</u>			
	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost
Derivati namenjeni trgovanju								
FX Spot	668.730	668.714	16	8	2.976.023	2.976.884	(862)	(822)
FX Forward	1.918.433	1.870.164	48.269	45.584	1.111.625	1.099.939	11.687	9.542
FX SWAP	17.483.483	17.478.825	4.658	3.898	41.597.129	41.601.631	(4.501)	(6.615)
<u>Ukupno</u>	<u>20.070.646</u>	<u>20.017.703</u>	<u>52.943</u>	<u>49.489</u>	<u>45.684.777</u>	<u>45.678.454</u>	<u>6.324</u>	<u>2.105</u>

16. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	27.615.381	16.356.547
Obveznice drugih banaka -EBRD	498.052	498.498
Obveznice -Ministarstva finansija RS	41.452.459	36.867.650
Obveznice -Ministarstva finansija RS, konverzija kredita iz CHF u EUR	786.549	786.549
Minus: Ispravka vrednosti	(9.650)	(6.801)
Stanje na dan 31, decembar	<u>70.342.791</u>	<u>54.502.443</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	<u>6.801</u>	<u>16.933</u>
Rashod	29.660	20.967
Ukidanje	(26.653)	(31.095)
Kursna razlika	(158)	(4)
	<u>9.650</u>	<u>6.801</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	<u>-</u>	<u>605</u>
Rashod	-	9
Ukidanje	-	(614)
Kursna razlika	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>9.650</u>	<u>6.801</u>

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	1.860.425	206.786
Devizni računi ostalih banaka	752.809	1.792.221
Čekovi u stranoj valuti	-	12
Kredit po repo transakcijama	15.000.000	5.470.690
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	115.000	-
Overnight u stranoj valuti	-	500.000
Ostali kredit i plasmani	25.339	63.821
Ostali kredit i plasmani-po fer vrednosti	749.487	637.882
Depoziti u stranoj valuti	2.344.165	7.752
	<u>20.847.225</u>	<u>8.679.164</u>
Minus: Ispravka vrednosti	(553)	(3)
Stanje na dan 31. decembar	<u>20.846.672</u>	<u>8.679.161</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S1</u>		
Stanje na dan 1. januar	3	146
Rashod	1.077	-
Ukidanje	(527)	(143)
Stanje na dan 31. decembar	<u>553</u>	<u>3</u>

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kredit i potraživanja od komitenta obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.			31.12.2019.
	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	4.116	-	4.116	7.120
Kredit i po transakcionim računima	43.091.393	230.346	2.861.047	4.288.075
Potrošački kredit i	276.521	20.747	255.774	242.678
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	62.819.150	1.273.077	61.546.073	51.100.557
Kredit i za obrtna sredstva-po fer vrednosti	896	-	896	18.535
Investicioni kredit i	29.634.841	707.794	28.927.047	29.367.785
Stambeni kredit i	26.929.794	786.879	26.142.915	23.793.857
Gotovinski kredit i	30.760.619	1.761.506	28.999.113	29.941.609
Ostali kredit i i kreditne kartice	31.530.283	1.558.175	29.972.108	29.198.336
Kredit i po osnovu finansijskog lizinga	13.831.028	383.123	13.064.782	13.541.577
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	341.576	37	341.539	477.503
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	96.963	60	96.903	133.151
Ostali plasmani i eskont menica	31.665	7.963	23.702	64.471
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	7.778.247	37.336	7.740.911	7.887.210
Dati depoziti	2.107	1	2.106	2.107
	207.129.199	6.767.044	200.362.155	190.064.571
Minus: Ispravka vrednosti	(6.767.044)			(5.278.215)
Stanje na dan 31. decembar	200.362.155			184.786.356

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Stanje na dan 1. januar	4.102.537	5.563.480
Rashod	3.008.513	3.668.407
Ukidanje	(2.595.092)	(3.216.828)
Otpis i isknjižavanje	(377.608)	(1.691.361)
Kursne razlike	(317)	(9.811)
Unwinding	74.528	37.425
Konverzija kredita CHF u EUR	-	(248.775)
Ostalo	(48)	-
	4.212.513	4.102.537
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	740.642	646.030
Rashod	1.295.276	1.436.285
Ukidanje	(1.469.789)	(1.335.098)
Konverzija kredita CHF u EUR	-	(5.414)
Kursne razlike	(129)	(1.161)
	566.000	740.642
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	435.036	517.008
Rashod	3.887.592	1.742.407
Ukidanje	(2.333.848)	(1.701.819)
Otpis	-	(15)
Konverzija kredita CHF u EUR	-	(122.133)
Kursna razlika	(249)	(412)
	1.988.531	435.036
Stanje na dan 31. decembar	6.767.044	5.278.215

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2020. godini odobravalala:

- Kratkoročne kredite po godišnjoj stopi u zavisnosti od kreditnog rejtinga, okvirno do nivoa od 3,65% iznad EURIBOR-a, tj. okvirno do nivoa od 2,9% iznad BELIBOR-a;
- Dugoročne kredite na period do 10 godina, po godišnjoj stopi koja se u zavisnosti od kreditnog rejtinga kretala okvirno do nivoa od 4,45% iznad EURIBOR-a, tj. okvirno do nivoa od 2,5% iznad BELIBOR-a.

Sektoru malih preduzeća i preduzetnika, banka je u 2020. godini odobravalala:

- Kredite sa mesečnim ratama, u zavisnosti od kreditnog rejtinga, za dinarske kredite po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4,4% do 9%, odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 2,25% do 5% uvećanoj za Belibor;
Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale u nivou od 3,5% do 4,95% plus Euribor. Dugoročni krediti za sektor malih preduzeća su odobravani na period do 10 godina, preovlađujuća kamata kretala se u nivou EURIBOR uvećan za 2,6% do 4,5%.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

- Za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika, banka je odobravalala dinarske kredite sa mesečnim ratama, u zavisnosti od kreditnog rejtinga, po fiksnoj kamatnoj stopi na godišnjem nivou u rasponu od 7,5% do 12% odnosno po promenljivoj stopi od 2,25% do 7% uvećanoj za Belibor. Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 3,95% do 6,95% , odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 3,5% do 6% plus Euribor. Dugoročni krediti za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika su odobravani na period do 10 godina kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom. Krediti sa deviznom klauzulom odobravani su po kamatnoj stopi do 6-mesečnog Euribora uvećanog za od 4% do 6% ili fiksnoj kamatnoj stopi od 3,95% do 6,95%. Dinarski krediti su odobravani po fiksnoj kamatnoj stopi od 8% do 10% ili promenljivoj kamatnoj stopi od 2,25% do 3,25% uvećnoj za 3mesečni Belibor.
- U značajnoj meri u 2020. godini, svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobravali su se krediti za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava obezbeđeni garancijom Republike Srbije, sa rokom otplate 36 meseci i promenljivom kamatnom stopom na godišnjem nivou, za kredite u dinarima u visini od 2.5% + 1m Belibor, za kredite sa valutnom klauzulom u visini od 3% + 3M Euribor.

Sektoru stanovništva Grupa je u 2020 godine odobravalala:

- Kratkoročne kredite sa valutnom klauzulom sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom u intervalu od 6,75% iznad EURIBORA tj. od 4,80% do 7,60% iznad BELIBORA za dinarske kredite;
- Kratkoročne kredite sa valutnom klauzulom i fiksnom kamatnom stopom od 9,90% tj. od 7,75% do 30,00% za dinarske kredite;
- Pozajmice po tekućim računima po kamatnoj stopi od 0% do 29,76% na godišnjem nivou;
- Dugoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 5,75% iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 7,60% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) na maksimalni rok do 30 godina sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 2,99% do 3,24% iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 1,40% do 3,60% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročni krediti sa valutnom klauzulom i fiksnom kamatnom stopom od 9,90% tj. od 7,75% do 30% za dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) na maksimalni rok do 30 godina sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 3,45% do 3,95% za kredite sa valutnom klauzulom.

Plasmani po osnovu finansijskog lizinga Grupi odobravani na period finansiranja od 6 do 72 meseca dok je raspon kamatne stope išao od 0,99% do 4,99%.

19. INVESTICIJE U PRIDRŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate se odnose na:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	<u>137</u>	<u>137</u>
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	<u>137</u>	<u>137</u>

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020	2019.
Zemljište i građevinski objekti	3.265.489	3.337.281
Oprema	1.643.019	1.505.363
Oprema uzeta u liznig	1.252.977	1.406.481
Stanje na dan 31. decembar	6.161.485	6.249.125

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi su prikazane u nastavku:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i ostala oprema	Postrojenja i ostala oprema u fin. liznigu	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2019.	3.891.986	5.108.585	-	-	9.000.571
Povećanja		2.404	1.887.767	539.387	2.429.558
Prenos iz investicija u toku	27.244	512.143	-	(539.387)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(228.521)	-	-	(228.521)
Raskid lizing ugovora			(122.705)		(122.705)
Stanje 31. decembar 2019.	3.919.230	5.394.611	1.765.062	-	11.078.903
Stanje na dan 1. januar 2020.	3.919.230	5.394.611	1.765.062	-	11.078.903
Povećanja		2.359	213.888	591.474	807.721
Prenos iz investicija u toku	10.962	580.512	-	(591.474)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(210.677)	-	-	(210.677)
Raskid lizing ugovora			(92.492)		(92.492)
Stanje 31. decembar 2019.	3.930.192	5.766.805	1.886.458	-	11.583.455
Ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2019.	499.768	3.707.196	-		4.206.964
Amortizacija	82.181	405.505	388.157		875.843
Otuđivanje i rashodovanje		(223.453)			(223.453)
Korekcije i raskid lizing ugovora			(29.576)		(29.576)
Stanje 31. decembar 2019.	581.949	3.889.248	358.581	-	4.829.778
Stanje 01. januar 2020.	581.949	3.889.248	358.581		4.829.778
Amortizacija	82.754	444.616	395.500		922.870
Otuđivanje i rashodovanje		(210.078)			(210.078)
Korekcije i raskid lizing ugovora			(120.600)		(120.600)
Stanje 31. decembar 2019.	664.703	4.123.786	633.481	-	5.421.970
Sadašnja vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2019.	3.392.218	1.401.389	-	-	4.793.607
Stanje na dan 31. decem. 2019.	3.337.281	1.505.363	1.406.481	-	6.249.125
Stanje na dan 31. decem. 2020.	3.265.489	1.643.019	1.252.977		6.161.485

Na građevinskim objektima Grupa nema uspostavljenih tereta po osnovu obezbeđenja kredita ili drugih obaveza.

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Patenti i licence	856.227	753.804
Stanje na dan 31. decembar	856.227	753.804

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Patenti i licence</u>	<u>Ostala nematerijalna ulaganja</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2019.	3.502.321	27.257	3.529.578
Povećanja	340.421	-	340.421
Otuđenje i rashodovanje			
Stanje na dan 31. decembar 2019.	3.842.742	27.257	3.869.999
Stanje 1. januar 2020.	3.842.742	27.257	3.869.999
Povećanja	405.770	-	405.770
Otuđenje i rashodovanje	(6.176)	-	(6.176)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	4.242.336	27.257	4.269.593
Ispravka vrednosti			
Stanje 1. januar 2019.	2.836.476	27.257	2.863.733
Amortizacija	252.462	-	252.462
Otudjenje i rashodoavanje	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2019.	3.088.938	27.257	3.116.195
Stanje 1. januar 2020.	3.088.938	27.257	3.116.195
Amortizacija	303.347	-	303.347
Otudjenje i rashodoavanje	(6.176)	-	(6.176)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	3.386.109	27.257	3.413.366
Sadašnja vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2019.	665.845	-	665.845
Stanje na dan 31. decembar 2019.	753.804	-	753.804
Stanje na dan 31. decembar 2020.	856.227	-	856.227

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Obračun odloženog poreskog sredstva na 31. decembar 2020. godine je prikazan kao što sledi:

U hiljadama RSD	2020.			2019.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Razlika sadašnje vrednosti osnovnih sredstava	266.481	-	266.481	197.293	-	197.293
Rezervisanja za sudske sporove	114.268	-	114.268	70.183	-	70.183
Otpremnina za odlazak u penziju	52.193	-	52.193	68.901	-	68.901
Dobici/(gubici) po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(87.046)	(87.046)	-	(51.404)	(51.404)
Poreski kredit u visini 2% u skladu sa čl.4 Zakona o konv.stam. kredita index. U CHF	104.873	-	104.873			
Ostalo	4.346	-	4.346	33.291	-	33.291
Odloženo poresko sredstvo/(obaveza). Neto	542.161	(87.046)	455.115	369.668	(51.404)	318.264

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

23. OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	75.572	103.387
Potraživanja po osnovu prodaje	63.056	113.793
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	146.141	27.142
Potraživanja od zaposlenih	4.965	4.514
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	31.599	20.056
Prolazni i privremeni računi	188.159	145.494
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	142.558	101.879
Potraživanja u obračunu	11.410	15.008
Razgraničeni rashodi kamata	11	12
Razgraničeni troškovi	194.759	181.165
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	244.080	275.512
Sredstva stečena naplatom potraživanja	19.130	20.892
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	1.010.871	1.010.871
Minus: Ispravka vrednosti	(119.512)	(114.270)
Stanje na dan 31. decembar	1.003.945	896.601

23. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	100.220	119.583
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	100.220	119.583
Rashod	15.844	34.678
Ukidanje	(8.949)	(52.331)
Otpis	(66)	(1.653)
Kursne razlike	-	(57)
Ukupno	107.049	100.220
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	2.144	2.075
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	2.144	2.075
Rashod	217	243
Ukidanje	(198)	(250)
Kursna razlika	(5)	76
Ukupno	2.158	2.144
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	-	-
Korekcija početnog stanja	11.906	21.822
Stanje na dan 1. januar	11.906	21.822
Rashod	12.887	18.706
Ukidanje	(14.487)	(28.611)
Kursna razlika	-	(11)
Ukupno	10.305	11.906
Stanje na dan 31. decembar	119.512	114.270

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.		2019.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka, Neznalog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	274,52	5.890	274,52	5.890
Novi Sad, Jovana Dučića 35 objekat za fiz. kul. ten.tereni	541,00	13.240	613,00	15.002
Minus: Ispravka vrednosti		(76)		(76)
Stanje na dan 31. decembar	815,52	19.130	887,52	20.892
Ukupno:		19.054		20.816

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januar	76	-
Rashod	-	76
Stanje na dan 31. decembar	76	76

24. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj bancii obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.				2019.	
	u dinarima	u stranoj valuti	Ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.160.121	959.367	2.119.488	1.058.453	401.275	1.459.728
Obaveze po namenskim depoz.	10.000	-	10.000	10.000	131.580	141.580
Obaveze po ostalim depozitima	4.839.	31.295	36.134	3.978	13.612	17.590
Obaveze po overnight-a dep.	-	2.527.974	2.527.974	-	1.895.921	1.895.921
Obaveze po osnovu kredita	-	8.576.527	8.576.527	-	7.867.765	7.867.765
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	41	14.946	14.987	166	5.978	6.144
Stanje na dan 31. decembar	1.175.001	12.110.109	13.285.110	1.072.597	10.316.131	11.388.728

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2020.		2019	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	11.200	1.316.898	14.600	1.716.855
EIB*	9.832	1.155.999	17.970	2.113.156
Raiffeisen Sofija	23.500	2.763.135	-	-
Raiffeisen banka Budimpesta	12.000	1.410.962	25.000	2.939.820
KFW bank	15.000	1.763.703	5.000	587.964
EFSE	1.460	171.709	4.410	518.258
	72.892	8.582.406	66.980	7.876.053
Unapred placeni troškovi odobrenja kredita		(5.859)		(8.288)
Stanje na dan 31. decembar		8.576.527		7.867.765

EFSE krediti su sa rokom otplate do 8 godina. Kamata stopa se utvrđuje na nivou 6-mesečnog Euribor-a plus margina od 3,05. Krediti se vraćaju u jednakim polugodišnjim tranšama.

Dugoročni krediti odobreni Raiffeisen Lizingu odobreni su sa rokom otplate od 1 do 5 godina uz margine od 0% do 1% na godisnjem nivou.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.						2019.
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	98.260.291	164.149.088	262.409.379	72.341.070	137.137.230	209.478.300	
Obaveze po osnovu štednih depozita	260.110	28.356.727	28.616.837	277.220	27.482.442	27.759.662	
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	67.712	915.366	983.078	69.845	794.603	864.448	
Obaveze po osnovu namenskih depozita	527.148	4.484.612	5.011.760	506.754	4.883.118	5.389.872	
Obaveze po osnovu ostalih depozita	719.035	223.797	942.832	326.878	363.216	690.094	
Obaveze osnovu overnight-a	-	-	-	5.946	700.716	706.662	
Obaveze po osnovu kredita	-	4.991.071	4.991.071	-	6.303.349	6.303.349	
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	10.617	786.513	797.130	21.469	599.922	621.391	
Stanje na dan 31. decembar	99.844.913	203.907.174	303.752.087	73.549.182	178.264.596	251.813.778	

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 4.991.071 hiljada (2019.: 6.303.349 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu:

- APEX krediti sa rokom dospeća do 12 godina. Kamatna stopa se utvrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0,27% do 1,38%. Krediti se vraćaju u jednakim polugodišnjim i tromesečnim tranšama;
- Fond revolving kredita sa rokom dospeća do 5 godina. Kamatna stopa se utvrđuje na nivou tromesečnog LIBOR-a plus margina 0,75%. Krediti se vraćaju u jednakim tromesečnim tranšama.

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Banka u 2020. godini načelno nije plaćala kamatu, ali je opciono nudila usluge Raiffeisen Invest Cash fonda, gde su se prosečno ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 1,31% i za devizne depozite EUR 0,63%.

U 2020. godini Banka nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH, gde su ostvareni prinosi bili oko 1,3% u dinarima, odnosno oko -0,6% u eurima.

Na devizna sredstva stanovništva, položena na devizne tekuće račune, Grupa nije obračunavala i isplaćivala kamatu, osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, u iznosu od 0,1% na godisnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju, Grupa nije obračunavala kamatu i isplaćivala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1,00%, dok su svi drugi oblici dinarske oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne, povučeni iz ponude Grupe 2016. godine.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na dinarske i devizne depozite, položene na oročene račune otvorene pre 2016. godine, sa mogućnošću više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0,11% kada se radilo o depozitu u valuti EUR, odnosno 0,01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

U hiljadama RSD	Napomena	2020.	2019.
Početno stanje			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	11.388.728	7.639.091
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	251.813.778	227.889.691
Početno stanje 1. januara		263.202.506	235.528.782
Neto prilivi – depoziti		55.917.055	26.860.888
Neto priliv /odliv – krediti		(1.565.671)	1.488.604
Neto odlivi - kamate		(216.019)	(151.444)
Neto odlivi– naknade		(1.728.046)	(1.692.998)
Kursne razlike		(178.299)	(90.020)
Ukalkulisana kamata i druge bezgotovinske transakcije		1.605.671	1.258.694
Stanje na dan bilansa			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	13.285.110	11.388.728
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	303.752.087	251.813.778
Stanje na 31. decembar		317.037.197	263.202.506

26. REZERVISANJA

26.1. Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	2020.	2019.
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	277.777	275.148
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	77.806	77.628
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	186.418	236.960
	542.001	589.736
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	868.047	658.872
Rezervisanja za sudske sporove	797.858	558.259
Ostala rezervisanja za obaveze	64.406	87.298
Stanje na dan 31. decembar	2.272.312	1.894.165

26. REZERVISANJA (nastavak)

26.2. Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	589.736	520.626
Nova rezervisanja	253.716	268.473
Ukidanje rezervisanja	(299.725)	(196.020)
Isplate	(1.726)	(3.343)
Stanje na dan 31. decembar	<u>542.001</u>	<u>589.736</u>

26.3. Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	658.872	477.730
Nova rezervisanja	1.597.644	952.401
Ukidanje rezervisanja	(1.388.204)	(778.424)
Kursne razlike	(265)	7.165
Stanje na dan 31. decembar	<u>868.047</u>	<u>658.872</u>

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 868.047 hiljade (31. decembar 2019: RSD 658.872 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

26.4. Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>20120.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	558.259	639.087
Nova rezervisanja	263.262	275.306
Ukidanje rezervisanja	(6.613)	(13.281)
Korišćenje rezervisanja	(17.050)	(342.853)
Stanje na dan 31. decembar	<u>797.858</u>	<u>558.259</u>

26. REZERVISANJA (nastavak)

26.5. Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	87.298	18.375
Nova rezervisanja	43.329	69.535
Ukidanje rezervisanja	(12)	(21)
Korišćenje rezervisanja	(66.209)	(591)
Stanje na dan 31. decembar	<u>64.406</u>	<u>87.298</u>

27. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Obaveze za naknadu	62.144	12.557
Obaveze prema dobavljačima	253.014	325.631
Obaveze po osnovu primljenih avansa	237.635	243.396
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	1.280.634	1.420.710
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	49.990	47.146
Obaveze u obračunu	119.290	22.265
Prolazni i privremeni računi	448.237	476.871
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	3.355	10.497
Obaveze za porez na dodatu vrednost	49.865	48.892
Obaveze za druge poreze i doprinose	14.809	10.278
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	144.233	123.941
Unapred naplaćena kamata	110.693	129.658
Unapred naplaćena naknada	168.994	164.782
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>474</u>	<u>892</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>2.943.372</u>	<u>3.037.516</u>

28. KAPITAL

28.1. Kapital Grupe na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Aksijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	23.353.465	23.353.465
Pozitivni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se Vrednuju po fer vrednsoti kroz ostali rezultat	574.221	360.370
Hedžing rezerva	(80.960)	(69.082)
Dobitak tekuće godine	5.639.130	6.193.507
Dobitak prethodnih godina	6.794.934	601.435
Stanje na dan 31. decembar	<u>63.746.948</u>	<u>57.905.853</u>

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju, Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

U 2020. nije isplaćena dividenda akcionarima u skladu sa potpisanim Sporazumom, radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i prevenciji rizika prouzrokovanih pandemijom zarazne bolesti Covid-19, sa Narodnom bankom Srbije, Ministarstvom finansijama i svim bankama koje posluju na teritoriji Republike Srbije, a koji između ostalog obavezuje Banku, kao i sve banke koje posluju na teritoriji Republike Srbije, da ne raspodeljuju dobitak isplatom dividende akcionarima do prestanka svih vanrednih mera uvedenih zbog pandemije zarazne bolesti Covid-19.

U 2019. godini Odlukom Skupštine od 25. aprila 2019. godine akcionaru je po osnovu dobiti realizovane u 2018. godini isplaćena dividenda u iznosu od 6.628.209 hiljada.

28.2. Rezerve iz dobitka obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Potrebna rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama	<u>23.353.465</u>	<u>23.353.465</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>23.353.465</u>	<u>23.353.465</u>

28.3. Grupa ispunjava sve regulatorne zahteve u pogledu kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala.

29. POTENCIJALNE OBAVEZE

29.1. Preuzete buduće obaveze Grupe na dan 31. decembra obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Date garancije i druga jemstva	54.487.010	52.871.741
Izdati akreditivi	663.426	1.209.328
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	13.644.437	18.370.318
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	83.518.556	83.290.409
Stanje na dan 31. decembar	<u>152.313.429</u>	<u>155.741.796</u>

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivni, Grupa je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od RSD 868.047 hiljada (2019: RSD 658,872 hiljada), koja je iskazana kao obaveza po osnovu rezervisanja u bilansu Grupe.

Preuzete neopozive obaveze imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	20.000	19.982
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima. garancijama	21.101	37.782
Okvirne linije po dugoročnim kreditima. garancijama	1.553.734	6.554.894
Okvirne linije pravnih lica po karticama	980.200	843.266
Okvirne linije po tekućim računima građana	1.239.570	1.151.030
Okvirne linije građana po karticama	9.829.832	9.763.364
Stanje na dan 31. decembar	<u>13.644.437</u>	<u>18.370.318</u>

29.2. Sudski sporovi

Protiv Grupe se vodi 6.269 sudskih sporova (2019: 2.259). Na dan 31. decembar 2020. godine ukupna vrednost sporova iznosi RSD 2.378.198 hiljada (2019.: RSD 2.120.268 hiljada). Na bazi procene rukovodstva o pozitivnom ishodu sudskih sporova i ukupnom gubitku koji Grupa može pretrpeti, Grupa je procenila da ukupan gubitak po osnovu sudskih sporova iznosi RSD 797.858 hiljada (2019: RSD 558.259 hiljada) i u tom iznosu je formirana rezervacija za sudske sporove.

Grupa je pokrenula veliki broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom u cilju naplate potraživanja.

30. POVEZANA PRAVNA LICA

Grupu kontrolirše Raiffeisen SEE Region Holding GmbH. Vienna, osnovan u Austriji, koji je vlasnik 100% običnih akcija Grupa. Krajnji vlasnik Grupe je Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG, osnovana u Austriji.

Bankarske transakcije se obavljaju sa povezanim licima kao deo redovnog poslovanja Grupe. Ove transakcije obuhvataju kredite, depozite i transakcije izvršene u stranoj valuti.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna bilansna izloženost prema i od povezanih lica, koja imaju uticaj na poslovanje Grupe:

BILANS STANJA

U hiljadama RSD

	2020.	2019.
AKTIVA		
Potraživanja po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	5.913	11.901
	5.913	11.901
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		
Raiffeisen bank. A.S. Prague	-	-
	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	1.860.715	206.944
Raiffeisenbank Austrija d.d., Zagreb	24.921	23.230
Raiffeisen bank d.d.. Bosna i Hercegovina	-	23
	1.885.635	230.197
Kredit i potraživanja od komitenata		
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	1.153.359	1.207.220
	1.153.359	1.207.220
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	13.211	152.072
	13.211	152.072
Nekretnine, postrojenja i oprema		
Raiffeisen Rent d.o.o. beograd	23.211	35.217
	23.211	35.217
Ostala sredstva		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	34.474	27.844
Raiffeisen bank DD Bosna i Hercegovina	34	108
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	27	616
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	382	3.390
Raiffeisen bank ZRT	4	3
Tatra banka	2	-
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L., Bucharest	2.886	-
Raiffeisen Informatik Consulting GMBH	160	213
Raiffeisen Kapitalanlage Gesellschaft	733	791
	38.702	32.965

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

30. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)
BILANS STANJA (nastavak)
PASIVA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Obaveze po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	2.014	18.516
	2.014	18.516
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	498.508	234.945
	498.508	234.945
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	8.027	24.915
Raiffeisen Bank d.d., Bosna i Hercegovina	2.359	2.176
Raiffeisen Grupa a.d., Budimpešta	1.410.962	2.939.820
Raiffeisen banka Sofija	2.763.135	-
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	91.667	11.031
	4.276.150	2.977.942
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	157.199	12.790
	157.199	12.790
Ostale obaveze		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	73.611	68.751
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	27.798	7.997
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L., Bucharest	1.872	1.587
PJSC Ukrainian processing center, Ukraina	4.221	1.945
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	28	27
Raiffeisen bank AS Prague	30	-
Raiffeisen Bank ZRT Mađarska	-	-
Bulding Business Centar d.o.o., Novi Sad	-	-
Raiffeisen bank Bosna i Hercegovina	310	-
AO Raiffeisen Moscow	-	56
Raiffeisenlandesbank Niederoest.-Wien AG	19	19
Regional Card Processing Centre s.r.o. Bratislava	37.527	33.258
	145.416	113.640

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

30. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)
BILANS USPEHA

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi od kamata:		
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	10.757	12.497
Raiffeisen Bank International AG, Wien	7	245
Raiffeisen Bank AS Prag	-	7.485
	10.764	20.227
Rashodi kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	(56.071)	(30.489)
Raiffeisen Grupa Budimpesta	(14.287)	(11.034)
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	(18)	-
Raiffeisen banka Sofija	(14.136)	-
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	(565)	-
Raiffeisen Bank AS Prag	-	(3.658)
	(85.077)	(45.181)
Prihodi od naknada i provizija:		
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	637	724
Raiffeisen Bank International AG, Wien	40.236	39.006
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	1.499	1.520
Tatra Grupa SA Prague	61	66
Raiffeisen Grupa dd Bosna i Hercegovina	1.527	477
Raiffeisen bank AS Prag	158	215
Raiffeisenbank Kosovo	355	303
AO Raiffeisen Moscow	160	176
Raiffeisenlandesbank Nieder.-Wien AG	368	874
Raiffeisen bank Sofija-Bugarska	-	1
Raiffeisen bank ZRT Mađarska	90	26
	45.091	43.388
Rashodi naknada i provizija:		
PJSC Ukrainian procesing center, Ukraina	(39.774)	(6.072)
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	(101)	(81)
Regional Card Processing Centre, Bratislava	(227.483)	(241.854)
Raiffeisen Bank International AG, Wien	(197.655)	(174.544)
	(465.013)	(422.551)
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	10.513	(6.315)
	10.513	(6.315)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika		
Raiffeisen Bank Internacional AG, Wien	(378.401)	(33.926)
	(378.401)	(33.926)

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

*Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završava na dan 31.12.2020.*

30. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)
BILANS USPEHA (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Ostali poslovni prihodi		
Raiffeisen Rent d.o.o. Beograd	4.340	4.149
Raiffeisen Bank International AG, Wien	7.388	1.909
Raiffeisenbank Bulgarija	-	721
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	4.396	1.603
PJSC Ukraina procesing centar-Ukrajina	944	-
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L., Bucharest	2.405	3.836
Regional Card Processing Centre	797	64
	<u>20.270</u>	<u>12.282</u>
Neto (rashodi)/prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	-	4
Raiffeisen Bank International AG, Wien	(3.675)	16
Raiffeisen Bank DD Bosna i Hercegovina	(149)	(1)
Raiffeisen Bank SA Prague	-	130
Raiffeisen Rent d.o.o Beograd	(815)	1.485
Raiffeisenlandesbank Niedero. Wien AG	-	6
Raiffeisen bank ZRT	-	(6)
	<u>(4.639)</u>	<u>1.634</u>
Ostali rashodi		
Raiffeisen Rent d.o.o., Beograd	(3.149)	(5.102)
Raiffeisen Bank International AG, Wien	(356.747)	(346.702)
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L., Bucharest	(41.515)	(40.452)
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	-	(7)
Raiffeisen capital managment GmbH	(2.947)	(3.367)
Raiffeisen Informatic Consulting GmbH	(1.085)	(2.997)
	<u>(405.443)</u>	<u>(398.627)</u>
Neto iznos na dan 31. decembra	<u><u>(1.251.935)</u></u>	<u><u>(829.069)</u></u>

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Krajem 2020. godine u Službenom glasniku broj 150/2020 Narodna Banka Srbije donela je Odluku o pripremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 (u daljem tekstu: Odluka) kojom se propisuju mere i aktivnosti u cilju omogućavanja olakšica dužnicima u otplati obaveza. Pod obavezama se podrazumevaju obaveze dužnika po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda. Odluka obavezuje banke da omoguće reprogram i refinansiranje obaveza na zahtev klijenta ukoliko ispunjavaju definisane kriterijume :

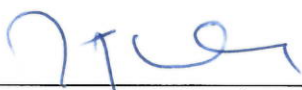
- dužnik nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema banci, odnosno može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza usled pandemije COVID-19;
- dužnik na dan 29.02.2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, nije bio u statusu neizmirenja obaveza u toj banci, u smislu odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke;
- na dan 29.02.2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, ni jedno potraživanje od tog dužnika po osnovu obaveza nije bilo klasifikovano kao problematičan kredit u banci.

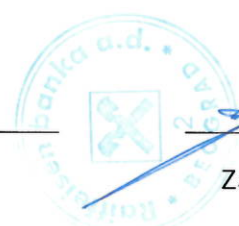
Posebne dodatne uslove definisane Odlukom, dužnik mora ispuniti u zavisnosti da li je u pitanju fizičko ili pravno lice, kako bi steklo uslove za dobijanje grejs perioda u trajanju od šest meseci, u toku kojeg grupa ne naplaćuje obaveze po osnovu glavnice, pri čemu u tom periodu banka obračunava ugovorenu kamatu koju pripisuje glavnici na kraju grejs perioda. Grupa se Odlukom obavezuje da se rok otplate kredita produžava na način da iznos anuiteta po isteku grejs perioda, a do kraja novog roka otplate kredita ne bude veći u odnosu na taj iznos u periodu pre primene olakšica.

Po osnovu ove Odluke, Grupa je u toku 2021. godine primila ukupno 4.215 zahteva, od čega je 826 zahteva realizovano (801 fizičkih lica i 25 pravnih lica). Ukupan broj realizovanih kreditnih partija do dana sastavljanja napomena iznosio je 1.164.

Nakon datuma izveštajnog perioda nije bilo drugih događaja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Grupe sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine.

Beograd, 16. april 2021. godine

	
Zoran Petrović	Petar Jovanović
Predsednik Izvešnog odbora	Zamenik predsednika Izvršnog odbora

**KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD ZA 2020. GODINU**

Beograd, 16. april 2021. godine

S A D R Ź A J:	
Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora	3
Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive	5
Osnovni podaci o Grupi	12
Poslovanje sa privredom	16
Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima	21
Sredstva i investiciono bankarstvo	23
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti	26
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d., Beograd - pregled ključnih aktivnosti	27
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd – pregled ključnih aktivnosti	29
Finansijski položaj i rezultati poslovanja	30
Značajni događaji po završetku poslovne godine	49
Planirani budući razvoj	50
Ulaganja u finansijske instrumente	52
Aktivnosti istraživanja i razvoja	53
Društvena odgovornost i zaštita životne sredine	53
Upravljanje rizicima i izloženost rizicima	61
Informacija o otkupu sopstvenih akcija	62
Ogranci	62
Organizaciona struktura i kadrovi	62

Izveštaj predsednika Izvršnog odbora

Poštovani deoničari, poslovni partneri i kolege,

U ime Izvršnog odbora Raiffeisen banke a.d. Beograd, obaveštavam vas da smo u poslovnoj 2020. godini ostvarili veoma zadovoljavajuće rezultate, uprkos tome što smo bili suočeni sa najvećom zdravstvenom krizom u modernoj istoriji. Detaljan pregled ostvarenja po svim segmentima, kao i ključne poslovne pokazatelje, naći ćete na narednim stranama ovog izveštaja. One će potvrditi da je banka poslovala uspešno u svim sektorima. Ovo je posebno važno ukoliko se uzme u obzir da su oni ostvareni u izrazito nepovoljnim uslovima. Stoga je važno istaći nekoliko faktora koji su doprineli ovakvim postignućima. Pre svih, rekao bih da su “reči godine” za našu banku bile fleksibilnost i sposobnost brze adaptacije na izmenjene okolnosti. Ovakav stav nam je takodje omogućio da nastavimo sa transformacijom i digitalizacijom poslovanja, koje su se uveliko razvijale i pre izbijanja pandemije virusa kovid-19.

Govorili smo godinama unazad o značaju transformisanja poslovanja u savremenije modele rada, o prilagođavanju izmenjenim zahtevima tržišta i o agilnom pristupu poslovnim procesima. Stoga je veoma značajno što za nas to nisu ostali samo “planovi na papiru”, već smo tokom ranijih godina na njihovoj implementaciji i intezivno radili. Iako niko nije bio spreman za ono što je usledilo u martu 2020. godine, sa velikom sigurnošću mogu reći da nas pandemija nije dočekala potpuno nespremna. Barem ne tako da nismo mogli brzo i adekvatno da reagujemo i uposlamo mehanizme odbrane. To se vidi u brzini kojom smo se “prebacili” na novi način rada.

Kako bismo zaštitili zdravlje i sigurnost zaposlenih i klijenata, omogućili smo da gotovo 80% zaposlenih radi od kuće, dok oni koji po prirodi posla moraju da imaju kontakt s klijentima, to čine u skladu sa apsolutno svim zdravstvenim i higijenskim preporukama medicinskih autoriteta. Mi smo takođe već tokom perioda najrestriktivnijih epidemioloških mera u Srbiji omogućili i klijentima da gotovo celokupnu uslugu dobiju onlajn – putem naših aplikacija za mobilno i elektronsko bankarstvo, od naše elektronske asistentkinje Ree koja radi na principu veštačke inteligencije, kao i na našim višenamenskim uređajima u 24-časovnim sigurnim zonama u filijalama. I to važi kako za klijente u segmentu stanovništva, tako i za privredu.

Promptno smo ponudili i jedinstveni proizvod na tržištu – 100% onlajn keš kredit! Odličan odziv potvrđuje da je upravo to ono što je klijentima bilo potrebno u periodu velike nesigurnosti. Naše napore još jednom je prepoznao časopis Global Finance dodelivši nam titulu “Najbolja digitalna banka u Srbiji”, čime smo dodatno učvrstili sjajne parametre kad je reč o stepenu zadovoljstva klijenata uslugom, a što nas sigurno vodi ka ostvarenju vizije naše grupacije da do 2025. godine budemo najpreporučivanija banka na tržištu.

Istakao bih drugi ali jednako važan faktor uspeha – stručnost i profesionalnost naših zaposlenih, koji su još jednom potvrdili da su među najboljima. Svaki zaposleni ponaosob i u okviru svog tima dao je maksimum da uspešno prebrodimo sve izazove, da angažujemo sve raspoložive resurse da se posao nesmetano odvija, ali nikad ne gubivši iz fokusa ono što je najvažnije – klijenta, njegove potrebe i zahteve.

Uprkos izazovima tokom 2020. godine, preduzeli smo značajne korake na implementaciji projekta digitalizacije filijala i dodatnog premeštanja usluge u digitalnu sferu. Ovo više nije samo potreba unapređenja poslovanja, već je i imperativ savremenog bankarstva, dodatno pojačan pritiscima usled pandemije.

Dalju digitalizaciju takođe nastavljamo i u segmentu ponude za privrednike, kojima smo krajem godine ponudili potpuno novu onlajn platformu za faktoring, a nastavljamo sa uvođenjem inovacija i ponuda i kada je reč o maloj privredi.

Vraćanje zajednici u kojoj posluje oduvek je bio jedan od CSR prioriteta naše banke, a posebno u vremenima kao što su ova, solidarnost i humanost bili su potrebni više nego ikad. Zato mi je drago da smo mi bili jedna od prvih kompanija u Srbiji koja je reagovala po izbijanju pandemije i donirala novac za nabavku respiratora za bolnice. Naša podrška zdravstvenom sistemu nastavljena je kontinuirano

tokom cele godine, nabavkom i druge vrste neophodne opreme za zbrinjavanje pacijenata i očuvanje zdravlja i života građana Srbije.

Želim da istaknem da banka u velikoj meri pruža podršku radu kompanija Raiffeisen Leasing, Raiffeisen Future Dobrovoljnom društvu za upravljanje penzionim fondovima, kao i Raiffeisen Invest Društvu za upravljanje investicionim fondovima. Naši fondovi su ostvarili odlične rezultate i među vodećima su na tržištu u svojim segmentima.

U 2021. godini obeležavamo pune dve decenije poslovanja u Srbiji. Možda nećemo biti u mogućnosti da ovaj jubilej obeležimo onako kako bismo to učinili pre pandemije, ali to svakako nije razlog da se ne osvrnemo i s ponosom pogledamo na sve što smo uradili tokom ovih 20 godina, a možda posebno u protekloj godini. I u narednom periodu zato nastavljamo nesmanjenim tempom – da stičemo nova znanja, implementiramo ih u poslovne procese, da razvijamo dodatno korporativnu kulturu i inoviramo ponudu i uslugu na način da prati promenjene zahteve društva. U 2020. godini dokazali smo da smo više nego kadri da sve ovo učinimo uspešno, doprinoseći tako ostvarenju vizije naše grupacije.

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive

U 2020. godini svet je zahvatila zdravstvena kriza nezapamćenih razmera usled širenja virusa kovid-19. Većina vlada u svetu, pa i kod nas, donele su restriktivne mere, a u cilju sprečavanja širenja ovog virusa: ograničenja kretanja, ograničenje masovnog okupljanja ljudi, obaveza nošenja maski u zatvorenom prostoru i rad od kuće. Dalje, Vlada Republike Srbije je donela dva korona paketa pomoći privredi u vrednosti od 5,6 milijardi evra, kako bi pomogla zadržavanje zaposlenosti i likvidnost ekonomije, dok je Narodna banka Srbije smanjila referentnu kamatnu stopu za 125 baznih poena na istorijski minimum od 1%, uvela moratorijum na dug i ostalim monetarnim instrumentima zajedno sa Vladom pomagala privedi da što lakše prebrodi ovu krizu.

U toku 2020. godine nije otvoreno nijedno poglavlje u okviru pregovaračkog procesa pridruživanja Evropskoj uniji, jer je fokus Vlade u celosti bio usmeren na upravljanje zdravstvenom krizom.

Usled izbijanja pandemije i proglašenja vanrednog stanja, termin održavanja redovnih parlamentarnih izbora je pomeren za 21. jun umesto prvobitno zakazanog termina 26. april 2020. Srpska napredna stranka je osvojila većinu glasova (60,65%), druga po brojnosti glasova je Socijalistička partija Srbije (10,38%) i treća, Aleksandar Šapić – pobeda za Srbiju (3,83%).

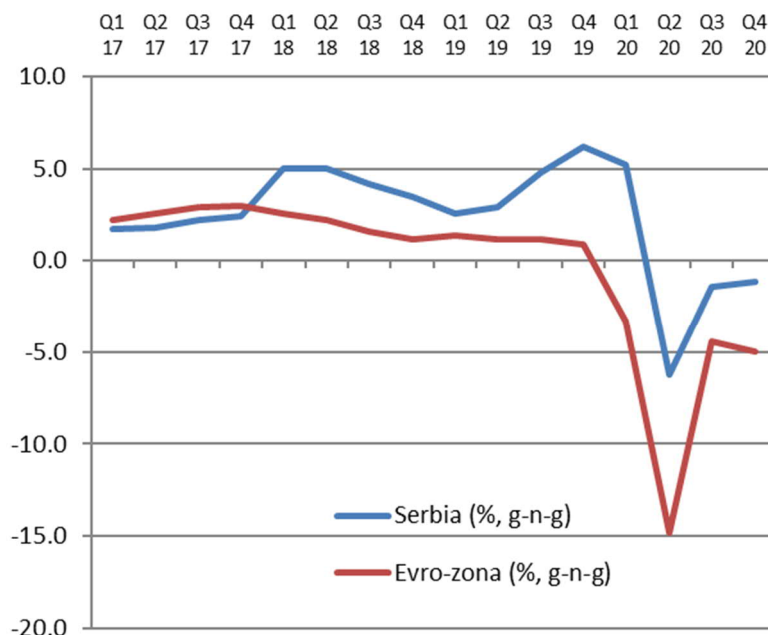
Odbor izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) doneo je odluku o uspešnom završetku petog, poslednjeg razmatranja rezultata ekonomskog programa Republike Srbije. Program podržan Instrumentom za koordinaciju politike (The Policy Coordination Instrument – PCI) odobren je Srbiji u julu 2018, na period od 30 meseci, savetodavnog je karaktera i nije predviđao korišćenje finansijskih sredstava. MMF je ocenio da je tokom trajanja programa njegovo sprovođenje bilo uspešno. Odbor MMF-a ističe da u narednom periodu prioriteti ostaju vezani za nastavak strukturnih i institucionalnih reformi. Srednjoročni prioriteti obuhvataju i razvoj tržišta kapitala, unapređenje upravljanja, uključujući i jačanje vladavine prava.

Rejting agencije „Fitch“ i „Standard and Poor’s“ potvrdile su kreditni rejting BB+ sa stabilnim izgledima, dok je „Moody’s“ potvrdio kreditni rejting Ba3 sa pozitivnim izgledom. Potvrda rejtinga sve tri rejting agencije rezultat je uspeha Vlade u očuvanju finansijske stabilnosti, brze implementacije dva korona paketa zahvaljući kojima je omogućen manji pad BDP-a od očekivanog. Potvrđeni su i stabilni izgledi za dalje poboljšanje rejtinga u slučaju da se nastavi priliv stranih direktnih investicija i na taj način pruži dodatna podrška rastu izvoza i deviznih rezervi, što će dodatno povećati otpornost naše eksterne pozicije. Dalje, prema agenciji „Moody’s“, na poboljšanje rejtinga mogu da utiču i mere Vlade za smanjenje javnog duga, naravno u srednjem roku, po završetku ove krize.

Makroekonomski trendovi

Prema Republičkom zavodu za statistiku, pad BDP-a u 2020. godini je procenjen na 1,1%, nakon rasta od 4,2% u 2019. godini. U odnosu na region, pad domaće ekonomije je bio mnogo manji zahvaljujući veoma brzom i efikasnoj primeni dva korona paketa pomoći privredi (isplate minimane zarade, isplata sto evra svim punoletnim građanima, garantna šema države za kredite odobrene preko komercijalnih banaka itd), ali i činjenici da je učešće sektora usluga, koji je u najvećoj meri bio pogođen ovom krizom, u stvaranju BDP-a mnogo niži u odnosu na ostale ekonomije. Takođe, boljem performansu BDP-a doprinela je i poljoprivreda, čiji fizički obim proizvodnje je porastao za 4,4% posle pada od 1,2% u

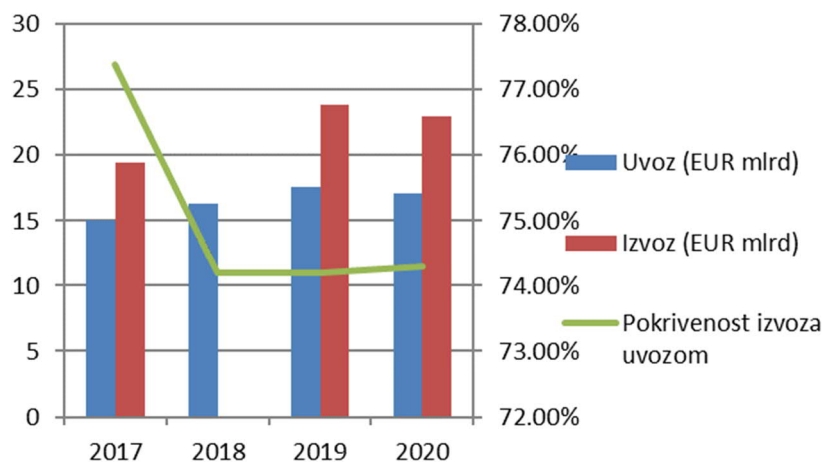
2019. godini, industrijska proizvodnja čiji fizički obim proizvodnje u 2020. (+0,2%) je bio približan onom u 2019. godini (+0,3%), kao i promet u trgovini na malo (+5,5%).

Grafikon 1: Stope rasta bruto društvenog proizvoda

BDP (u realnom iznosu) je pao za 1,1% u četvrtom kvartalu, posle 1,4% u trećem kvartalu, 6,2% u drugom kvartalu i rasta od 5,2% ostvarenog u prvom kvartalu. Zahvaljujući Vladinom programu mera (5,6 milijardi evra), izbegnut je i veći pad ekonomije i u određenoj meri podstaknuta potrošnja. Rashodna struktura BDP-a ukazuje da su gotovo sve pozicije smanjile dinamiku pada, izuzev potrošnje države koja je posle primene oba paketa i rasta od 8,5% u drugom kvartalu, pala za 1% u trećem, a potom porasla za 4,6% u poslednjem kvartalu. Lična potrošnja je pala za 2,7% u četvrtom kvartalu posle 1,10% u trećem i -8,4% u drugom kvartalu, a investicije su pale za 4,10% u četvrtom kvartalu, nakon pada od 4,5% u trećem i 11,8% u drugom kvartalu godine. Dalje, poboljšana je i dinamika spoljne trgovine, tako da je izvoz porastao za 2,10% u poslednjem kvartalu 2020. godine nakon pada od 8,3% u trećem kvartalu i -20,3% u drugom kvartalu, a uvoz je porastao za 0,8% u četvrtom kvartalu, posle pada od 2,6% u trećem kvartalu, i -19,5% u drugom kvartalu.

Gledano sa strane proizvodnog principa, glavni kontributor stvaranju BDP-a, prerađivački sektor, prešao je konačno u pozitivnu teritoriju (+3,2%) u drugom kvartalu i donekle smanjio dinamiku rasta u četvrtom kvartalu (+1,5%), posle pada od 7,7% u drugom kvartalu. Druga grana po značaju stvaranja BDP-a, trgovina na veliko i malo, takođe je smanjila negativnu dinamiku na -3,6% u četvrtom kvartalu, posle -3,4% u trećem kvartalu i -15,8% u drugom kvartalu. Čak je i sektor umetnosti, zabave i rekreacije poboljšao dinamiku na -10,5% nakon pada od 32,1%, delimično usled otvaranja bioskopa i pozorišta, da bi ponovo pao za 14,1% u četvrtom kvartalu sa uvođenjem novih mera restrikcija. Informacija i komunikacije, kao i finansijski sektor, držali su stabilnu dinamiku rasta od 5,6% i 4,1%, respektivno u periodu od marta do decembra meseca. Bolja vremenska sezona i povećana tražnja za domaćim proizvodima, doprineli su da poljoprivreda ostvari bolje rezultate ove godine u odnosu na 2019. godinu, sa prosečnom stopom rasta od 4,2% u 2020. godini u odnosu na pad od 1,6% 2019. Građevinarstvo je palo u proseku za 1,5% u 2020. godini posle rasta od 31,1% u 2019. godini.

Grafikon 2: Spoljna trgovina i pokrivenost izvoza uvozom

Zahvaljujući Vladinim merama podrške privredi i isplati minimalne neto zarade u nekoliko navrata, sprečen je rast nezaposlenosti, tako da je stopa nezaposlenosti u 2020. godini pala na 9% sa 10,4% u 2019. godini, a kao rezultat pada broja nezaposlenih za 49.300 u odnosu na 2019. godinu. Istovremeno, novo zapošljavanje je blago palo za 6.200 (-0,2%). Kao rezultat, ukupan broj zaposlenog stanovništva iznosio je 2.894.800.

Stopa neformalne zaposlenosti u 2020. godini pala je na 16,4% (2019: 18,3%), dok je stopa nezaposlenosti kod mladih (15-24 godine) pala na 26,6 (2019: 27,4%), usled implementacije programa podsticanja zapošljavanja mladih „Moja prva plata“. Zastoj na tržištu rada (učesće nezaposlenih, zaposlenih koji rade kraće od punog radnog vremena, a želeli bi da rade više, onih koji traže posao ali ne mogu da rade i oni koji mogu da rade, ali ne traže posao), pao je na 18,7% u trećem kvartalu, posle 19,9% u drugom, usled smanjenja restrikcija od druge polovine avgusta i povećanog povratka na rad u kancelarijama, da bi u četvrom kvartalu beležio rast na 19% usled ponovnog uvođenja restriktivnih mera. Dalje, pokazatelj rada od kuće (broj zaposlenih koji su radili od kuće u ukupnom broju zaposlenih) iznosio je 9,9% u 2020. godini, posle 8% u 2019. godini.

I pored širenja korona virusa, pada izvozne tražnje i rada od kuće, industrijska proizvodnja porasla je za 0,4% u 2020. godini, u poređenju sa rastom od 0,3% u 2019. godini, što upućuje na zaključak da je moguće da se desila supstitucija uvoza kako finalnih, tako i poluproizvoda, s obzirom da je uvoz istih pao delimično usled zatvaranja granica u jednom periodu, a nakon otvaranja granica – usporenog oporavka proizvodnje u zemljama iz kojih uvozimo ključne proizvode. Posledično, prerađivački sektor zadržao je rast u pozitivnoj zoni (+0,1%,) posle rasta od 0,2% u 2019. godini. Kada su u pitanju grane u okviru prerađivačkog sektora, 11 od ukupno 24 sektora bili su u pozitivnoj zoni u poređenju sa 13 u 2019. godini. Energetski sektor ostvario je rast od 2,6% (rudarstvo) i 1,0% (proizvodnja električne energije).

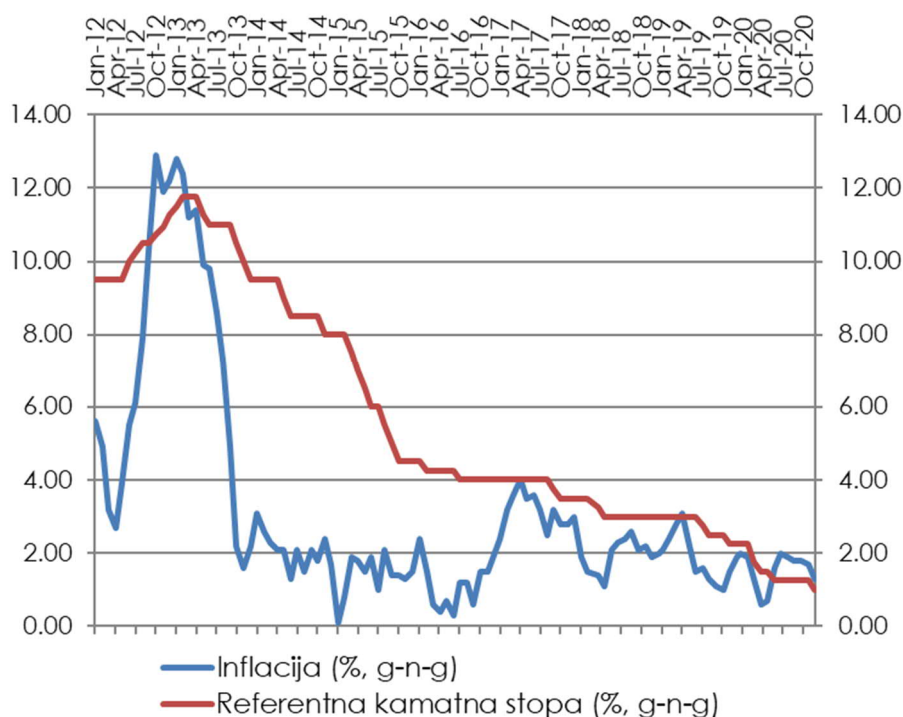
Iako je promet u trgovini na malo usporio rast na 4,3% u odnosu na 9,7% u 2019. godini, uspeo je da ostvari pozitivan sentiment uprkos velikoj krizi. Potrošnja neprehrambenih proizvoda porasla je za 9,9% (2019: +11%) usled rasta onlajn prodaje i realokacije budžeta izdvojenih za turistička putovanja za ove namene. Potrošnja hrane, duvana i pića porasla je za 2,8% (2019: 9,5%), dok je potrošnja motornih goriva, usled smanjenih službenih i turističkih putovanja, pala za 2,6% (2019: +7,8%).

Usled globalne recesije izazvane širenjem virusa, izvoz je pao za 2,8%, nakon rasta od +7,7% g-n-g u 2019. godini, zbog usporavanja izvozne tražnje Evropske unije čija ekonomija je pala prema procenama za oko 6,8% u 2020. godini. Međutim, i pored pada ukupnog izvoza, ostvaren je i rast izvoza određenih proizvoda, tačnije žitarica, voća i povrća i duvana. Uvoz je pao za 3,8% posle rasta od 8,9% g-n-g u 2019. godini. Najveći pad izvoza je ostvaren kod gvožđa i čelika, obojenih metala, kaučuka, vozila, te odeće i obuće.

Uvoz je pao za 3,8%, nakon rasta od 8,9% u 2019. godini, usled značajnog pada investicione aktivnosti, što je uzrokovalo pad uvoza gvožđa i čelika, kao i metalnih ruda i pogonskih mašina, gasa i kamenog uglja. Pad službenih i turističkih putovanja doprineo je padu potrošnje nafte i naftnih derivata, te smanjenom uvozu ovih proizvoda kao i drumskih vozila. Istovremeno, ostvaren je značajan rast uvoza medicinskih i farmaceutskih proizvoda, industrijskih mašina za opštu upotrebu, električnih mašina i aparata.

Deficit spoljne trgovine smanjen je za 6,8% u 2020. godini posle njegovog širenja od 12,5% u 2019. godini. Pokrivenost uvoza sa izvozom blago je porasla na 74,3% u odnosu na 73,4% u 2019. godini.

Strane direktne investicije (SDI) pale su za 18,3% u 2020. godini i iznosile su 2,9 milijarde evra u poređenju sa 3,6 milijarde evra u 2019. godini. Međutim, struktura stranih direktnih investicija pokazuje da je najveći pad bio na poziciji reinvestirane dobiti, i po isključenju ove pozicije, vrednost priliva SDI u 2020. godini čak je i viša u odnosu na 2019. godinu.

Grafikon 3: Inflacija i referentna kamatna stopa

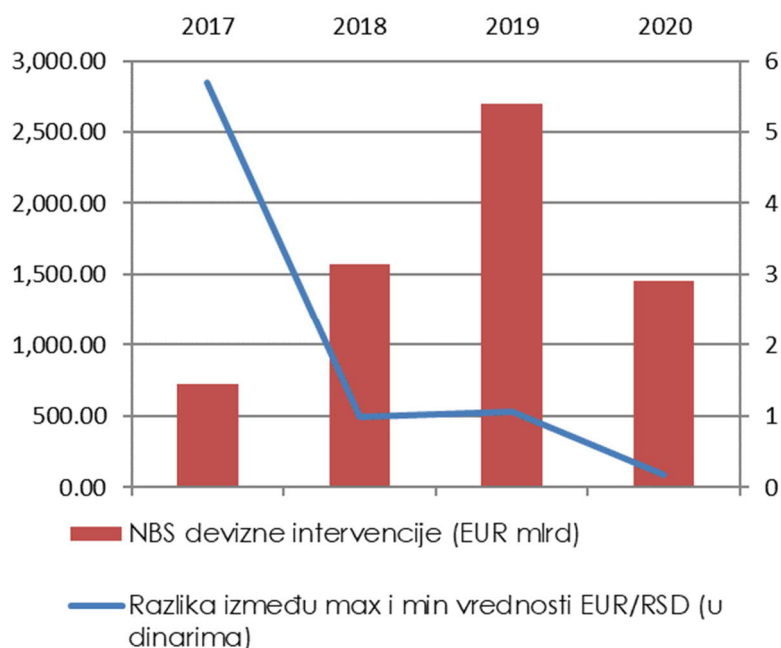
U 2019. godini inflacija je porasla za 1,9% usled povećanja cena električne energije za domaćinstva, dok je u 2020. godini dinamika rasta značajno smanjena na 1,3%, uzrokovano zdravstvenom krizom generisanom recesijom. Najveći doprinos usporavanju rasta inflacije dale su cene transporta (-5,4%)

usled pada cena nafte na globalnim tržištima sa jedne strane, a sa druge strane manje potrošnje goriva zbog manje kako službenih, tako i turističkih putovanja. Dalje, cene stanovanja su prepolovile rast u 2020. godini usled efekta baze, gorepomenutog povećanja cena električne energije.

Rad od kuće je podstakao rast cena komunikacija za 7,9%, u odnosu na 1,3% u 2019. godini, kao i cena rekreacije i kulture za 5,2% posle 2,2% u 2019. godini. U 2020. godini inflacija je bila izvan koridora targetirane inflacije (3% +/- 1,5pp). Bazna inflacija je porasla na 2,1% u odnosu na 1,1% u 2019. godini, zbog rasta cena prerađene hrane i industrijskih proizvoda. U toku 2020. godine NBS je smanjila referentnu kamatnu stopu četiri puta za ukupno 125 baznih poena na 1,0%, u cilju podsticanja kreditne aktivnosti i potrošnje.

Čak i u uslovima izuzetno velike zdravstvene krize, dinar je imao stabilan trend kretanja u odnosu na evro zahvaljujući deviznim intervencijama Narodne banke Srbije, koje su iznosile 1,4 milijardu evra (neto prodaja), kako bi se sprečila depresijacija valute u uslovima manjih priliva stranih direktnih investicija i doznaka.

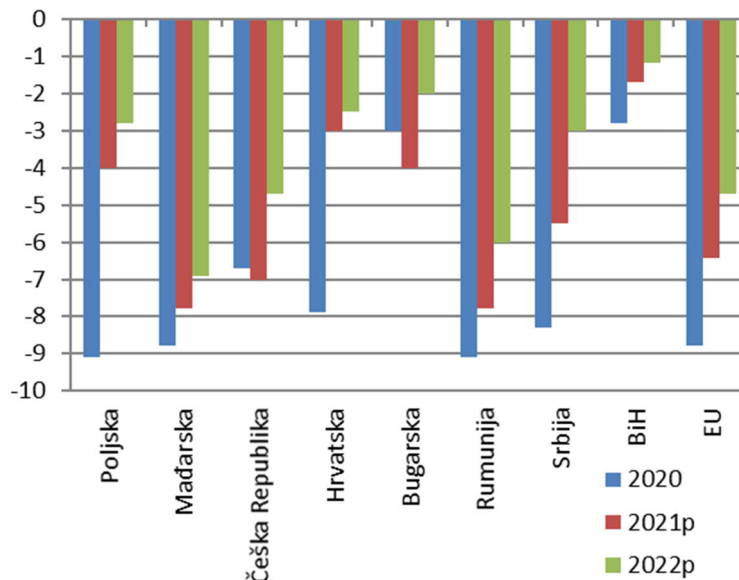
Ipak prilivi koji su došli po ovom osnovu, dali su pozitivan efekat: SDI su iznosile 2,2 milijardu evra u periodu januar- novembar 2020, dok su doznake u istom periodu iznosile 1,9 milijardu evra. Dalje, pojačano kreditiranje banaka u uslovima izdavanja garantnih šema od strane Vlade, imao je pozitivan efekat na jačanje valute. U 2020. godini dinar je ojačao u odnosu na evro za 0,01%. Devizne rezerve NBS u decembru su porasle za 656,4 miliona evra na 13,5 milijardi evra, usled priliva privatizacionih prihoda u iznosu od 395,0 miliona evra (privatizacija Komercijalne banke), intervencija na deviznom tržištu (244 miliona evra) i donacija (122,4 miliona eva).

Grafikon 4: NBS devizne intervencije i odnos EUR/RSD

Ukupan deficit nekonsolidovanog budžeta u 2020. godini iznosio je 459,1 milijardi dinara, nakon što je u 2019. godini ostvaren suficit u iznosu od 12,8 milijardi dinara, dok je realizovan deficit bio ispod iznosa planiranog Zakonom o budžetu (483 milijardi dinara). U odnosu na BDP, deficit budžeta je iznosio 8,3% BDP-a. Pogoršanje oba fiskalna racija bila su isključivo rezultat zdravstvene krize

nezapamćenih razmera generisane širenjem virusa kovid-19. Naime, Vlada je u cilju podrške realnom sektoru u održavanju zaposlenosti i likvidnosti, donela dva korona paketa u vrednosti od 5,6 milijarde dinara, što je uticalo na rast rashoda budžeta od 36% g-n-g. Sa druge strane, pad prihoda budžeta je bio niži (-1,3%) od očekivanog, uzevši u obzir razmere krize, a zahvaljujući efikasnosti naplate poreza i odluke određenog broja kompanija da ne koriste poreske olakšice obezbeđene korona paketom.

Grafikon 5: Konsolidovani budžetski deficit/suficit u odnosu na BDP

Rast javnog duga u 2020. godini je iznosio 2,7 milijarde evra od početka godine, podstaknut emitovanjem evroobveznica, kao i emitovanjem duga na domaćem tržištu u cilju finansiranja programa pomoći privredi. U odnosu na BDP, javni dug je porastao na 56,8%, nakon 52% u 2019. godini.

Emisije blagajničkih zapisa Ministarstva finansija na domaćem tržištu tokom 2020. godine (2,72 milijarde evra) značajno su premašile potrebe refinansiranja duga (1,6 milijarda evra). Zdravstvena kriza doprinela je da se vremenski fokus investitora pomeri na duge ročnosti, tako da je čak 30% novih investicija u B-zapise Ministarstva finansija bilo u ročnosti 12 godina, koja je prvi put ponuđena u 2020. godini. Pored ove ročnosti, interesovanje je poraslo i za 5-godišnje hartije od vrednosti (HOV), čije učešće u ukupnoj emisiji novih HOV je povećano na 20% u 2020, sa 10% u 2019. godini.

Dalje, ročnosti koje su u 2019. godini bile najinteresantnije investitorima (3 godine i 7 godina), nisu bile u fokusu u 2020. godini, tako da je učešće 3-godišnjih HOV u ukupno izdatim HOV palo sa 33% na 15% u 2020, dok je u slučaju 7-godišnjih HOV učešće palo sa 46% na 0% u 2020. godini, jer Uprava za javni dug nije ni ponudila ovu ročnost prethodne godine. U cilju povećanja učešća dinarskog duga u ukupnom javnom dugu, emisije dinarski denominovanih HOV su činile 87% ukupno emitovanog duga, a njihova vrednost je dostigla 2,4 milijarde evra. Prosečni prinosi na HOV denominovane u dinarima, pali su na 2,74% u 2020. godini sa 3,69% u 2019. godini.

Kretanja u bankarskoj industriji

Ukupna kreditna aktivnost bankarskog sektora imala je nešto višu stopu rasta (+9,7%) posle 9,1% u 2019. godini, usled većeg plasmana kredita privredi, ali i stanovništvu, uprkos zdravstvenoj krizi nezapamćenih razmera i padu ekonomije. Naime, rast kredita je bio podstaknut ublažavanjem

monetarne politike Narodne banke Srbije (NBS), omogućenim zastojem u otplati kredita i odobravanjem garantne šeme Vlade Republike Srbije u iznosu od dve milijarde evra koja je odobrena za privredu, a u cilju pomoći privredi da lakše prebrodi krizu, zadrži zaposlenost i likvidnost.

Kreditu privredi su porasli za 8%, nakon 7,9% u 2019. godini, dok su krediti stanovništvu ubrzali rast na 11,8% u odnosu na rast od 9,3% u 2019. godini. Volumen novoplasiranih kredita privredi je porastao tokom 2020. godine za 786,6 miliona evra u poređenju sa 2019. godinom (+715,5 miliona evra), najviše usled rasta kredita za likvidnost i obrtna sredstva, dok su investicioni krediti porasli u neznatnoj meri u odnosu na 2019. godinu, s obzirom na nepovoljnu zdravstvenu situaciju. Posmatrajući sektorsku strukturu, veliki broj sektora bio je u potražnji za kreditima za likvidnost, a najviše sektor usluga koji je najviše bio pogođen krizom (usluge smeštaja i ishrane, umetnost, zabava, ostale uslužne delatnosti).

Plasman kredita stanovništvu je povećan za 1.083 miliona evra (2019: +843,1 miliona evra), podstaknut rastom gotovinskih kredita (+14,6%), posle rasta od 23,9% u 2019. godini, a potom i stambenih kredita (+13,6%), nakon rasta od 2,8% u 2019. godini. Rast je bio podržan primenom tri moratorijuma na otplatu kredita, kao i merama Narodne banke Srbije.

Naime, bankama je omogućeno da refinansiraju ili produže rok dospeća za dodatne dve godine za gotovinske, potrošačke i druge kredite, izuzev stambenih kredita i minusa po tekućem računu; rokovi otplate postojećih stambenih kredita mogu se produžiti do pet godina, a ublaženi su zahtevi u pogledu stepena završenosti objekta u određenim slučajevima prilikom odobravanja stambenih kredita. Olakšan je i pristup dinarskim kratkoročnim kreditima, pošto će banke klijentima moći da odobre kredit do 90.000 dinara na rok do dve godine samo s potpisanom izjavom o zaposlenju, odnosno penziji.

Zahvaljujući rastu kredita, strategiji rešavanja problematičnih kredita i primeni moratorijuma na otplatu kredita, ratio problematičnih kredita nastavio je da pada na 3,4% u trećem kvartalu 2020. godine, posle 4,7% u trećem kvartalu 2019. godine. Ratio problematičnih kredita privrede nastavio je da pada na 2,5% posle 3,7% u trećem kvartalu 2019. godine, a u slučaju stanovništva je takođe nastavio da pada na 3,6% u trećem kvartalu 2020. godine, nakon 4,1% u istom kvartalu 2019. godine. Pokrivenost problematičnih kredita ispravkama vrednosti je bila na izuzetno visokom nivou i iznosila je 98,0% u trećem kvartalu 2020. godine (K3 2019: 80,3%). Takođe, adekvatnost kapitala je i dalje dosta iznad propisanih 12%, a visina ovog racija u septembru 2020. godine iznosila je 22,4% (septembar 2019: 23,6%).

Tokom 2020. godine banke su viškove likvidnosti plasirale u kreditiranje privrede i stanovništva, ali i u hartije od vrednosti Ministarstva finansija i devizne depozite kod NBS. Ratio pokrivenosti kredita depozitima pao je na 88,7% u 2020, posle 95,0% u 2019. godini jer su depoziti rasli bržom dinamikom od kredita. Ukupni depoziti su značajno porasli u 2020. godini (+3,8 milijarde evra), nakon rasta od 1,8 milijarde evra u 2019. godini, usled rasta depozita stanovništva, ali i privrednih društava. Depoziti privrede su porasli u prethodnoj godini za 1.424,5 miliona evra posle 939,8 miliona evra u 2019. godini. Takođe, depoziti stanovništva zabeležili su rekordan rast u 2020. godini od 1.494,9 miliona evra u odnosu na 1.464,8 miliona evra prikupljenih u 2019. godini.

OSNOVNI PODACI O GRUPI

Konsolidovani finansijski izveštaji Raiffeisen banke a.d. Beograd obuhvataju aktivnosti Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao matičnog pravnog lica i sledećih povezanih pravnih lica, nad kojim Raiffeisen banka a.d. Beograd ima kontrolu (u daljem tekstu: Grupa ili Raiffeisen grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d. Beograd
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Gore navedena društva su zavisna pravna lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i njihov kapital je 100% u vlasništvu Raiffeisen banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2020. godine, s tim da je Raiffeisen banka a.d. Beograd u vlasništvu nad kapitalom Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd učestvovala sa 50% do 31. oktobra 2016. godine. Kupovinom preostalih 50% udela od Raiffeisen-Leasing International G.m.b.H. iz Beča, Banka je postala jedini vlasnik Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Sedište svih članica Raiffeisen grupe je u ulici Đorđa Stanojevića 16, Novi Beograd.

Raiffeisen banka a.d. Beograd

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu. pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom. Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova: depozitni i kreditni poslovi;

- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerki poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom ("veliko ovlašćenje").

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke. Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju). Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 8 filijala i 6 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa 9 filijala i 5 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 4 ekspozitura) Regionalni centar Sever (sa 2 lokalne filijale, 7 filijala i 3 ekspoziture), Regionalni centar Zapad (sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i Regionalni centar Jug (sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijale, 5 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 1.496 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 1.595 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d.. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d.. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d.. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d.. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2020. godine ima 15 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 15 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052.

Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljan penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2020. godine Fond ima ukupno 36.012 članova (2019. godine: 35.517) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 5.876.636 hiljada (2019: RSD 5.459.935 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2020. godine Fond Euro Future ima ukupno 4.652 člana (2019: 4.485) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 290.182 hiljada (2019: RSD 225.000 hiljada).

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo ima 13 zaposlenih (31. decembar 2019: 13).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2020. godine. Društvo upravlja sa tri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash
- UCITS fond Raiffeisen World.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011. godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011. godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisan je iz registra investicionih fondova.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2020. godine UCITS Raiffeisen Cash ima ukupno 2.669 članova (2019:2.495) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 16.184.362 hiljada (2019.: RSD 16.286.801 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Otvoreni investicioni fond UCITS Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine otvoreni investicioni fond UCITS Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2020. godine UCITS Raiffeisen World ima ukupno 2.145 članova (2019: 2.202) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 1.292.858 hiljada (2019: RSD 1.380.287 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda UCITS Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Otvoreni investicioni fond UCIS Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31.decembar 2020. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 4.189 člana (2019.: 4.396) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 17.971.891 hiljada (2019.: RSD 14.437.831 hiljada).

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine, Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine, Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2020. godine Raiffeisen Leasing ima 62 zaposlena (2019: 69).

Raiffeisen banka a.d. Beograd

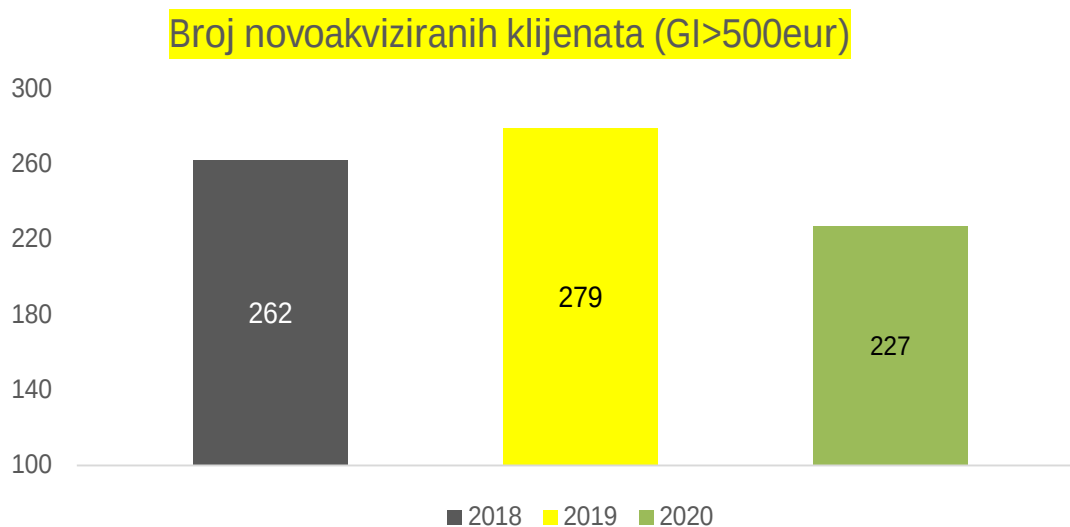
Poslovanje sa privredom

U 2020. godini koja je bila veoma specifična i izazovna za čitavu ekonomiju i privredno tržište usled prolongiranog efekta krize izazvane pandemijom virusa kovid-19, Sektor za poslovanje sa privredom uspeo je da zabeleži uspešnu poslovnu godinu, sa rastom aktive i pozitivnim performansama u svim važnijim segmentima proizvoda, doprinoseći dobrom konačnom poslovnom rezultatu. Istovremeno, uzevši u obzir izmenjeno okruženje, banka je pokazala visok stepen fleksibilnosti i adaptibilnosti na nove vidove rada, a posebno u pogledu rasta digitalnih kanala/ novih platformi i novih načina komunikacije sa klijentima.

Razvoj ključnih proizvoda

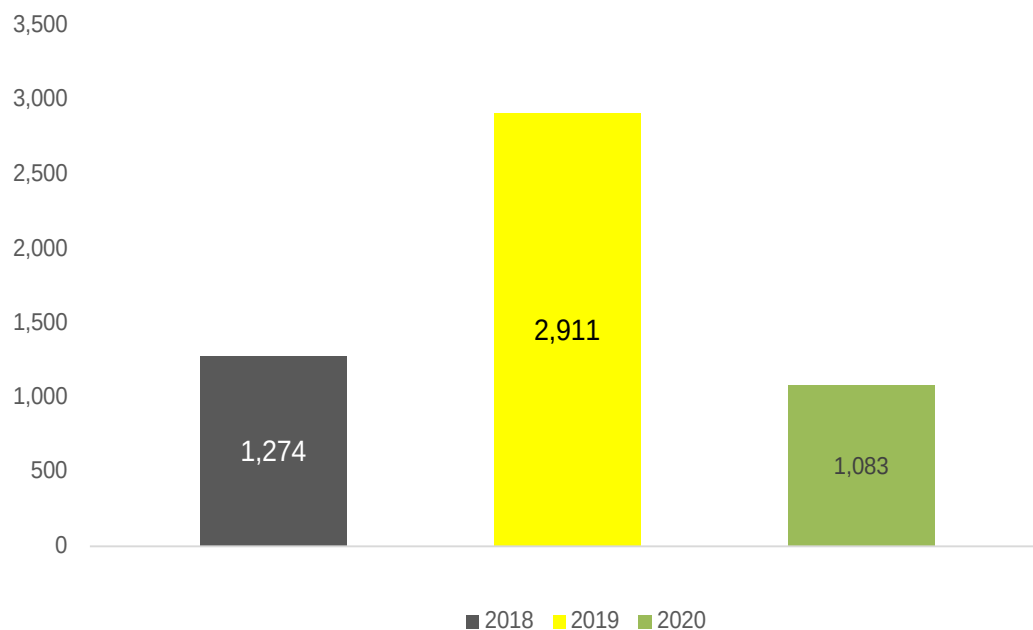
Kad je reč o **ključnim proizvodima**, u skladu sa strategijom da fokus bude na vodećim industrijama i kompanijama sa najboljim performansama na tržištu, Sektor za poslovanje sa privredom je ostvario rast svog portfolija aktive (+10.0% g-n-g) i povećao tržišno učešće na 8,7%. Održavanje dugoročnih partnerstava sa klijentima iz svog primarnog kreditnog portfolija, usmerenje na dobro strukturisane poslove, kao i **korišćenje prekograničnog potencijala/ međunarodne snage Raiffeisen Bank International grupacije**, predstavljaju naše ključne faktore uspeha. Interne nagrade RBI-a koje je banka dobila u 2020, a koje su vezane za značajne akvizicije kvalitetnih klijenata, dodatna su potvrda ovog pristupa. Segment poslovanja sa privredom nastavio je da jača svoje prekogranično poslovanje sa velikim multinacionalnim kompanijama u više zemalja, sa specijalnim fokusom na proizvode i usluge skrojene po meri ovih kompanija (npr. računi za posebne namene, sindiciranje, projektno finansiranje, itd), i to korišćenjem alata RBI grupacije, poput „Aqui” alata, prodajnog takmičenja na nivou grupacije, radionica na temu unakrsne prodaje, rotacije saradnika za poslovanje sa privredom...

U isto vreme, margine klijenata ostale su stabilne uprkos veoma konkurentnom tržišnom okruženju koje karakterišu niske kamatne stope. Kad je reč o performansama u domenu akvizicije novih klijenata, one su bile solidne, posebno ukoliko se u obzir uzme krizno okruženje u 2020. Rezultati ostvareni na polju akvizicije novih klijenata su EUR 56,3 miliona novih kredita, datih novim klijentima, kao i 227 novih korporativnih klijenata koje je banka akvizirala.

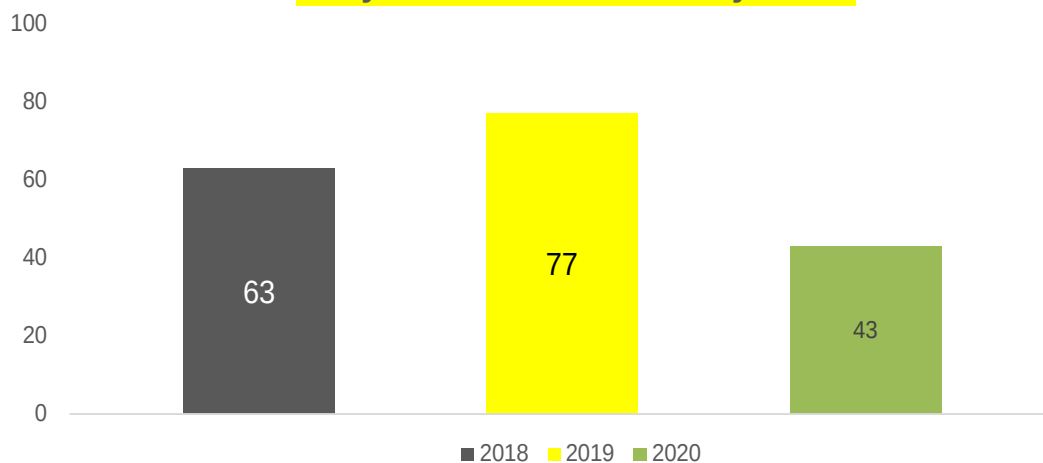
Grafikon 6: Broj novoakviziranih klijenata

Bruto zarada od novih klijenata u 2020.

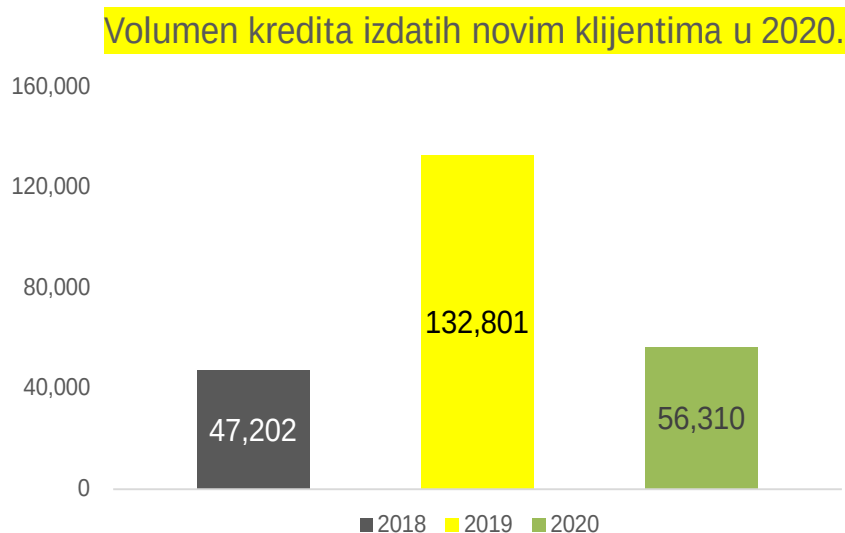

Grafikon 7: Bruto zarada od novih klijenata u 2020.

Broj novih kreditnih klijenata

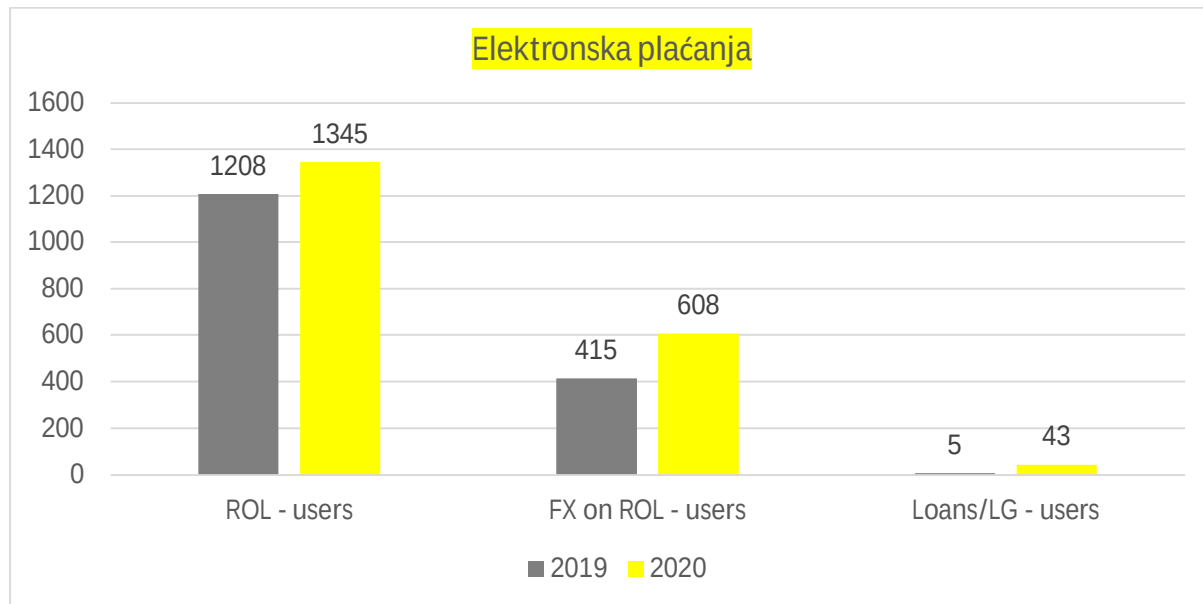

Grafikon 8: Broj novih kreditnih klijenata

Grafikon 9: Volumen kredita izdatih novim klijentima u 2020.

Što se tiče parametara rizika, strogi pristup riziku primenjen tokom prethodnih godina, nastavljen je i u 2020, a rezultirao je odličnim kvalitetom portfolija (verovatnoća neizvršenja obaveza 1,9%), kao i značajnim umanjnjem loših kredita (trenutno 1,8%). Uz to, segment poslovanja sa privredom je aktivno podržao mere države vezane za moratorijum na otplatu kreditnih obaveza i garantnu šemu za privredu. Do kraja decembra 2020. realizovano je EUR 22 miliona kredita za 60 klijenata, te su time posebno podržani oni klijenti koje su najviše pogodile negativne posledice pandemije.

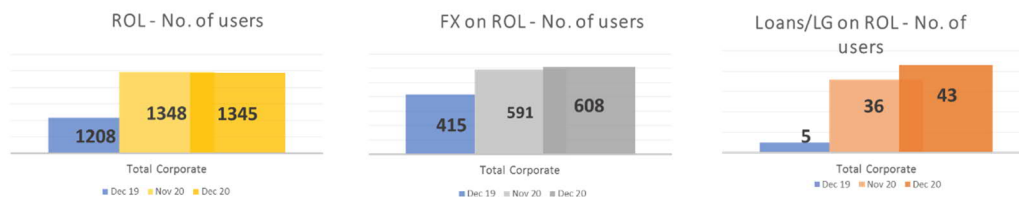

Grafikon 10: Elektronska plaćanja

Inovacije i inicijative

Kad je reč o inovacijama u 2020. godini, Raiffeisen banka je poseban **fokus stavila na implementaciju digitalne strategije i uvođenje novih digitalnih platformi za klijente**. Posebna pažnja bila je usmerena ka tri ključna elementa:

- **Nova moderna Faktoring platforma** uvedena je u novembru 2020, sa specijalnim fokusom na Supply chain faktoring modul (tradicionalni faktoring i bančin modul će biti dostupni u prvom kvartalu 2021). Platforma je već dobila pozitivne reakcije klijenata, budući da su sve faktoring usluge sada onlajn: uvid u odobrene i respoložive limite, unos faktura i proces verifikacije, dostava zahteva za finansiranje, pregled svih unetih faktura i njihovih statusa, uvid u uslove faktoring ugovora, administriranje novih dobavljača, izveštavanje, kao i mnogo druge.
- **Infoportal** – nova digitalna platforma za komunikaciju između klijenata i banke, sa automatizovanim procesom “upoznaj svog klijenta” (KYC), uvedena je u novembru 2020. Više od 200 klijenata se registrovalo na ovu platformu tokom prva dva meseca njenog funkcionisanja.
- **Aktivna akvizicija klijenata na postojeće funkcionalnosti Raiffeisen-online platforme**, sa posebnim fokusom na FX platformu i platformu za kredite/garancije:
 - ✓ Broj korisnika FX platforme porastao za 47% u 2020,
 - ✓ Broj korisnika platforme za kredite/garancije povećan za čak 700% u 2020. godini.

- Dalji razvoj **proizvoda u domenu upravljanja gotovinom**
- **Napredna analitika podataka/ pristup usmeren na podatke** za akviziciju klijenata i optimizaciju profitabilnosti za postojeće klijente. Kreiranje Corporate Datamart-a/ implementacija Microsoft Power BI
 - Primenjivanje koncepta sistematskog i proaktivnog pristupa upravljanju prodajom za planiranje i praćenje izvršavanja, uključujući sistematske prodajne kampanje i cenovne akcije
 - Napredna analitika podataka, pristup usmeren na podatke za akviziciju klijenata i optimizaciju profitabilnosti za postojeće klijente. Kreiranje 360 portala za klijente na aplikaciji Power BI
 - Automatizacija postojećeg izveštavanja i realokacija ovih resursa na analitiku podataka.
- **Inicijative usmerene ka unapređenju korisničkog iskustva i povećanju efikasnosti postojećih procesa; adaptiranje na nove uslove izazvane kovid-19 pandemijom** (npr. elektronski potpis – banka prihvata jednostrane dokumente potpisane od strane klijenata sa elektronskim sertifikatom izdatim od strane relevantnih državnih institucija. Aplikacija koja će na jednostavan način verifikovati elektronske potpise je u pripremi).

Kvalitet odnosa sa klijentima

Izraženo poverenje i stabilnost saradnje između banke i njenih klijenata iz privrede bili su ključni faktor u prevazilaženju izazova izazvanih još uvek nestabilnim i složenim tržišnim okruženjem. Svojim posvećenim pristupom, zasnovanim prvenstveno na kvalitetu, Raiffeisen banka će i u budućnosti ostati pouzdan dugoročni partner svojim klijentima.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom

Poslovanje sa stanovništvom nastavilo je i u 2020. godini pozitivan trend iz prethodnih godina. Pored brzog odgovora na novonastale okolnosti usled pandemije u vidu prilagođavanja poslovanja sa klijentima, ali i internog radnog okruženja, u 2020. godini nastavljen je dalji razvoj digitalne ponude banke sa fokusom na digitalnu prodaju keš kredita i sve veće korišćenje mobilnog bankarstva. Intenzitet razvoja novih usluga i unapređenja dodatno je pojačan prelaskom na agilni načina rada u domenu razvoja proizvoda i usluga za stanovništvo i mala i srednja preduzeća. Nastavljen je i rad na daljoj transformaciji mreže ekspozitura, uz uvođenje 24-časovnih samouslužnih zona sa višenamenskim uređajima i proširenje opsega transakcija koje se mogu na njima obaviti.

Digitalizacija i inovacije

Intezivno se radilo i na uvođenju i omasovljavanju inovativnih kreditnih proizvoda, pri čemu se posebno izdvaja „iKeš kredit“ - prvi model te vrste na tržištu i u regionu, koji omogućava da se kredit u potpunosti realizuje bez odlaska u banku. Pored odličnih prodajnih rezultata, „iKeš“ je dobitnik i prestižne „Finovate 2020“ globalne nagrade kao najbolja platforma za kreditiranje.

Po uzoru na „iKeš“ i u saradnji sa partnerskim internet prodavnicama vodećim u svojoj oblasti na tržištu, od jula 2020. godine dostupan je i prvi potpuno onlajn potrošački „WEB“ kredit, koji ima za cilj da dodatno olakša i podstakne internet kupovinu. Posebna pažnja posvećena je jednostavnijem i sofisticiranijem korišćenju aplikacije za mobilno bankarstvo, gde je omogućena primena biometrijske autentifikacije, dobijanje notifikacija kao alternativa SMS porukama i instant plaćanje QR kodom. Nastavljen je i dalji rad na unapređenju rada veštačke inteligencije u procesu pružanja servisa klijentima, uz omogućavanje glasovne interakcije.

Sve ove aktivnosti praćene su kontinuiranim radom na unapređenju kvaliteta usluga banke. Rezultati ovih napora vidljivi su u činjenici da je u 2020. udeo klijenata koji su realizovali kredit korišćenjem digitalnih kanala praktično udvostručen, broj korisnika mobilnog bankarstva beleži rast od 50%, dok je broj aktivnih korisnika porastao za 4,3% u odnosu na prethodnu godinu, uprkos snažnoj konkurenciji u bankarskom sektoru.

Mala preduzeća i preduzetnici

Uprkos svim izazovima prouzrokovanim pandemijom virusa kovid-19, segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima imao je još jednu u nizu vrlo uspešnih poslovnih godina. Zahvaljujući prvenstveno programu podrške privredi preko Garantne šeme Republike Srbije, ali i organizovanim kampanjama i dobro organizovanoj i vrlo posvećenoj prodajnoj mreži, kreditni volumeni povećani su za 14,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Istovremeno, broj klijenata povećan je za 7,5%, a depoziti za 33% g-n-g. Sve ovo rezultiralo je povećanjem ukupnih prihoda za 6,3%. Uz smanjenje OPEX-a od 1,5%, segment je ostvario rast profita od 15,4% g-n-g.

Pristup ovom segmentu poslovanja se još jednom pokazao kao ispravan, najpre kroz najbolji rezultat parametra NPS (Net Promoter Score) na tržištu, a zatim i kroz činjenicu da je ovaj segment lider na tržištu u broju otvorenih računa novoosnovanih preduzeća u Srbiji. Raiffeisen banka ima tržišno učešće od 17,7% kod ovog parametra.

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima nastavlja sa kontinuiranim poboljšanjem kvaliteta proizvoda i usluga sa akcentom na digitalizaciju, što se pokazalo kao jedina ispravna strategija, sa ciljem daljeg povećanja broja aktivnih klijenata kroz uvođenje novih kanala prodaje i novih segmenata klijenata.

Premium i privatno bankarstvo

Usluga Premium bankarstva je i u 2020. godini u svom fokusu imala dalji razvoj i unapređenje Premium DIRECT usluge kako bi i u uslovima pandemije klijenti imali kvalitetnu, komfornu i sigurnu uslugu bez dolaska u banku. Godina je završena sa 20% klijenata koji su aktivno koristili Premium DIRECT uz video komunikaciju, elektronski potpis dokumenata i naše ostale digitalne usluge.

Kontinuirani rad na afirmaciji i promociji internet bankarstva i mobilne aplikacije, višenamenskih uređaja i ostalih digitalnih proizvoda i usluga, doveo je do izuzetno visoke stope samousluživanja klijenata u Premium segmentu, a koja je na kraju 2020. godine iznosila 96%.

Uprkos specifičnostima 2020. godine, vrlo aktivno tržište stambenih kredita dovelo je do rasta nove prodaje za 32% u odnosu na 2019. godinu, što je najviše uticalo na rast kreditnog portfolija od 16%. Prodaja investicionih proizvoda je i u 2020. bila intenzivna, te je uprkos značajnim povlačenjima sredstava (posebno u martu), dovela samo do blagog pada portfolija za 3%, tako da je godina završena sa portfoliom od EUR 107 miliona. Premium segment je 2020. godinu završio sa 95% aktivnih klijenata, 83% klijenata sa više od dva proizvoda u korišćenju i penetracijom mobilnog bankarstva od 68%.

Počev od 1. juna 2020. godine, Raiffeisen banka u svojoj ponudi ima i uslugu Privatnog bankarstva pod brendom „Friedrich Wilhelm Raiffeisen“, kao najviši nivo usluge koji banka pruža za klijente koji pripadaju segmentu fizičkih lica. Pored podrške u vezi sa svakodnevnim bankarskim poslovima, osnova usluge privatnog bankarstva je investiciono savetovanje bazirano na utvrđivanju potreba klijenata u pogledu investiranja, investicionog horizonta i profila rizika klijenata.

Ponuda investicionih proizvoda se i dalje u najvećem delu oslanja na fondove kojima upravlja Raiffeisen INVEST, ali je u 2020. godini proširena sertifikatima, proizvodom koje izdaje Raiffeisen Centrobank. Sama ponuda se bazira na takozvanom „model portfoliju“ - adekvatnoj kombinaciji proizvoda koja će obezbediti usklađenost rizika ulaganja i profila rizika klijenta. Za klijente privatnog bankarstva banka je izdala i prvu metalnu karticu na našem tržištu - prestižnu Visa Infinite karticu sa mnogobrojnim benefitima prilagođenim ovom segmentu klijenata. Usluga privatnog bankarstva dobila je visoke ocene u okviru inicijalne ankete zadovoljstva klijenata, sa vrednošću Net Promoter Score (NPS) indikatora od 100%.

Kartično poslovanje

Banka nastavlja sa trendom rasta i u segmentu kartičnog poslovanja, kako u pogledu izdavanja kartica, tako i u pogledu prihvata platnih kartica. U 2020. Raiffeisen banka je ponudila metalnu Visa Infinite karticu za klijente privatnog bankarstva, po čemu je jedinstvena na domaćem tržištu. Ova prestižna kartica uključuje niz atraktivnih servisa kao što je konsijerž, investiciono savetovanje, različite vidove osiguranja, pristup aerodromskim ložama širom sveta i dr.

Konstantno se radilo i na razvoju i usavršavanju digitalnog plaćanja za korisnike Android i iOS mobilnih telefona i uređaja. Banka je ponudila je sopstveno rešenje za plaćanje putem Android mobilnih telefona pod nazivom RaiPay, ali je takođe omogućila registraciju i korišćenje platnih kartica kroz Apple Pay novčanik. Uvođenjem ovih rešenja banka je dospela u sam vrh digitalnih plaćanja na tržištu Srbije.

Banka ima u ponudi mnoge pogodnosti za korisnike kreditnih kartica, a kao jedna od najznačajnijih je "Instant Card Issuing", koja je ujedno i jedinstvena usluga na tržištu – kompletan proces odobravanja i izdavanja kreditne kartice se odvija u roku od 15 minuta, sa samo jednim dolaskom klijenta u banku. Snažan fokus na korisnike kreditnih kartica doveo je banku do 22% tržišnog učešća u pogledu plasmana po kreditnim karticama.

Broj POS terminala u prihvatnoj mreži banke beleži konstantan rast. Internet prihvatna mreža doživela je ogromnu ekspanziju sa 88% rasta u odnosu na prethodnu godinu. Takođe, banka je ponudila „Univerzalnu veb prodavnicu“, kao gotovo rešenje za trgovce koji žele da uvedu internet prodaju. U cilju popularizacije ovog vida prodaje banka je organizovala promociju, te je 50 najboljih trgovaca dobilo besplatnu implementaciju internet prodavnice, uz 12 meseci besplatnog održavanja.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva

Sektor sredstava i investicionog bankarstva značajno je doprineo ostvarenju ukupnih rezultata banke i očuvanju pozicije među liderima na tržištu u 2020. godini. Banka je tokom cele godine imala visok nivo dinarske i devizne likvidnosti kao rezultat profesionalnog upravljanja sredstvima banke.

Tržište novca, trgovanje devizama i upravljanje aktivom i pasivom banke

Narodna banka Srbije (NBS) je i u 2020. godini nastavila sa monetarnom politikom targetiranja stope inflacije. Tokom godine referentna kamatna stopa korigovana je četiri puta, sa 2,25% na 1%, kako bi se podržali privreda i stanovništvo povoljnim uslovima finansiranja, a sve u cilju ublažavanja efekata krize uzrokovane pandemijom virusa. Dodatno, NBS je donela odluku o uvođenju tri moratorijuma na dug (prva dva takozvana „opt- out“ opcija, dok je poslednji „opt- in“), što je, uz mere Vlade, omogućilo da se uspešno održi zaposlenost i likvidnost realnog sektora. Inflacija je usporila rast na nivo od 1,3% u 2020. godini u poređenju sa rastom 2019. od 1,9%. Usporavanje rasta je posledica pada ekonomije, uzrokovano smanjenjem tražnje, ali i padom cene nafte usled korekcije cene na globalnim tržištima. Posledično, inflacija je bila na nivou nižem od donjeg ranga targetiranog inflacionog koridora (3% +/- 1,5pp).

Kurs dinara prema evru je u 2020. godini bio stabilan i kretao se u rasponu od 117,54 do 117,60. Čak i u uslovima izuzetno velike zdravstvene krize, dinar je imao stabilan trend. Zahvaljujući deviznim intervencijama Narodne banke Srbije, koje su iznosile 1,45 milijardu evra (neto prodaja), sprečena je depresijacija valute u uslovima manjih priliva stranih direktnih investicija i doznaka. Ipak, prilivi koji su došli po ovom osnovu dali su pozitivan efekat: SDI su iznosile 2,2 milijarde evra u periodu januar-novembar 2020, dok su doznake u istom periodu iznosile 1,9 milijardu evra. Dalje, pojačano kreditiranje banaka u uslovima izdavanja garantnih šema od strane Vlade, imalo je pozitivan efekat na jačanje valute.

Ukupan promet na međubankarskom tržištu smanjen je sa 10,12 milijardi evra u 2019. godini na 9,11 milijardi evra u 2020. godini. NBS je u toku 2020. godine intervenisala sa 2,05 milijarde evra (od čega se 1.750 miliona evra odnosi na prodaju, a 300 miliona evra na kupovinu deviza).

Raiffeisen banka je bila među vodećim bankama u trgovanju devizama i efektivnim stranim novcem na međubankarskom deviznom tržištu. Sektor sredstava Raiffeisen banke ostvario je tržišno učešće od 16,21% u trgovanju sa korporativnim klijentima, čime je tradicionalno potvrdio jednu od liderskih pozicija na tržištu.

Narodna banka Srbije je u uslovima pandemijske krize, a u cilju podrške finansijskom sistemu, organizovala dvonedeljne i tromesečne devizne svop aukcije, kao i repo aukcije kupovine dinarskih hartija od vrednosti, te time obezbedila dodatnu deviznu i dinarsku likvidnost po povoljnijim kamatnim stopama. Takođe, ovim je Narodna banka Srbije preventivno delovala i na stabilizaciju stopa na novčanom tržištu.

Kontinuitet koji je NBS pokazala u održavanju stabilnosti kursa dinara doprineo je i većoj tražnji za dinarskim obveznicama, budući da valutni rizik nije predstavljao prepreku za strane investitore.

Odnosi sa finansijskim institucijama

Tokom 2020. godine Raiffeisen banka je nastavila da održava i dodatno unapređuje saradnju sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama, u cilju negovanja dugoročnog partnerstva čiji značaj smatra suštinskim za razvoj i uspešnost zajedničkog poslovanja.

Uz podršku Raiffeisen Bank International AG, banka je bila pouzdan partner, te holističkim pristupom odgovorila na potrebe i zahteve klijenata.

Kao rezultat saradnje sa Evropskim investicionim fondom (EIF), banka je i u 2020. godini nastavila da kroz garancijsku šemu *InnovFin*, finansiranu od strane EU, obezbeđuje značajnu podršku malim i srednjim preduzećima, proširivši ponudu u oblasti digitalizacije poslovnih procesa, covid-19 podrške, kao i podrške velikim preduzećima. Dodatno, banka je potpisala učešće u COSME i COSME Digitalization programima, kako bi nastavila uspešno da odgovara zahtevima i potrebama tržišta.

U 2020. godini banka je postala partner države Republike Srbije u sprovođenju Ugovora o garanciji za kreditiranje privrede sa ciljem ublažavanja negativnih posledica pandemije.

Brokersko-dilerski poslovi

Početak 2020. godine je obeležila jaka tražnja za državnim obveznicama kako na primarnim aukcijama, tako i na sekundarnom tržištu. Pored reotvaranja benchmark aukcija sa dospećima 30. jula 2025. i 20. avgusta 2032, država je prvi put emitovala obveznice denominovane u evrima, ročnosti 20 godina. Nakon izbijanja pandemije bolesti kovid-19, tržište je bilo suočeno sa velikim izazovima, ponajviše sa aspekta likvidnosti.

Raiffeisen banka je nastavila da nastupa kao dokazan i kredibilan partner, i u saradnji sa Raiffeisen Bank International AG, prva je u novonastalim okolnostima počela da kotira cene, i time omogućila stranim investitorima da repositioniraju svoje portfolije.

Paket pomoći privredi i građanima koji je Vlada donela u drugom kvartalu, potpomognut merama NBS u cilju povećanja likvidnosti sistema, bio je praćen održavanjem dinarskih aukcija kraćih ročnosti u iznosu od 140 milijardi dinara. Na ovim aukcijama ročnosti od jedne do tri godine, Raiffeisen banka je bila jedna od najaktivnijih lokalnih banaka. Pozitivan efekat gorepomenutih mera doveo je do stabilizovanja prinosa na tržištu koji su se na kraju godine vratili na iste ili nivoe približne onima sa početka godine.

Nakon uspešne emisije evroobveznica u junu 2019, kao i u 2020, Srbija je na međunarodnom tržištu dva puta emitovala obveznice. U maju je emitovano EUR 2 milijarde evroobveznica sa dospećem maja 2027, dok je u decembru emitovano USD 1,2 milijarde evroobveznica sa dospećem decembra 2030.

Promet na Beogradskoj berzi je bio znatno manji nego u 2019, dok su oba indeksa berze zabeležila pad, i to Belex15 za 6,62% i BelexLine za 9,31%.

Kastodi usluge

Na tržištu centralne i istočne Evrope posebna pažnja posvećuje se obezbeđenju kvaliteta usluga na nivou grupe, posebno imajući u vidu izmenjen način poslovanja tokom ove godine.

Renomirana publikacija u oblasti kastodi poslova "Global Custodian" dodelila je Raiffeisen grupi, procenjujući kvalitet ovih usluga u celom regionu, priznanje za izvrsnost u poslovanju za region centralne i istočne Evrope ("2020 Global Custodian Award for Multi-Market-Excellence in Central and Eastern Europe"). Konačna ocena kvaliteta usluga bazira se na odgovorima klijenata banaka koji su u upitniku iskazali zadovoljstvo pruženom uslugom.

Istraživanja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“ nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu izbijanja zdravstvene krize nezapamćenih razmera uzrokovane širenjem virusa kovid-19. Redovnim slanjem COVID-19 Economic Update CEE, izveštavali smo klijente o merama (finansijskim i regulativnim) koje su donosile Vlade kod nas i u regionu. Dalje, kroz izveštaje (COVID and Economic Update po zemljama, COVID-19 Compendium Global Markets, COVID-19 CEE Compendium), redovno smo izveštavali o dešavanjima na globalnim finansijskim tržištima uzrokovanim ovom krizom, kao i celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru publikacija („Short Note“ i kvartalni izveštaj i mesečni izveštaj "Ekonomski izveštaj").

Redovnim praćenjem i temeljnom analizom ključnih indikatora, promptno se izveštavalo o ključnim makroekonomskim indikatorima („Research Alert“), a zatim su se, u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modeli razvijeni za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen *FUTURE* a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda-DPF: Raiffeisen *FUTURE* i Raiffeisen *EURO FUTURE*.

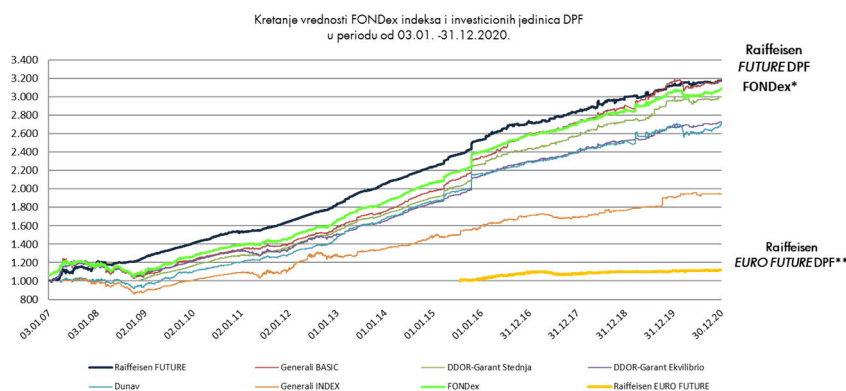
Raiffeisen *FUTURE* DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 8,61% na godišnjem nivou. U 2020. godini ostvaren je prinos od 1,73%. Vrednost investicione jedinice fonda na dan 31.12.2020. godine iznosi 3.177,06 dinara. Neto imovina fonda na dan 31.12.2020. iznosi 5,9 milijardi dinara, što predstavlja godišnji rast od 8%.

Raiffeisen *EURO FUTURE* DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u hartije od vrednosti denominovane u evrima. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u investicione instrumente denominovane u evrima, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. U 2020. godini fond je ostvario prinos od 0,61% u evrima. Ostvareni prinos od početka poslovanja fonda na dan 31.12.2020. godine iznosi 2,48% u evrima na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u hartije od vrednosti denominovane u evrima, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31.12.2020. iznosi 290 miliona dinara.

Ukupan broj članova koji štedi u oba fonda iznosi 40.664.

U 2020. godini poslovni model Društva sa fokusom na rast učešća individualnih uplata, pokazao je najveću otpornost na negativne efekte pandemije virusa kovid-19 u industriji. Ostvaren je najveći godišnji rast imovine kojom Društvo upravlja (8,5%) u odnosu na industriju (3,9%).

GRAFIKON FONDEX

Izvor podataka za vrednosti FONDEX-a i investicionih jedinica: Narodna banka Srbije www.nbs.rs

Visok kvalitet usluge članovima DPF Raiffeisen *FUTURE* i Raiffeisen *EURO FUTURE* pruža tim profesionalaca sa dugogodišnjim iskustvom u industriji. Takođe, članovima je na raspolaganju 379 profesionalaca licenciranih od strane Narodne banke Srbije u 86 filijala Raiffeisen banke širom Srbije.

Članovi mogu birati između dva fonda sa različitom investicionom politikom u pogledu valutne strukture, ili pak mogu ulagati u oba fonda istovremeno.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje je u 2020. godini, i pored velikog uticaja pandemije izazvane virusom kovid-19 na povlačenje sredstava i prinose fondova, profesionalnim upravljanjem imovinom UCITS fondova – Raiffeisen *CASH*, Raiffeisen *WORLD* i Raiffeisen *EURO CASH*, zadržalo leadersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji. Krajem 2020. godine vrednost imovine pod upravljanjem iznosila je oko 300 miliona evra, odnosno zadržano je tržišno učešće od oko 70% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih UCITS fondova u zemlji.

UCITS fond **Raiffeisen CASH - novčani fond** je ulaganjem u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite u 2020. godini ostvario dobar prinos za svoje članove – investiciona jedinica fonda je, zaključno sa 31.12.2020. godine, porasla oko 1,30% (u dinarima), a neto imovina fonda je i pored značajnih povlačenja sredstava tokom prvog i drugog kvartala, na kraju godine iznosila skoro 140 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti, odnosno ostala je na prošlogodišnjem nivou.

UCITS fond **Raiffeisen EURO CASH - novčani fond** je ulaganjem u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka **denominovane u evrima**, profesionalnim upravljanjem za svoje članove obezbedio likvidnost na najvišem mogućem nivou, te ostvarenje stabilnog prinosa u evrima - investiciona jedinica fonda je u 2020. godini porasla 0,63% (u evrima), a neto imovina fonda je porasla 24,5%, i na kraju 2020. godine iznosila približno 153 miliona evra, dok se ovaj fond pozicionirao kao najveći UCITS fond u zemlji.

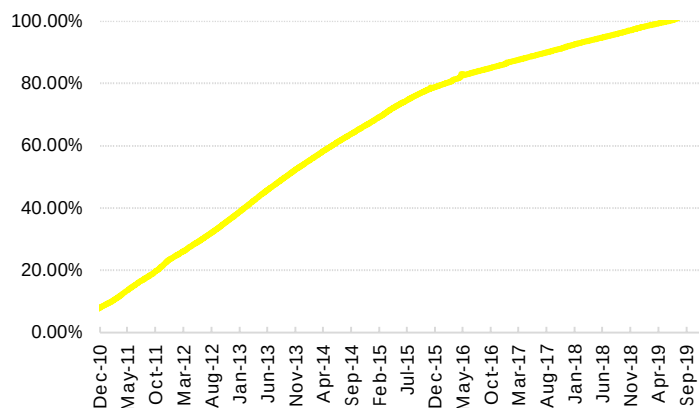
UCITS fond **Raiffeisen WORLD** organizovan je avgusta 2010. godine kao fond akcija, ali je u septembru 2015. godine promenjena vrsta fonda u **balansirani fond**, sa strategijom ulaganja u različite klase imovine, odnosno „multi-asset“ strategijom investiranja većinom u akcije i obveznice razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, a u cilju ostvarivanja **pozitivnog prinosa u dugom roku**, ali i uz prihvatanje **umerenog rizika**. Prinos ovog UCITS fonda je tokom 2020. godine bio pod snažnim uticajem negativnih makroekonomskih kretanja, posebno na tržištu kapitala i ekonomske krize izazvane pandemijom, tako da je fond u 2020, i pored značajnih negativnih kretanja tokom godine, profesionalnim upravljanjem uspeo da se krajem godine u velikoj meri oporavi od gubitaka i ostvari godišnji prinos od -1,3% (u evrima). Međutim, imajući u vidu preporučeni dugoročni period investiranja, ostvaren je pozitivan efektivni godišnji prinos od 1,75% (u evrima) u prethodnih pet godina. Vrednost neto imovine fonda je na kraju 2020. godine iznosila približno 11 miliona evra.

Tokom 2020. godine je počela primena Zakona o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom, odnosno Društva za upravljanje su uskladila poslovanje i fondove sa EU regulativom, čime su stvoreni još bolji uslovi za dalji razvoj ovog tržišta, privlačenje učesnika i organizovanje investicionih fondova. Na tržištu investicionih fondova u zemlji došlo je da porasta visine neto imovine UCITS fondova od 17%, tako da je na kraju 2020. godine iznosila skoro 440 miliona evra.

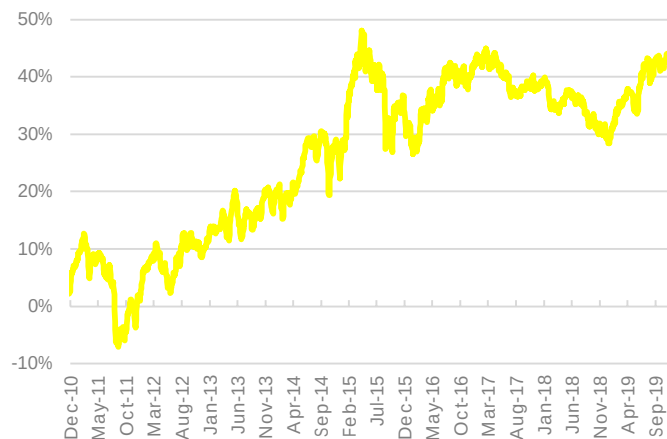
Raiffeisen INVEST planira da i u 2021. godini nastavi sa investicionim aktivnostima kako bi, odgovornim i profesionalnim upravljanjem, klijentima Raiffeisen banke omogućio da kroz ulaganje u investicione fondove ostvare odgovarajući prinos u skladu sa investicionim ciljevima, zavisno od stepena rizika koji su spremni da prihvate i vremenskog horizonta investiranja.

Grafikon

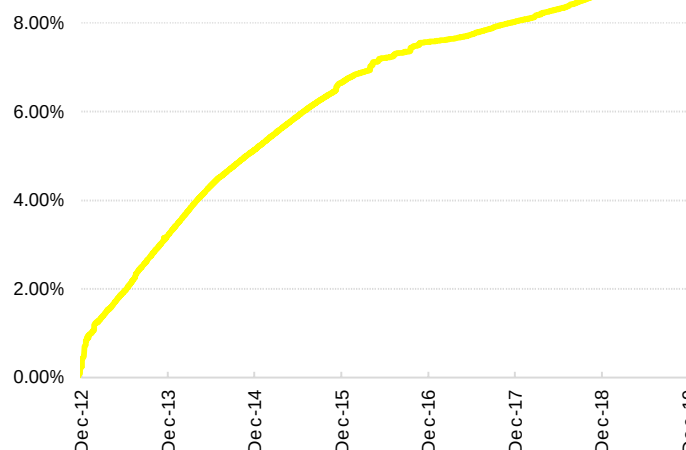
Kretanje prinosa fondova Raiffeisen *CASH*, Raiffeisen *WORLD* i Raiffeisen *EURO CASH* (iz mesečnih izveštaja na 31.12.2020)

Grafikon 12: Performanse fonda - % promena cena investicione jedinice, Raiffeisen CASH

Grafikon 13: Performanse fonda - % promena cena investicione jedinice, Raiffeisen WORLD

Grafikon 14: Performanse fonda - % promena cena investicione jedinice, Raiffeisen EURO CASH

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd – pregled ključnih aktivnosti

Lizing industrija je u 2020. godini zabeležila pad plasmana usled uticaja pandemije korona virusa na globalnom ekonomskom nivou.

Raiffeisen Leasing pokazao je i tokom 2020. godine jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima, koja se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilera, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija.

Raiffeisen Leasing je klijentima tokom 2020. godine ponudio mogućnost korišćenja olakšica u otplati obaveza – moratorijum, a u skladu sa odlukama Narodne banke Srbije.

Prateći zahteve tržišta, Raiffeisen Leasing je i tokom 2020. godine pre svega bio usmeren na finansiranje vozila. Ukupna vrednost novih plasmana na kraju godine iznosila je 47,74 miliona evra.

Napori su i tokom 2020. godine bili usmereni ka daljem unapređenju procedura i organizacije u segmentu upravljanja rizicima. Kroz profesionalno upravljanje rizicima obezbeđen je stabilan i održiv rast portfolija, koji je dostigao nivo od 115 miliona evra. Takođe, posebna pažnja posvećena je konstantnom unapređenju procesa, sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova.

Očuvanje jedne od vodećih pozicija na tržištu, postizanje optimalnog balansa između rasta obima poslovanja i održavanja troškova rizika i profitabilnosti na adekvatnom nivou, jačanje saradnje sa postojećim klijentima, dilerima i osiguravajućim kućama, te stalno unapređenje i kreiranje proizvoda u skladu sa visokim standardima, predstavljaju ključne ciljeve koje je Raiffeisen Leasing odredio za 2021. godinu.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

Konsolidovani bilans uspeha za 2020. godinu

U nastavku su prikazane ključne pozicije konsolidovanog bilansa stanja i konsolidovanog bilansa uspeha, koje su od ključnog značaja za razumevanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe.

U hiljadama RSD	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata	6, 3(b)	10.217.367	10.568.447
Rashodi kamata	6, 3(b)	(298.921)	(233.820)
Neto prihod po osnovu kamata		9.918.446	10.334.627
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c)	6.056.946	6.420.362
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c)	(1.811.749)	(1.816.617)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		4.245.197	4.603.745
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	121.653	135.649
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	463.499	147.187
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	(378.186)	(42.402)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a)	2.646.137	2.272.738
Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(1.749.869)	(342.776)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	74.434	(306.892)
Ostali poslovni prihodi	10	50.356	145.340
Ukupan neto poslovni prihod		15.391.667	16.947.216
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(3.388.901)	(3.490.882)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(1.226.217)	(1.128.305)
Ostali prihodi	12.1	256.510	204.457
Ostali rashodi	12.2	(4.699.476)	(5.419.611)
Dobitak pre oporezivanja		6.333.583	7.112.875
Porez na dobitak	13, 3(i)	(866.945)	(900.439)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	172.492	(18.929)
Dobitak nakon oporezivanja		5.639.130	6.193.507
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		5.639.130	6.193.507
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		-	-

Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembar 2020. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	86.432.095	69.905.262
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	51.496	21.442
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	70.342.791	54.502.443
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	20.846.672	8.679.161
Kredit i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	200.362.155	184.786.356
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	13.211	152.072
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	21, 3(p)	856.227	753.804
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	6.161.485	6.249.125
Tekuća poreska sredstva	3(i)	3.474	28.834
Odložena poreska sredstva	22, 3(i)	455.115	318.264
Ostala sredstva	23	1.003.945	896.601
Ukupno aktiva		386.528.803	326.293.501
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	2.014	18.516
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24, 3(s)	13.285.110	11.388.728
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25, 3(s)	303.752.087	251.813.778
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	498.508	234.945
Rezervisanja	26, 3(t)	2.272.312	1.894.165
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	28.452	-
Ostale obaveze	27	2.943.372	3.037.516
Ukupno obaveze		322.781.855	268.387.648
Akcijski kapital	28, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	28, 3(v)	12.434.064	6.794.942
Rezerve	28, 3(v)	23.846.726	23.644.753
Ukupno kapital		63.746.948	57.905.853
Ukupno pasiva		386.528.803	326.293.501

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	146.276	310.325
Banke		
- domaće	7.656	21.445
- strane	253	50.925
Privreda	3.153.311	2.769.615
Javni sektor	1.910	13
Stanovništvo	5.353.928	5.561.881
Hartije od vrednosti	1.515.762	1.806.288
Strana lica	37.702	47.955
	<u>10.217.367</u>	<u>10.568.447</u>
Rashodi od kamata		
Banke	<u>(183.720)</u>	<u>(96.971)</u>
- domaće	(20.010)	(4.827)
- strane	(163.710)	(92.144)
Privreda	(44.290)	(59.058)
Javni sektor	(6.072)	(15.660)
Stanovništvo	(23.847)	(23.861)
Hartije od vrednosti	(4.771)	-
Strana lica	<u>(36.221)</u>	<u>(38.270)</u>
	<u>(298.921)</u>	<u>(233.820)</u>
Neto prihod po osnovu kamata	<u>9.918.446</u>	<u>10.334.627</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Neto prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	204.441	305.490
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanja tekućih računa	2.434.318	2.521.432
Naknade po osnovu platnog prometa	860.904	896.527
Naknade po osnovu garancija	383.266	368.341
Naknade od upalte penzionih diorinosa i po osnovu upravljanja fondovima	368.128	347.823
Naknade za nostro i loro doznake	497.318	528.370
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (okvirne linije) i prevremenu otplatu	129.461	182.144
Naknada od učešća u prodaju na POS terminalima	378.259	299.110
Naknade za troškove opomena	56.303	88.719
Naknade za gotovinske uplate/isplate	35.880	54.453
Naknade za usluge trgovanja hartijama od vrednosti	50.572	47.770
Naknade za Kreditni biro	44.290	71.123
Ostale naknade i provizije	613.806	709.060
	<u>6.056.946</u>	<u>6.420.362</u>
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(257.847)	(237.510)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.076.196)	(1.027.259)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(121.473)	(165.581)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(96.001)	(96.586)
Naknade za Kreditni biro	(81.865)	(102.688)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(85.284)	(61.893)
Ostale naknade i provizije	(93.083)	(125.100)
	<u>(1.811.749)</u>	<u>(1.816.617)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>4.245.197</u>	<u>4.603.745</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	6.450.226	6.345.213
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.388.204	778.424
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	12.446	3.359
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	587.912	819.765
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	617
	8.438.788	7.947.378
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(8.251.753)	(6.921.711)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.597.814)	(952.401)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(22.896)	(23.255)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(23.006)	(390.644)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(293.188)	(2.143)
	(10.188.657)	(8.290.154)
Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(1.749.869)	(342.776)

Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	74.434	75.736
Neto efekti konverzije stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima	-	(382.628)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	74.434	(306.892)

Neto gubitak 2019. godine od RSD 382.628 hiljada se odnosi na efekte prestanka priznavanja stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima, koji su konvertovani u kredite indeksirane u eurima u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima, koji je stupio na snagu u aprilu 2019. godine. Banka je konvertovala ukupno 1.359 partija kredita, od čega:

- 1.286 partija iskazano u bilansu stanja, po kojima je ukupna izloženost Banke pre konverzije iznosila EUR 41,38 miliona; i
- 73 otpisanih partija kredita, sa ukupnom izloženošću Banke pre konverzije u iznosu od EUR 2,80 miliona.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Konverzija je izvršena za 88% ukupnog portfolija stambenih kredita Banke indeksiranih u švajcarskim francima, pri čemu je konverzija izvršena za 96% bilansnih potraživanja i 41% vanbilansnih potraživanja.

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	5.405	5.606
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	5.712	38.920
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom. potraživanja	5.857	75.368
Ostali poslovni prihodi	33.382	25.446
Ukupno	50.356	145.340

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Troškovi zarada	2.467.946	2.483.909
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	906.839	901.488
Rashodi rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	253.717	268.473
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(299.738)	(196.020)
Ostali lični rashodi	60.137	33.032
Ukupno	3.388.901	3.490.882

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Troškovi zakupnine	78.397	98.563
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	576.620	578.551
Troškovi reklame i propagande	179.557	242.903
Troškovi održavanja stalnih sredstava	630.411	638.165
Ostali nematerijalni troškovi	687.701	795.108
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	17.995	38.480
Troškovi kancelarijskog materijala	60.970	99.023
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	327.900	334.148
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	154.406	148.360
Troškovi čuvanja imovine	122.318	139.420
Ostali materijalni troškovi i usluge	125.508	108.597
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	6.617	48.116
Troškovi PTT usluga	20.987	23.206
Troškovi ostalog materijala	164.155	161.263
Troškovi premija osiguranja	838.846	1.219.087
Troškovi poreza	75.403	68.014
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	17.176	16.338
Troškovi reprezentacije	11.093	37.195
Troškovi članarina	6.317	10.587
Rashodi po osnovu prodaje materij. vrednosti stecenih napaltnom potraživanja	-	72.378
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	306.591	344.841
Ostalo	290.508	197.268
Ukupno	4.699.476	5.419.611

Od ukupnog iznosa rezervisanja za obaveze od RSD 306.591 hiljada, iznos od 263.262 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove.

Porez na dobitak se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Porez na dobitak	866.945	900.439
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(172.492)	18.929
Ukupno	694.453	919.368

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	17.883.281	20.408.929
Blagajna	4.829.416	4.673.179
Depoziti viškova novčanih sredstava	15.230.000	6.080.000
	<u>37.942.697</u>	<u>31.162.108</u>
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	29.647.929	21.565.952
Blagajna	18.841.414	17.177.204
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	63	2
	<u>48.489.406</u>	<u>38.743.158</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(8)</u>	<u>(4)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>86.432.095</u>	<u>69.905.262</u>

Promene na ispravkama vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti</u>		
Stanje na dan 1. januar	<u>4</u>	<u>8</u>
Rashod	687	9
Ukidanje	(683)	(13)
Kursna razlika	<u>-</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>8</u>	<u>4</u>

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Obveznice stranih finansijskih institucija	27.615.381	16.356.547
Obveznice drugih banaka -EBRD	498.052	498.498
Obveznice -Ministarstva finansija RS	41.452.459	36.867.650
Obveznice -Ministarstva finansija RS, konverzija kredita iz CHF u EUR	786.549	786.549
Minus: Ispravka vrednosti	(9.650)	(6.801)
Stanje na dan 31. decembar	<u>70.342.791</u>	<u>54.502.443</u>

Promene na isprawkama vrednosti hartija od vrednostisu prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1, januar	6.801	16.933
Rashod	29.660	20.967
Ukidanje	(26.653)	(31.095)
Kursna razlika	(158)	(4)
	<u>9.650</u>	<u>6.801</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1, januar	0	605
Rashod	-	9
Ukidanje	-	(614)
Kursna razlika	-	-
	<u>0</u>	<u>0</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>9.650</u>	<u>6.801</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	1.860.425	206.786
Devizni računi ostalih banaka	752.809	1.792.221
Čekovi u stranoj valuti	-	12
Kredit po repo transakcijama	15.000.000	5.470.690
Kredit za likvidnosot i obrtna sredstva	115.000	-
Overnight u stranoj valuti	-	500.000
Ostali kredit i plasmani	25.339	63.821
Ostali kredit i plasmani-po fer vrednosti	749.487	637.882
Depoziti u stranoj valuti	2.344.165	7.752
	<u>20.847.225</u>	<u>8.679.164</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(533)</u>	<u>(3)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>20.846.672</u>	<u>8.679.161</u>

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S1</u>		
Stanje na dan 1. januar	3	146
Rashod	1.077	-
Ukidanje	(527)	(143)
Kursna razlika	-	-
Stanje na dan 31. decembar	<u>553</u>	<u>3</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Kredit i potraživanja od komitenata obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Bruto 2020</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>Neto 2020</u>	<u>31.12.2019.</u>
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	4.116	-	4.116	7.120
Kredit po transakcionim računima	43.091.393	230.346	2.861.047	4.288.075
Potrošački krediti	276.521	20.747	255.774	242.678
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	62.819.150	1.273.077	61.546.073	51.100.557
Kredit za obrtna sredstva-po fer vrednosti	896		896	18.535
Investicioni krediti	29.634.841	707.794	28.927.047	29.367.785
Stambeni krediti	26.929.794	786.879	26.142.915	23.793.857
Gotovinski krediti	30.760.619	1.761.506	28.999.113	29.941.609
Ostali krediti i kreditne kartice	31.530.283	1.558.175	29.972.108	29.198.336
Kredit po osnovu finansijskog lizinga	13.831.028	383.123	13.064.782	13.541.577
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	341.576	37	341.539	477.467
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	96.963	60	96.903	133.151
Ostali plasmani i eskont menica	31.665	7.963	23.702	64.471
Kredit za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	7.778.247	37.336	7.740.911	7.887.210
Dati depoziti	2.107	1	2.106	2.107
	207.129.199	6.767.044	200.362.155	190.064.571
Minus: Ispravka vrednosti	(6.767.044)	-	-	(5.278.215)
Stanje na dan 31. decembar	200.362.155			184.786.356

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od komitenata su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1, januar	4.102.537	5.563.480
Rashod	3.008.513	3.668.407
Ukidanje	(2.595.092)	(3.216.828)
Otpis	(377.608)	(1.691.361)
Kursna razlika	(317)	(9.811)
Unwinding	74.528	37.425
Ostalo	(48)	(248.775)
	<u>4.212.513</u>	<u>4.102.537</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1, januar	740.642	646.030
Rashod	1.295.276	1.436.285
Ukidanje	(1.469.789)	(1.335.098)
Kursna razlika	(129)	(1.161)
	<u>566.000</u>	<u>740.642</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1, januar	435.036	517.008
Rashod	3.887.592	1.742.407
Ukidanje	(2.333.848)	(1.701.819)
Efekti konverzija kredita iz CHF u EUR	-	(122.133)
Kursna razlika	(249)	(412)
	<u>1.998.531</u>	<u>435.036</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>6.767.044</u>	<u>5.278.215</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
Stanje na dan 31. decembar	137	137

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Zemljište i građevinski objekti	3.265.489	3.337.281
Oprema	1.643.019	1.505.363
Oprema uzeta u lizing	1.252.977	1.406.481
Stanje na dan 31. decembar	6.161.485	6.249.125

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Patenti i licence	856.227	753.804
Stanje na dan 31. decembar	856.227	753.804

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	75.572	103.387
Potraživanja po osnovu prodaje	63.056	113.793
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	146.141	27.142
Potraživanja od zaposlenih	4.965	4.514
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	31.599	20.056
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	188.159	145.494
Prolazni i privremeni računi	142.558	15.008
Potraživanja u obračunu	11.410	12
Razgraničeni rashodi kamata	11	181.165
Unapred placeni troškovi	194.759	275.512
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	244.080	20.892
Sredstva stečena naplatom potraživanja	19.130	2.017
Inventar u upotrebi	2.017	101.879
	<u>1.123.457</u>	<u>1.010.871</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(119.512)</u>	<u>(114.270)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.003.945</u>	<u>896.601</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Promene na ispravkama vrednosti ostalih sredstava su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	100.220	119.583
Rashod	15.844	34.678
Ukidanje	(8.949)	(52.331)
Otpis	(66)	(1.653)
Kursne razlike	-	(57)
Ukupno	107.049	100.220
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	2.144	2.075
Rashod	217	243
Ukidanje	(198)	(250)
Kursna razlika	(5)	76
Ukupno	2.158	2.144
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	11.906	21.822
Rashod	12.887	18.706
Ukidanje	(14.487)	(28.611)
Kursna razlika	-	(11)
Ukupno	10.305	11.906
Stanje na dan 31. decembar	119.512	114.270

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.		2019.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka, Neznalog junaka br.47 – poslovno-stambeni prostor	274,52	5.890	274,52	5.890
Novi Sad, Jovana Dučića 35 objekat za fizičku kulturu i teniski tereni	541,00	13.240	613,00	15.002
Stanje na dan 31. decembar	815,52	19.130	887,52	20.892
Minus: Ispravka vrednosti		(76)		(76)
Ukupno		19.054		20.816

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj banci obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.			2019.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionim depozita	1.160.121	959.367	2.119.488	1.058.453	401.275	1.459.728
Obaveze po namenskim depoz.	10.000	-	10.000	10.000	131.580	141.580
Obaveze po ostalim depozitima	4.839.	31.295	36.134	3.978	13.612	17.590
Obaveze po overnight-a depozitima	-	2.527.974	2.527.974	-	1.895.921	1.895.921
Obaveze po osnovu kredita	-	8.576.527	8.576.527	-	7.867.765	7.867.765
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	41	14.946	14.987	166	5.978	6.144
Stanje na dan 31. decembar	1.175.001	12.110.109	13.285.110	1.072.597	10.316.131	11.388.728

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2020.		2019.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	11.200	1.316.898	14.600	1.716.855
EIB*	9.832	1.155.999	17.970	2.113.156
Raiffeisen Sofija	23.500	2.763.135	-	-
Raiffeisen banka Budimpesta	12.000	1.410.962	25.000	2.939.820
KFW bank	15.000	1.763.703	5.000	587.964
EFSE	1.460	171.709	4.410	518.258
	72.892	8.582.406	66.980	7.876.053
Unapred placeni troškovi odobrenja kredita		(5.859)		(8.288)
Stanje na dan 31. decembar		8.576.527		7.867.765

EFSE krediti su sa rokom otplate do 8 godina. Kamata stopa se utvrđuje na nivou 6-mesečnog Euribor-a plus margina od 3,05. Krediti se vraćaju u jednakim polugodišnjim tranšama.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Dugorocni krediti odobreni Raiffeisen Lizingu odobreni su sa rokom otplate od 1 do 5 godina uz margine od 0% do 1% na godisnjem nivou.

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2020.			2019.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	98.260.291	164.149.088	262.409.379	72.341.070	137.137.230	209.478.300
Obaveze po osnovu štednih depozita	260.110	28.356.727	28.616.837	277.220	27.482.442	27.759.662
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	67.712	915.366	983.078	69.845	794.603	864.448
Obaveze po osnovu namenskih depozita	527.148	4.484.612	5.011.760	506.754	4.883.118	5.389.872
Obaveze po osnovu ostalih depozita	719.035	223.797	942.832	326.878	363.216	690.094
Obaveze po osnovu overnight-a	-	-	-	5.946	700.716	706.662
Obaveze po osnovu kredita	-	4.991.071	4.991.071	-	6.303.349	6.303.349
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	10.617	786.513	797.130	21.469	599.922	621.391
Stanje na dan 31. decembar	99.844.913	203.907.174	303.752.087	73.549.182	178.264.596	251.813.778

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 4.991.071 hiljada (2019: 6.303.349 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu:

- APEX krediti sa rokom dospeća do 12 godina. Kamatna stopa se utvrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0,27% do 1,38%. Krediti se vraćaju u jednakim polugodišnjim i tromesečnim tranšama.
- Fond revolving kredita sa rokom dospeća do 5 godina. Kamatna stopa se utvrđuje na nivou tromesečnog LIBOR-a plus margina 0,75%. Krediti se vraćaju u jednakim tromesečnim tranšama.

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa u 2020. godini navelo nije placala kamatu, ali je opciono nudila usluge Raiffeise Invest Cash fonda, gde su se prosečno ostvareni prinosi na dinarske depozite kretali oko 1,31%, i za devizne depozite EUR 0.63%

U 2020. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH, gde su ostvareni prinosi bili oko 1,3% u dinarima, odnosno oko -0,6% u eurima.

Na devizna sredstva stanovništva, položena na devizne tekuće račune, Grupa nije obračunavala i isplaćivala kamatu, osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, u iznosu od 0.1% na godisnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju, Grupa nije obračunavala kamatu i isplaćivala kamatu, osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, u iznosu od 0.1% na godisnjem nivou.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Na dinarske i devizne depozite, položene na oročene račune otvorene pre 2016. godine, sa mogućnošću više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0,11% kada se radilo o depozitu u valuti EUR, odnosno 0,01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	277.777	275.148
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	77.806	77.628
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus, godišnji odmori)	186.418	236.960
	<u>542.001</u>	<u>589.736</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	868.047	658.872
Rezervisanja za sudske sporove	797.858	558.259
Ostala rezervisanja za obaveze	<u>64.406</u>	<u>87.298</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>2.272.312</u>	<u>1.894.165</u>

Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	589.736	520.626
Nova rezervisanja	253.716	268.473
Ukidanje rezervisanja	(299.725)	(196.020)
Isplate	<u>(1.726)</u>	<u>(3.343)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>542.001</u>	<u>589.736</u>

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	658.872	477.730
Nova rezervisanja	1.597.644	952.401
Ukidanje rezervisanja	(1.388.204)	(778.424)
Kursne razlike	<u>(265)</u>	<u>7.165</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>868.047</u>	<u>658.872</u>

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu

Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	558.259	639.087
Nova rezervisanja	263.262	275.306
Ukidanje rezervisanja	(6.613)	(13.281)
Korišćenje rezervisanja	<u>(17.050)</u>	<u>(342.853)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>797.858</u>	<u>558.259</u>

Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Stanje na dan 1. januar	87.298	18.375
Nova rezervisanja	43.329	69.535
Ukidanje rezervisanja	(12)	(21)
Korišćenje rezervisanja	<u>(66.209)</u>	<u>(591)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>64.406</u>	<u>87.298</u>

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Obaveze za naknadu	62.144	12.557
Obaveze prema dobavljačima	253.014	325.631
Obaveze po osnovu primljenih avansa	237.635	243.396
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	1.280.634	1.420.710
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	49.990	47.146
Obaveze u obračunu	119.290	22.265
Prolazni i privremeni računi	448.237	476.871
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	3.355	10.497
Obaveze za porez na dodatu vrednost	49.865	48.892
Obaveze za druge poreze i doprinose	14.809	10.278
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	144.233	123.941
Razgraničeni prihodi kamate	110.693	129.658
Razgraničeni prihodi od naknada	168.994	164.782
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>474</u>	<u>892</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>2.943.372</u>	<u>3.037.516</u>

Kapital Grupe se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	23.353.465	23.353.465
Pozitivni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	574.221	360.370
Hedžing rezerva	(80.960)	(69.082)
Dobitak tekuće godine	5.639.130	6.193.507
Dobitak prethodnih godina	6.794.934	601.435
Stanje na dan 31. decembar	63.746.948	57.905.853

Raiffeisen See Region Holding GMBH. Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

U 2020. nije isplaćena dividenda akcionarima u skladu sa potpisanim Sporazum radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i prevenciji rizika prouzrokovanih pandemijom zarazne bolesti Covid-19 sa Narodnom bankom Srbije, Ministarstvom finansijama i svim bankama koje posluju na teritoriji Republike Srbije, a koji između ostalog obavezuje Banku, kao i sve banke koje posluju na teritoriji Republike Srbije, da ne raspodeljuju dobitak isplatom dividende akcionarima do prestanka svih vanrednih mera uvedenih zbog pandemije zarazne bolesti Covid-19.

U 2019. godini, Odlukom Skupštine od 25. aprila 2019. godine akcionarima je po osnovu dobiti realizovane u 2018. godini isplaćena dividenda u iznosu od RSD 6.628.209 hiljada.

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Krajem 2020. godine u Službenom glasniku broj 150/2020 Narodna Banka Srbije donela je Odluku o pripremljenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 (u daljem tekstu: Odluka) kojom se propisuju mere i aktivnosti u cilju omogućavanja olakšica dužnicima u otplati obaveza. Pod obavezama se podrazumevaju obaveze dužnika po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda. Odluka obavezuje banke da omoguće reprogram i refinansiranje obaveza na zahtev klijenta ukoliko ispunjavaju definisane kriterijume :

- dužnik nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema banci, odnosno može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza usled pandemije COVID-19;
- dužnik na dan 29.02.2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, nije bio u statusu neizmirenja obaveza u toj banci, u smislu odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke;
- na dan 29.02.2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, ni jedno potraživanje od tog dužnika po osnovu obaveza nije bilo klasifikovano kao problematičan kredit u banci.

Posebne dodatne uslove definisane Odlukom, dužnik mora ispuniti u zavisnosti da li je u pitanju fizičko ili pravno lice, kako bi steklo uslove za dobijanje grejs perioda u trajanju od šest meseci, u toku kojeg banka ne naplaćuje obaveze po osnovu glavnice, pri čemu u tom periodu banka obračunava ugovorenu kamatu koju pripisuje glavnici na kraju grejs perioda. Banke se Odlukom obavezuju da se rok otplate kredita produžava na način da iznos anuiteta po isteku grejs perioda, a do kraja novog roka otplate kredita ne bude veći u odnosu na taj iznos u periodu pre primene olakšica.

Po osnovu ove Odluke, Banka je u toku 2021. godine, godine primila ukupno 4.215 zahteva, od čega je 826 zahteva realizovano (801 fizičkih lica i 25 pravnih lica). Ukupan broj realizovanih kreditnih partija do dana sastavljanja napomena iznosio je 1.164.

Nakon datuma izveštajnog perioda nije bilo drugih događaja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje Banke sa stanjem na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine.

Planirani budući razvoj

Vizija Grupe je da postanemo (do 2025. godine) najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge.

Misija Grupe je definisana na sledeći način: Transformišemo kontinuirane inovacije u superiorno korisničko iskustvo.

Grupa u srednjoročnom periodu ne planira promenu poslovnog modela, tj. ostaće i dalje fokusirana na poslovne segmente i proizvode koji su i sada u fokusu strategije.

Nastavak digitalizacije je duboko ukorenjena kako u kratkoročnu tako i u dugoročnu strategiju Grupe. Glavni stožeri su i dalje ekspanzija self-services kapaciteta na svim digitalnim kanalima (uključujući elektronsko i mobilno bankarstvo, e-wallet i pametne bankomate) i omogućavanje korišćenja end-to-end procesa za klijente koji odluče da proizvode Grupe kupuju u potpunosti online. Vodeći principi, koji stoje iza svih navedenih unapređenja, su i dalje poboljšanje korisničkog iskustva, pogodnosti korišćenja bankarskih proizvoda i usluga i dodatno povećanje efikasnosti korišćenja, koje često omogućavaju uštede za korisnike. Pored front-end unapređenja, Grupa planira da uloži dodatne resurse u dalju automatizaciju back-end procesa, što će smanjiti potrebu za manuelnim operacijama u srednjem roku. Sva pomenuta unapređenja imaju u prvom planu aspekt sigurnosti i zaštite korisnika, kao i strogo pridržavanje seta zakona koji podržavaju digitalizaciju, kao npr. video identifikacija korisnika usluga, instant plaćanja zasnovana na korišćenju QR koda, prebacivanje računa iz banke u banku, Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kao i zakonska i podzakonska akta koja regulišu elektronski potpis. U cilju izgradnje strategije koja treba da se suoči sa izazovima kao što su nagle promene ponašanja korisnika usluga i ulazak novih učesnika na finansijsko tržište, Grupa koristi globalna saznanja i istraživanja Raiffeisen Bank International (RBI) i usklađena je sa strategijom RBI Grupe u oblasti digitalizacije. U fokusu RBI strategije digitalizacije su i sledeće oblasti: digitalna prodaja i prodaja na daljinu treba da nadmaše prodaju proizvoda i usluga u filijalama; jednostavan pristup izvorima finansiranja za postojeće klijente; ubrzanje prihvatanja digitalizacije u filijalama; data-driven upravljanje klijentima; digitalna akvizicija klijenata.

U prošloj godini, Grupa je uspešno uvela novi proizvod iKeš, koji predstavlja prvi gotovinski kredit na tržištu za postojeće i nove korisnike koji se odobravaju u potpunosti online u roku od 30 minuta, korišćenjem video tehnologija i tehnologija na daljinu, kao i naprednog elektronskog potpisa. Navedeni proces objedinjuje i otvaranje tekućeg računa i kreiranje kredencijala za brzo korišćenje elektronskog i mobilnog bankarstva. Štaviše, podobnim postojećim klijentima Grupe je omogućeno da putem mobilnog i internet bankarstva dobiju kredit za 7 minuta kroz proces koji obuhvata samo 5 koraka. Uz pomoć pomenutog seta proizvoda, digitalno iniciranih putem web-sajta Grupe, Grupa je uspela da ostvari učešće od 18% digitalno iniciranih ili u potpunosti digitalno realizovanih gotovinskih kredita u ukupnoj realizovanim gotovinskim kreditima.

Tokom 2020. godine, Grupa planira da nastavi da investira u dizajn i unapređenje alternativnih kreditnih proizvoda kao što su e-commerce krediti, korišćenjem znanja stečenog kroz unapređenje iKes-a, u potpunosti online gotovinskih kredita, sa ciljem da dodatno podstakne digitalnu akviziciju klijenata i ojača pozicije na rastućem e-commerce tržištu. Slično kao u segmentu poslovanja sa stanovništvom, i segmentu preduzetnika će biti ponuđeno online korišćenje kreditnih usluga. Sličan pristup koji je korišćen za gotovinske kredite će biti korišćen i za digitalnu prodaju kreditnih kartica postojećim klijentima. U cilju jednostavnijeg i češćeg korišćenja digitalnog bankarstva Grupa će uvesti biometrijsko logovanje i plaćanje, kao i push-notifikacije kao alternativu SMS notifikacijama. Takođe, nastavićemo sa automatizacijom i digitalizacijom transakcionih i ostalih usluga kroz nove funkcionalnosti, kao što su plaćanje računa na klik, plaćanja u stranoj valuti i self-servece za lične podatake i kartice.

U periodu 2021. - 2022. godine, biće razvijene još naprednije digitalne funkcionalnosti. Kako bi se omogućila lakša i efikasnija digitalna prodaja gotovinskih kredita novim klijentima, nova automatska provera prihoda će biti razmatrana, oslanjajući se na otvoreno bankarstvo ili koristeći druge raspoložive mogućnosti, što će omogućiti refinansiranje kredita u drugim bankama. Nakon finalizacije rešenja za gotovinske kredite, kreditne kartice i dozvoljena prekoračenja po tekućem računu će takođe biti potpuno automatizovane i digitalizovane. Očekuje se da će digitalno tržište omogućiti one-stop-shop bankarskih i nebankarskih proizvoda u cilju porasta digitalne prodaje, prvo za ključne bankarske proizvode, a zatim i za komplementarne proizvode. Kao lider na tržištu u korišćenju chatbot-a i veštačke inteligencije, težimo da budemo prva banka koja će omogućiti bankarstvo zasnovano na glasovnoj identifikaciji korisnika usluga, korišćenjem glasovnih i chatbot kapaciteta REA-e. Personalizovane savetodavne usluge će nam omogućiti da stvorimo jedinstveno korisničko iskustvo uz pomoć alata koji olakšavaju upravljanje novcem i finansijsko zdravlje kroz automatsku kategorizaciju transakcija, budžetiranje, savete i upozorenja. Kako bi ostala konkurentna u eri digitalizacije i atraktivna novim digitalnim generacijama, Grupa planira da ponudi digitalno otvaranje tekućeg računa za 15 minuta, pored standard i premijum paketa+ a, sa korisnim dodatnim beneficijama. U zavisnosti od regulatornog okvira i raspoložive infrastrukture drugih banaka, automatska promena računa iz banke u banku će osnažiti i podstaći postojeće klijente, koji nisu primarni klijenti, da menjaju svoju primarnu banku uz pomoć tehnologija na daljinu.

Pored digitalizacije, jedan od najznačajnijih strateških ciljeva Grupe, koji će znatno doprineti povećanju operativne efikasnosti poslovnih procesa u Banci, je dalja transformacija poslovne mreže. Transformacija poslovne mreže, između ostalog, podrazumeva uvođenje multifunkcionalnih self-service mašina, na kojima klijenti mogu samostalno da obavljaju značajan broj poslovnih transakcija koje trenutno rade zaposleni u ekspoziturama, u cilju uvođenja „paperless“ koncepta u poslovnom mreži. Pored unapređenja procesa, transformacija poslovne mreže će svakako doprineti i efikasnijoj kontroli troškova.

U procesu transformacije Grupe u adaptivnu organizaciju, sprovedene su ili se planiraju sledeće aktivnosti:

- Uspostavljanje agilne organizacije u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz formiranje dva adaptivna tribe-a:
 - PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
 - SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking);
- RBI HO Agile Coach je dodeljen kao podrška u procesu implementacije agilne prakse i metoda;
- Process of ramping up of development teams:
 - NFI Innova progremeri i opredeljeni RBRS-NFI razvojni tim su locirani zajedno sa internim resursima (poslovnim i IT);
 - Jačanje in-house mobile development capabilities je u procesu;
 - IT akademija i struktuirani pristup za onboarding proces je u planu.

Ulaganja u finansijske instrumente

Raiffeisen banka je tokom poslovne 2020. godini trgovala sledećim finansijskim instrumentima:

- Obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije;
- Obveznice koje je izdala država US;
- Obveznice nadnacionalnih finansijskih institucija u stranoj valuti na međunarodnom bankarskom tržištu (IFC, EBRD i KfW);
- Reverzne repo operacije Narodne Banke Srbije;
- Fx valutni SWAP instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Fx spot i Fx forward instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Kratkoročni depoziti do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Cilj investiranja u dužničke hartije je plasiranje raspoloživog viška likvidnosti i kreiranje pozitivnog uticaja na profitabilnost Banke sa presudnim akcentom na sigurnost investicije.

Portfolio hartija sadrži instrumente klasifikovane prema međunarodnom standardima finansijskog izveštavanja kao:

- Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti;
- Hartije od vrednosti po fer vrednost kroz bilans uspeha; i
- Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Portfolio hartija od vrednosti se sastoji od instrumenata u lokalnoj i stranoj valuti.

Principi investiranja i limiti su dovedeni u takvu korelaciju da omoguće maksimalnu sigurnost i očuvaju sposobnost Banke da ispuni svoje obaveze.

Za nadzor i upravljanje kamatnim rizikom, Banka koristi raspoložive finansijske instrumente, između ostalog i derivativni instrument kamatni swap (IRS Interest Rate Swap). Iako ovaj instrument može da se koristi generalno kao instrument trgovanja, Banka ga upotrebljava u sklopu takozvanog „Hedge Accounting“ okruženja koje omogućava da se predmet zaštite i instrument zaštite (IRS) dovedu u istu računovodstvenu ravan.

Banka ima razvijenu tehnologiju za realizaciju Mikro i Makro Hedge Accounting metodologije.

Za obezbeđivanje kratkoročne likvidnosti u specifičnim valutama, Banka koristi valutne Fx Swap instrumente kao i depozite do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Za održavanje devizne pozicije, Banka na međubankarskom Fx tržištu trguje u spotu i forward u lokalnoj i stranim valutama.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“ nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu izbijanja zdravstvene krize nezapamćenih razmera uzrokovane širenjem virusa kovid-19. Redovnim slanjem COVID-19 Economic Update CEE, izveštavali smo klijente o merama (finansijskim i regulativnim) koje su donosile Vlade kod nas i u regionu. Dalje, kroz izveštaje (COVID and Economic Update po zemljama, COVID-19 Compendium Global Markets, COVID-19 CEE Compendium), redovno smo izveštavali o dešavanjima na globalnim finansijskim tržištima uzrokovanim ovom krizom, kao i celishodnijem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru publikacija („Short Note“ i kvartalni izveštaj i mesečni izveštaj „Ekonomske izveštaj“).

Redovnim praćenjem i temeljnom analizom ključnih indikatora, promptno se izveštavalo o ključnim makroekonomskim indikatorima („Research Alert“), a zatim su se, u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modeli razvijeni za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvena odgovornost

Posvećenost promovisanju prakse društveno odgovornog ponašanja i održivog poslovanja, mogu se uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffesien banke u Srbiji.

Banka teži da se podrška koju pruža u formi finansijske pomoći, ali i volonterskog rada zaposlenih, uvek odnosi na najugroženije ili najslabije delove zajednice, kao što su to deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja... U društveno odgovorno ponašanje banke takođe treba uvrstiti i odgovoran odnos prema zaposlenima, koji banka pokazuje kroz negovanje i razvijanje njihovih talenata i znanja, ali i slušanje njihovih potreba i brigu o ravnopravnosti i jednakosti. Takođe, banka se strogo pridržava principa lojalnosti na tržištu na kome posluje, te brine o dobroj poslovnoj praksi i korektnom odnosu prema konkurenciji. Na kraju, ali svakako ne najmanje važno, banka od samog početka poslovanja u Srbiji odgovorno pristupa i prirodnom okruženju u kome posluje, kroz niz mera koje se odnose na uštedu energije i prirodnih resursa.

U 2020. godini, u kojoj se čitav svet suočio sa pandemijskom krizom izazvanom virusom kovid-19, Raiffeisen banka je bila među prvim kompanijama u Srbiji koja je reagovala i pružila preko potrebnu finansijsku pomoć za podršku zdravstvenom sistemu pogođenom krizom. Time je pokazala na delu da su solidarnost, humanost i brzo reagovanje u kriznim situacijama, od ključnog značaja za očuvanje života ljudi i medicinskog osoblja Srbije. Doniran je novac UNICEF-u kojim je nabavljeno 10 respiratora za bolnice u Srbiji. Kontinuirana pomoć zdravstvenom sistem nastavljena je i u narednim mesecima. Banka je tako nabavila još 20 kiseoničkih protokomera, 50 zaštitnih kutija za intubaciju pacijenata, tri bolnička kreveta i pet maski za kiseonik za kovid bolnice.

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

U toku 2020. godine, humanitarna fondacija „H. Stepic CEE Charity“, uz podršku Raiffeisen banke u Srbiji, nastavila je da pruža finansijsku pomoć projektima koji se realizuju u našoj zemlji. U okviru njih podržan je rad Svrtišta za decu koja žive i/ili rade na ulicama naša tri najveća grada, Beograda, Novog Sada i Niša. Raiffeisen banka u Srbiji je posebno pomogla decu koja žive i/ili rade na ulici u Nišu, nabavkom potrebne kompjuterske opreme za onlajn nastavu u periodu kada su škole bile zatvorene tokom trajanja vanrednog stanja u Srbiji. Ovime se podrška banke nije zaustavila. Krajem godine, u jeku finansijske krize izazvane pandemijom, a kojom su najviše pogođeni upravo najugroženiji delovi društva - banka donirala novac projektu „Točak života“, okviru koga je pomogla porodicama čiji je materijalni status znatno pogoršan u godini pandemije, ali se i fokusirala na bitno pitanje ekološke zaštite i održivosti. Donacijom su nabavljeni personalizovani električni bicikli za porodice nastanjene u romskom naselju u Beogradu, a čija deca su korisnici usluge Svrtišta. S obzirom na to da je većini porodica iz ovog naselja jedini izvor prihoda skupljanje i prodaja reciklažnog materijala - ovi električni bicikli imaju korpe za reciklažu i time štede vreme i snagu ljudi koji ih koriste.

I protekle godine nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, a broj davalaca je u 2020. premašio je 60.

Nastavljajući veoma uspešne volonterske akcije realizovane tokom prethodnih deset godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su krajem godine organizovali donekle različitu humanitarnu akciju, prilagođenu epidemijskim uslovima. U okviru nje su prikupili novčane donacije za pomoć deci bez roditeljskog staranja u SOS Dečijem selu u Kraljevu. Banka je udvostručila iznos koji su zaposleni prikupili, čime je omogućeno da se u značajnoj meri pokriju potrebe mališana – šticećenika ove jedinstvene ustanove socijalne zaštite u Srbiji tokom zimskog perioda.

Pored pomoći ovim ranjivim društvenim grupama, banka tradicionalno pruža podršku i sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, banka želi da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja.

Ekološka dimenzija poslovanja odnosi se na napore koje banka ulaže kako bi uspostavila ravnotežu između potrebe za ekonomskim rastom sa jedne strane, i očuvanja zdravog okruženja sa druge. Vodi se računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja budu transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i raznovrsna ponuda proizvoda, konstantna briga o klijentima i odgovoran marketing, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurencije.

U skladu sa jednim od osnovnih vrednosti vizije i misije RBI grupacije - odgovornosti, Raiffeisen banka veliku pažnju posvećuje i pitanju odgovornog finansiranja. Banka, tako, prilikom analize kreditiranja pre svega privrednih subjekata, u obzir uzima kako ekološke, tako i socijalne aspekte - posebna pažnja je na proceni uticaja aktivnosti klijenata na životnu sredinu, a sa ciljem da se podrže dugoročno održive aktivnosti i projekti.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima

Upravljanje rizicima

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupe, uključujući isledeće:
 - Rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnania novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupe izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.);
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;
 - Robni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena cena roba koje se nalaze u pozicijama Grupe;
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;

- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor Banke, odnosno Upravni odbori ostalih članica Grupe, imaju kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor Banke je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Banke u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se banka suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

Banke je i dalje usmerena na prudentno upravljanje rizicima, gde su definisani sledeći strateški ciljevi:

- Poslovanje sa privredom
 - Omasovljavanje poslovanja sa GAMS klijentima, klijentima koji su regionalni lideri i imaju potencijal da postanu GAMS klijenti, kao i svim ostalim kvalitetnim klijentima (uključujući ne-GAMS kvalitetne klijente npr. iz Azije);
 - Obezbediti informaciju o risk apetitu za svaku grupu povezanih lica;
 - Iniciranje predloga za povećanje kompetencija Kreditnog Odbora, kao i izmene Kreditne politike za segment poslovanja sa privredom u 2021. godini;
- Poslovanje sa stanovništvom
 - Omasovljenje E2E on-line kreditiranja (unapređenje funkcionalnosti i uvođenje varijacije proizvoda kao što su krediti manjih iznosa, krediti za refinansiranje, online kredit za segmente Mikro i malih preduzeća, on-line kreditne kartice);
 - Izvršiti digitalizaciju procesa upravljanja rizicima u cilju podrške kreditiranja novih klijenata;
 - Efikasniji pristup izvorima finansiranja za postojeće klijente;
- Izgraditi Advance Analytics kapacitete;
- Implementacija savremenih BI alata;
- Agilan pristup u odabranim projektima/inicijativama koji se odnose na upravljanje rizicima;
- SE realizacija/Povećanje stepena automatizacije.

Banka je inicirala strateške projekte u oblasti upravljanja rizicima, uključujući:

- Inovacije u upravljanju rizikom likvidnosti;
- On-line lending u PI poslovnoj liniji;
- Razvoj i implementacija nove default definicije
- Risk Datamart - unapređenje agregacije podataka vezanih za upravljanje rizicima;
- Moderni BI.

Izloženost kreditnim rizicima

Ukupna izloženost kreditnom riziku prikazana je u tabeli u nastavku:

<u>U hiljadama RSD</u>	31.12.2020				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (4+3)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	29.647.992	8	29.647.984	56.784.111	86.432.095
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate	-	-	-	51.496	51.496
Hartije od vrednosti	69.754.784	9.652	69.745.132	597.659	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.823.562	528	20.823.034	(248)	20.822.786
Kredit i potraživanja od komitenata	193.496.466	6.383.918	187.112.548	(198.298)	186.914.250
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	13.211	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	137	-	137
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	856.227	856.227
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	6.161.485	6.161.485
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	3.474	3.474
Odložena poreska sredstva	-	-	-	455.115	455.115
Ostala sredstva	418.167	85.664	332.503	671.442	1.003.945
Leasing	13.854.914	383.123	13.471.791		13.471.791
Bilansna izloženost	327.996.022	6.862.893	321.133.129	65.395.674	386.528.803
Date garancije i jemstva	55.150.436	389.678	54.760.758	-	54.760.758
Preuzete buduće obaveze	100.730.617	478.539	100.252.078		100.252.078
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	787.602.425	787.602.425
Vanbilansna izloženost	155.881.053	868.217	155.012.836	787.602.425	942.615.261
Ukupna izloženost	483.877.075	7.731.110	476.145.965	852.998.099	1.329.144.064

Izloženost riziku likvidnosti

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća na dan 31. decembar 2020. godine:

<u>U hiljadama RSD</u>	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095	86.432.103	86.432.103	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	51.496	51.496	51.496	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	70.342.791	70.352.441	1.985.487	3.457.322	17.553.528	43.211.206	4.144.898
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	20.846.672	20.847.199	20.409.944	-	437.255	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	200.362.155	207.129.199	15.618.597	10.801.245	53.140.889	95.354.233	32.214.235
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	13.211	13.211	13.211	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	378.048.557	384.825.786	124.510.838	14.258.567	71.131.672	138.565.439	36.359.270
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	2.014	2.014	2.014	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13.285.110	13.285.110	4.820.419	413.203	1.965.166	6.086.323	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	303.752.087	303.752.087	294.128.969	777.35	2.710.293	3.978.054	2.157.421
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	498.508	498.508	498.508	-	-	-	-
Ukupno	317.537.719	317.537.719	299.449.910	1.190.553	4.675.459	10.064.377	2.157.421
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2020. godine	60.510.838	67.288.067	(174.939.072)	13.068.014	66.456.213	128.501.062	34.201.849
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2020. godine	-	-	(174.939.072)	(161.871.058)	(95.414.845)	33.086.217	67.288.066

Izloženost kamatnom riziku

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2020. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	86.432.095	44.877.929	-	-	-	-	41.554.166
Potraživanja po osnovu derivata	51.496	-	-	-	-	-	51.496
Hartije od vrednosti	70.342.791	1.975.836	3.457.322	17.553.528	43.211.207	4.144.898	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20.846.672	20.096.236	-	284.401	-	-	466.035
Kredit i potraživanja od komitenata	200.362.155	19.948.541	94.031.454	55.478.211	24.091.595	6.633.395	178.959
Potraživanja po po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	13.211	-	-	-	-	-	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	378.048.557	86.898.542	97.488.776	73.316.140	67.302.802	10.778.293	42.264.004
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	2.014	-	-	-	-	-	2.014
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13.285.110	4.805.737	1.647.795	3.356.378	3.460.365	-	14.835
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	303.752.087	293.826.588	836.917	2.883.565	4.037.440	2.155.487	
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	498.508	-	-	-	-	-	498.508
Ukupno	317.537.719	298.632.325	2.484.712	6.239.943	7.497.805	2.155.487	527.447
Vanbilansne stavke	-486.851	(1.030.646)	3.077.286	660	801.868	(3.336.019)	
Derivati namenjeni zaštiti od rizika							
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2020. godine	60.023.987	(212.764.429)	98.081.350	67.076.857	60.606.865	5.286.787	41.736.557

Izloženost deviznom riziku

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2020 godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSDD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	988.734	42.502.909	4.238.647	759.108	37.942.697	86.432.095
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	51.496	51.496
Hartije od vrednosti	14.259.230	14.935.651	0	0	41.147.910	70.342.791
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.162.968	3.654.161	35.665	128.574	15.865.304	20.846.672
Kredit i potraživanja od komitenata	110.834	139.647.112	163.986	591	60.439.632	200.362.155
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	13.211	13.211
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	16.521.766	200.739.833	4.438.298	888.273	155.460.387	378.048.557
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	2.014	2.014
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	37.884	12.042.213	27.654	3.665	1.173.694	13.285.110
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18.142.768	171.123.226	11.421.719	3.219.461	99.844.913	303.752.087
Obaveze po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	95.629	-	-	402.879	498.508
Ukupno finansijske obaveze	18.180.652	183.261.068	11.449.373	3.223.126	101.423.500	317.537.719
Vanbilans - netirano						
FX Spot	423.434	148.865	-28.344	-71.142	-473.03	-217
FX Fwd	2.718.030	-9.705.090	3.538.167	2.458.222	1.039.222	48.551
FX SWAP	-461.754	-1.849.198	-	-	2.262.618	-48.334
Ukupno	2.679.710	-11.405.423	3.509.823	2.387.080	2.828.810	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2020.	1.020.824	6.073.342	(3.501.25)	52.227	56.865.697	60.510.838

Informacija o otkupu sopstvenih akcija

Grupa nije vršila otkup sopstvenih akcija i na dan 31. decembar 2020. godine nema stečene otkupljene sopstvene akcije.

Ogranci

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, i preko svojih ogranaka:

- Regionalni centar Beograd 1, sa 8 filijala i 6 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 2, sa jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 5 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 3, sa 9 filijala i 5 ekspozitura,
- Regionalni centar Beograd 4, sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 6 filijala i 4 ekspozitura,
- Regionalni centar Sever, sa 2 lokalne filijale, 7 filijala i 2 ekspoziture,
- Regionalni centar Zapad, sa jednom regionalnom filijalom, 4 lokalne filijale, 4 filijale i 2 ekspoziture) i
- Regionalni centar Jug, sa 1 regionalnom filijalom, 1 lokalnom filijalom, 3 filijala i 5 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2019. godine, Raiffeisen Leasing je imao sledeće ogranke:

- Ogranak sever Novi Sad, Bulevar oslobođenja 76a
- Ogranak jug Čačak, Gradsko šetalište bb
- Ogranak Beograd, Đorđa Stanojevića 16.

Raiffeisen Future Društvo i Raiffeisen Invest Društvo na dan 31. decembra 2019. godine nemaju ogranke.

Organizaciona struktura i kadrovi

Organizaciona struktura Grupe je definisana Aktom o unutrašnjoj organizaciji i organizacionoj strukturi. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kome se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa. Utvrđena organizaciona struktura Grupe obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima i obezbeđuje transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje respektivnih odluka.

Unutar Grupe, moguće je uspostaviti različiti broj hijerarhijskih nivoa, od dva nivoa (IO i jedan nivo ispod IO) do maksimalno četiri hijerarhijska nivoa:

- Izvršni odbor (B nivo) – oblast odgovornosti IO je najviši hijerarhijski nivo;
- B-1 nivo: organizaciona jedinica koja direktno raportira članu Izvršnog odbora. Na ovom hijerarhijskom nivou mogu se naći Sektor ili Odeljenje. U oblastima gde je uspostavljena agilna organizacija na ovom nivou formira se „Tribe“;
- B-2 nivo: organizaciona jedinica podređena B-1 nivou. Može biti Odeljenje, Odsek ili u oblastima gde je uspostavljena agilna organizacija „Chapter“;
- B-3 nivo: podređen B-2 nivou, naziva se Odsek. U delovima gde je uspostavljena agilna organizacija može se formirati Sekcija na ovom hijerarhijskom nivou.

Ovi nivoi (B-1, B-2, B-3) se definišu u zavisnosti od prostog brojanja nivoa. Drugim rečima, svaki organizacioni deo koji se nalazi jedan nivo ispod nivoa IO je B-1, svaki organizacioni deo dva nivoa ispod IO je B-2, itd. Nijedan organizacioni deo koji raportira direktno članu IO ne može se smatrati nivoom B-2 ili B-3. Ukoliko postoji potreba da se napravi razlika prema različitom uticaju/značaju organizacionih delova na istom hijerarhijskom nivou, to se mora izvršiti korišćenjem različitih termina koji opisuju vrstu organizacione jedinice (Sektor, B-1 Odeljenje).

Tokom 2019, u procesu transformacije u adaptivnu organizaciju, Banka je uvela agilnu organizaciju u poslovnoj liniji Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima kroz kreiranje dva adaptivna tirbe-a:

- PI Tribe (PI Digital Lending, PI Day2Day Banking, PI Product Excellence);
- SB Tribe (SB Digital Lending, SB Product Excellence, SB Day2Day Banking)

koji su direktno odgovorni članu Izvršnog odbora zaduženom za poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima.

Organizaciona struktura Grupe podrazumeva postojanje administrativnih i poslovnih linija reportiranja:

- Administrativne linije reportiranja podrazumevaju da su u zaposleni na nižim hijerarhijskim nivoima dužni da raportiraju višim hijerarhijskim nivoima u vezi sledećih opštih pitanja:
 - prisustvo na poslu i radna disciplina;
 - pitanja lokalne bezbednosti;
 - pitanja opšte administracije (čišćenje, nabavka, održavanje);
 - usklađenost sa opštim procedurama i propisima (kodeks oblačenja, kodeks ponašanja, bezbednosne procedure).
- Poslovne linije reportiranja podrazumevaju da su zaposleni na nižim hijerarhijskim nivoima dužni da raportiraju u vezi pitanja koja se odnose na poslovanje određene organizacione jedinice:
 - realizacija definisanih poslovnih ciljeva (Performance Agreement/ SFE) i poslovne strategije;
 - specijalizovana obuka i edukacija;
 - marketinški materijali i reklame, itd.

Sledeća pitanja moraju biti zajednički koordinirana između strana koje raportiraju po administrativnim i poslovnim linijama reportiranja:

- kadrovska pitanja (zapošljavanje, promocije, transferi, odmori, zamene);
- predlog izgleda i radnih mesta na lokaciji, itd.

Izmene organizacione strukture moraju uvek da budu prvo razmotrene uz učešće Odeljenja za organizaciju, upravljanje procesima i projektima, Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja i Odeljenja za kadrovske poslove. Ove organizacione jedinice su dužne da obezbede da organizaciona struktura Grupe bude u skladu sa svim relevantnim dokumentima, funkcionalna i da služi svojoj svrsi. Bilo koja organizaciona ili funkcionalna promena na B ili B-1 hijerarhijskom nivou, zahteva odborenje Upravnog odbora. Za sve ostale promene u organizacionoj strukturi nadležan je Izvršni odbor Banke.

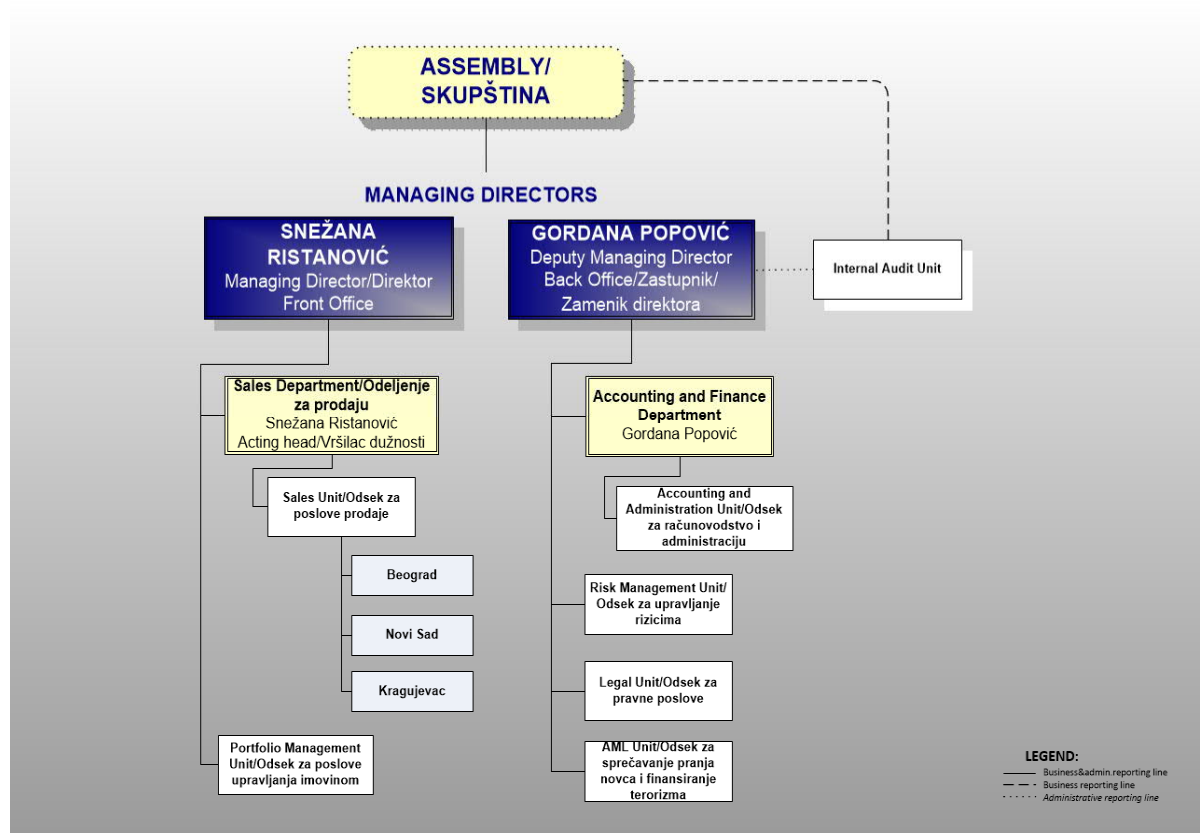
Na dan 31. decembra 2020. godine ukupan broj zaposlenih u Grupi je 1.586 (2019: 1.692), od čega je broj zaposlenih u pojedinim članicama Grupe sledeći:

- Banka ima 1.496 zaposlenih (2019. godine: 1.595)
- Društvo Raiffeisen Futura ima 15 zaposlenih (2019.godine: 15)
- Društvo Raiffeisen Invest ima 13 zaposlenih (2019.godine: 13)
- Raiffeisen Leasing ima 62 zaposlenih (2019. godine: 69).

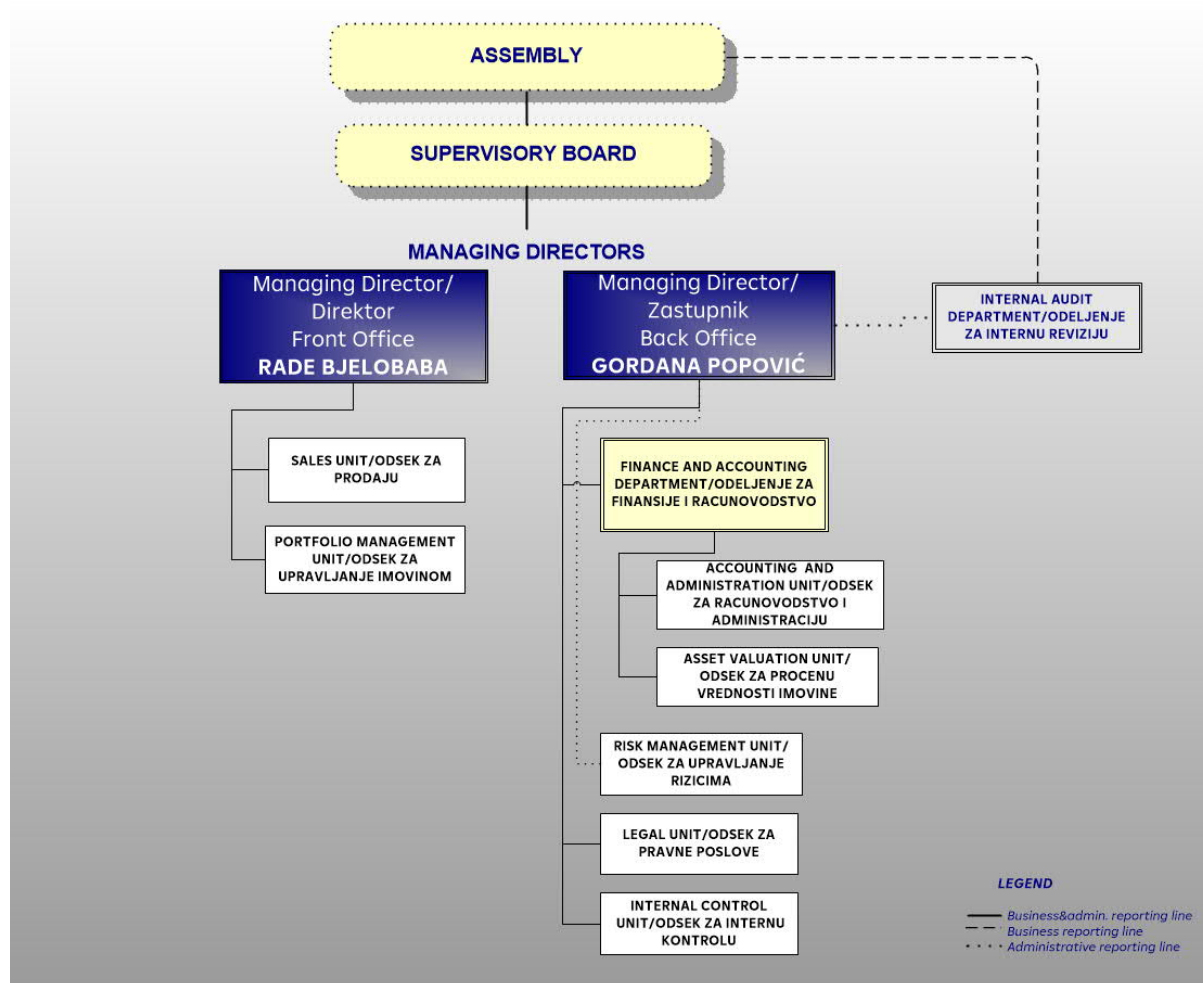
U nastavku je prikazana organizaciona struktura Raifeisen banke a.d. Beograd:

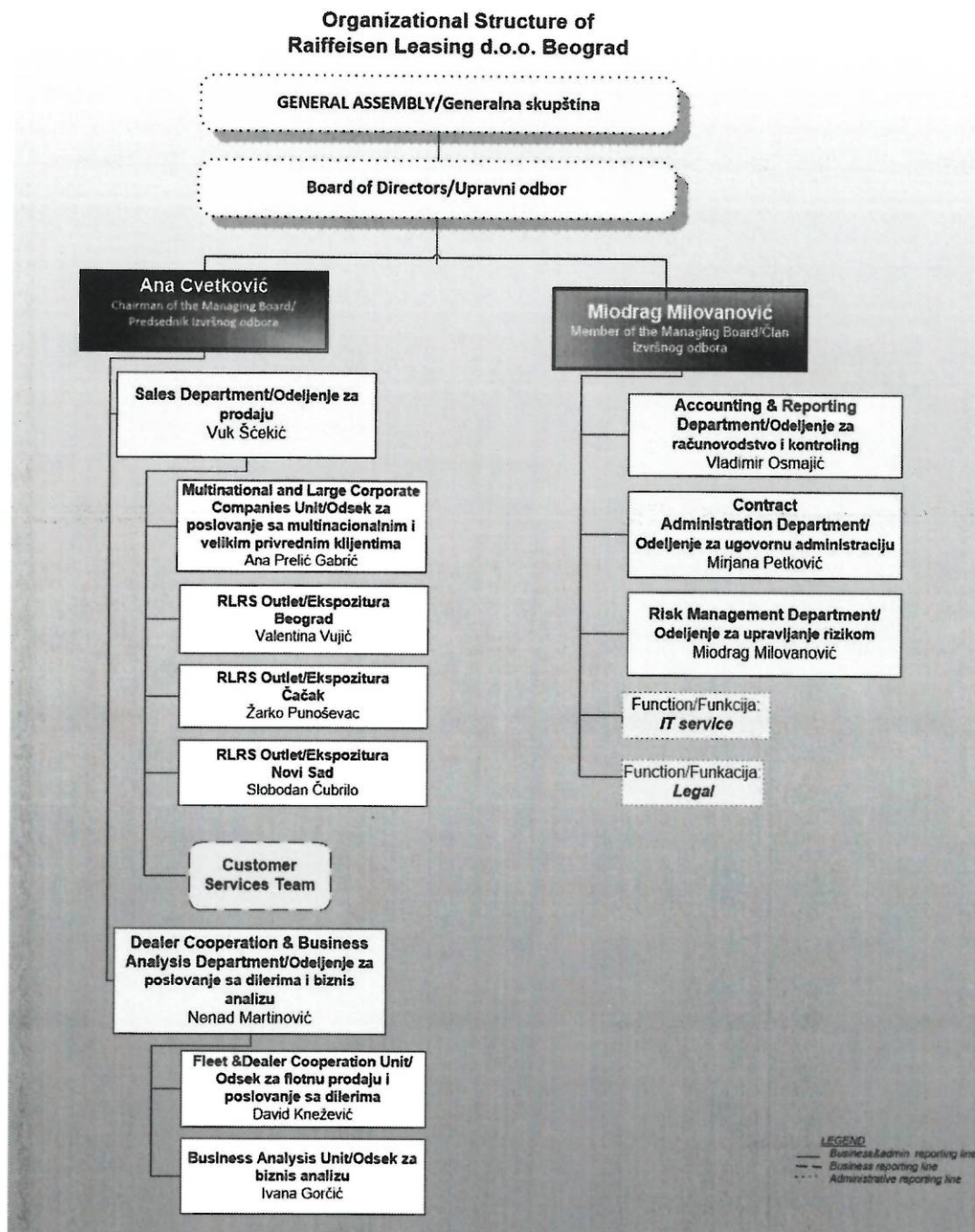
Detaljna organizaciona struktura Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima Raiffeisen Future a.d. Beograd je prikazana u nastavku:

Detaljna organizaciona struktura Društva za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd je prikazana u nastavku:

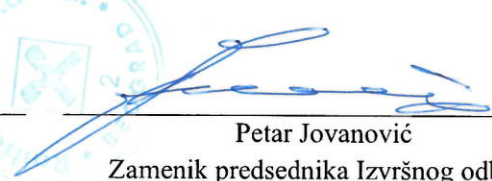

Detaljna organizaciona struktura društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd je prikazana u nastavku:

Beograd, 16. april 2021. godine

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

Petar Jovanović
Zamenik predsednika Izvršnog odbora